МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Навчально-науковий інститут бізнесу та інноваційного розвитку

Обліково-фінансовий факультет

Кафедра обліку і оподаткування

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК - ІІ

РОБОЧИЙ ЗОШИТ

для виконання практичних завдань та самостійної роботи здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти ОПП «Облік і оподаткування» спеціальності 071 «Облік і оподаткування» денної форми здобуття вищої освіти

Миколаїв
2022

УДК 657.471
Ф 59

Друкується за рішенням науково-методичної комісії обліково-фінансового факультету Миколаївського національного аграрного університету від 20 грудня 2022 р., протокол № 5

Укладачі:

М.В. Дубініна – д-р екон. наук, професор, завідувач кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

Н.В. Потриваєва – д-р екон. наук, професор, професор кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

Ю.Ю. Чебан – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

С.В. Сирцева – канд. екон. наук, доцент кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет;

Т.С. Кучмійова – канд. екон. наук, доцент кафедри інформаційних систем і технологій, Миколаївський національний аграрний університет;

О.І. Лугова – канд. екон. наук, старший викладач кафедри обліку і оподаткування, Миколаївський національний аграрний університет.

Рецензенти:

С.М. Белінська – д-р екон. наук, доцент, декан факультету економічних наук, Чорноморський національний університет імені Петра Могили;

О. І. Мельник – канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет

© Миколаївський національний аграрний університет, 2022

ЗМІСТ

Передмова……. 4
Тема 1. Облік зобов'язань за розрахунками з постачальниками та підрядниками ……..……..…… 5
Тема 2. Облік зобов'язань за розрахунками з банками та за іншими операціями ……..……. 16
Тема 3. Облік розрахунків за виплатами працівникам та соціального страхування.……. 29
3.1. Первинний та зведений облік розрахунків за виплатами працінникам……..…….. 31
3.2. Облік щорічних (основної та додаткових) відпусток ……... 52
3.3. Облік допомоги з тимчасової втрати працездатності…….. 58
3.4. Облік нарахування єдиного соціального внеску…….……... 67
Тема 4. Облік розрахунків з бюджетом за податками і платежами ……... 73
Тема 5. Облік довгострокових зобов'язань за облігаціями та з фінансової оренди ……..…. 91
Тема 6. Облік доходів і витрат за видами діяльності підприємства ……... 97
Тема 7. Порядок формування та облік фінансових результатів..…… 129
Тема 8. Облік зареєстрованого, пайового, неоплаченого та вилученого капіталів …… 135
Тема 9. Облік резервного, додаткового капіталів та нерозподіленого прибутку (непокритого збитку)……...……...… 146
Тема 10. Облік цільового фінансування і цільових надходжень та зміни власного капіталу……...…….. 155

ПЕРЕДМОВА

Робочий зошит для виконання практичних завдань та самостійної роботи здобувачами вищої освіти 3 курсу денної форми спеціальності 071 «Облік і оподаткування» підготовлено відповідно до вимог освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та робочої програми навчальної дисципліни «Фінансовий облік - ІІ».

Метою робочого зошита є перевірка закріплених знань за темами курсу, набуття навичок організації і ведення первинного, аналітичного та синтетичного обліку.

Практичні завдання включають теоретичні питання з організації фінансового обліку та вирішення наскрізної задачі бухгалтерського обліку за один місяць господарської діяльності підприємства на підставі інформації про залишки на рахунках бухгалтерського обліку на початок місяця, інформації про наведені за місяць операцій, наведених у вихідних даних для складання журналу реєстрації господарських операцій. Практичні завдання повинні бути виконані відповідно із Законами України, національними положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку, Планом рахунків та Інструкцією з його застосування і іншими законодавчо-нормативними актами.

Виконання завдань ґрунтується на матеріалах лекційного курсу з фінансового обліку - ІІ, який викладається здобувачам вищої освіти освітньо-професійної програми «Облік і оподаткування» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, а також на вивченні рекомендованих законодавчо-нормативних та навчально-методичних матеріалів.

ТЕМА 1. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З ПОСТАЧАЛЬНИКАМИ ТА ПІДРЯДНИКАМИ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 (зі змінами і доповненнями)

Матеріали для виконання завдання

Рахунок, Рахунок-фактура

Журнал-ордер 3 В с.-г. та Відомість 3.3. Реєстр операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками

Завдання 1.1

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними господарськими операціями (табл. 1.1)

Таблиця 1.1 Господарські операції з обліку розрахунків з постачальниками до і після оприбуткування ТМЦ

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	2	3	4	5
Оплату витрат здійснено після оприбуткування ТМЦ				
1	Оприбутковано запчастини			15 000
2	Відображено податковий кредит із ПДВ за оприбуткованими запчастинами			
3	Сплачено за одержані раніше запчастини			
4	Оприбутковано паливо для легкового автомобіля			1 200
5	Сплачено за одержане раніше паливо			
6	Суму витрат на транспортування включено до вартості запчастин			200
7	Відображено податковий кредит із ПДВ за транспортними витратами			
Оплату витрат здійснено раніше, ніж оприбуткування ТМЦ				
9	Здійснено передоплату за запчастини			18 000
10	Відображено податковий кредит із ПДВ за запчастинами			
11	Оприбутковано запчастини			
12	Відображено суму нарахованого раніше податкового кредиту з ПДВ			
13	Відображено залік заборгованостей за одержаними запчастинами			
14	Сплачено за паливо для легкового автомобіля			1 200
15	Оприбутковано паливо для легкового автомобіля			1 200
16	Відображено залік заборгованостей за одержаним паливом			
17	Здійснено передоплату за транспортування запчастин			240

Продовження табл. 1.1

1	2	3	4	5
18	Відображено податковий кредит із ПДВ за транспортними витратами			
19	Суму витрат на транспортування включено до вартості запчастин			
20	Відображено суму нарахованого раніше податкового кредиту з ПДВ			
21	Відображено залік заборгованостей за витратами на транспортування			

Завдання 1.2

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 1.2)

СТОВ «Золотий колос» 10 липня п.р. отримало кошти від іншого підприємства в розмірі 18000,00 грн під майбутню поставку готової продукції. 20 липня п.р. відбулась поставка готової продукції на всю суму передоплати. Собівартість реалізованої продукції 11000,00 грн.

Таблиця1.2 Господарські операції з обліку розрахунків з постачальниками на умовах попередньої оплати

№ п/п	Зміст господарської операцёї	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Отримано аванс від покупця на поточний рахунок			
2	Відображено податкові зобов'язання з ПДВ			
3	Відвантажено готову продукцію покупцю			
4	Відображено суму ПДВ			
5	Списано собівартість реалізованої продукції			
6	Визначено фінансовий результат від реалізації			
7	Закрито розрахунки з авансів			

Завдання 1.3

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 1.3)

01.07 п.р. СТОВ «Золотий колос» одержало аванс у сумі 12000,00 грн. від покупця ТОВ «Аврора» під постачання продукції. Фактично постачання продукції було здійснено у серпні п.р. на суму 6000,00 грн, а залишок авансу було повернуто 03.09. п.р. Собівартість реалізованої продукції – 3700,00 грн. Скласти кореспонденцію рахунків та розрахувати необхідні суми.

Таблиця 1.3 Господарські операції з обліку розрахунків з постачальниками на умовах попередньої оплати

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				

Завдання 1.4

Скласти Журнал-ордер 3 В с.-г. та Відомість 3.3. на підставі початкових залишків (табл.1.4) та реєстру операцій за розрахунками з постачальниками та підрядниками (табл. 1.5).

Таблиця 1.4 Виписка з Журналу-ордера № 3 В с.-г. СТОВ «Золотий колос» за попередній до звітного місяць 20_ р. (на 1-ше число місяця)

Контрагент	За що виникла заборгованість	Дебет	Кредит	у т.ч. ПДВ **(644)**
ТОВ «Техмонтажналадка»	за запасні частини		46589,40	
Запорізький автомобільний завод	легковий автомобіль Таврія	72000,00		0
Миколаївська нафтобаза № 2	попередня оплата палива	124511,40		20751,90
Скрипаївський лісгосп	попередня оплата лісоматеріалу	9145,80		1524,30
Племзавод «Південний»	попередня оплата за телиць	42300,00		7050,00
Разом		247957,20	46589,40	41326,20

Завдання 1.5

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 1.5)

Таблиця 1.5 Господарські операції за розрахунками СТОВ «Золотий колос» з постачальниками і підрядниками за звітний місяць

Дата	№ докум	Зміст господарської операції			Кореспонденція		Сума, грн
					дебет	кредит	
1	2	3			4	5	6
1	30150	Миколаївська нафтобаза № 2	Дизельне паливо кг	2127			20738,25
	74	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	1441	Миколаївський комбікормовий завод	Комбікорм, кг	6020			15050,00
	256	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
4		База матеріально-технічного забезпечення м. Миколаїв	Запасні частини до:				
			тракторів;				677,00
			зернових ком-байнів;				1816,00
			вантажних автомобілів;				1384,00
			трансформатора на електромережі				173,00
		Всього					4050,00
		Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	1451	Миколаївський комбікормовий завод	Комбікорм, кг	6000			15000,00
	261	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	625	Перераховано базі матеріально-технічного забезпечення м. Миколаїв за запасні частини					4860,00
5	1475	Миколаївський комбікормовий завод	Комбікорм, кг	6080			15200,00
	265	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	29 177	Миколаївська нафтобаза № 2	Бензин А-76,кг	1516			14402,00
	100	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
6	29300	Миколаївська нафтобаза № 2	Бензин А-76, кг	1516			14402,00
	118	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					

Продовження табл. 1.5

1	2	3			4	5	6
	627	Перераховано Миколаївському					54300,00
		комбікормовому заводу по рахунках № 1441, 1451, 1475 для погашення заборгованості за комбікорм					
7	29404	Миколаївська нафтобаза № 2	Бензин А-76, кг	1516			14402,00
	125	Податок на додану вартість		20 %			
		Разом					
	432/56	ТК «УкрТелеком» м. Миколаїв	За послуги зв'язку				125,00
	1045	Податок на додану вартість		20 %			
		Разом					
	629	Перераховано ТК «УкрТелеком» м. Миколаїв за послуги зв’язку					150,00
8	29514	Миколаївська нафтобаза № 2	Бензин А-76, кг	1516			14402,00
	126	Податок на додану вартість		20 %			
		Разом					
	148	Магазин № 39 м. Миколаїв	Полотно гардинне, м	15			360,00
			Відра оцинковані, шт.	30			510,00
			Відра термостійкі, прозорі для доїльних апаратів, шт.	60			4386,00
			Молотки, шт.	30			600,00
			Щітки малярні, шт.	35			245,00
		Всього					6101,00
	1415	Податок на додану вартість		20 %			
		Разом					
	40	Миколаївобленерго	Електроенергія 110000кВт				55000,00
	186	Податок на додану вартість		20 %			
		Разом					
12		Харківський тракторний завод	Трактор Т-150 К				290200,00
		Податок на додану вартість		20 %			
		Разом					

Продовження табл. 1.5

1	2	3			4	5	6
	145	Фірма «Захист»	Послуги щодо встановлення сигналізації:				
			• будинок тваринників;				158,34
			• центральний склад				145,83
							304,17
		Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	30333	Миколаївська нафтобаза № 2	Дизельне паливо кг	2127			20738,25
	84	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
12	29912	Миколаївська нафтобаза № 2	Бензин А-76, кг	1516			14402,00
	131	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	1275	Запорізький автомобільний завод	Легковий автомобіль "Таврія"				72000,00
	1886	Податок на додану вартість					
		Разом					
	632	Перераховано фірмі «Захист» за послуги з встановлення сигналізації					365,00
	633	Перераховано Миколаївенерго за електроенергію					66000,00
	30566	Миколаївська нафтобаза № 2	Дизельне паливо кг	2127			20738,25
	88	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	1748	Скрипаївський лісгосп	Лісоматеріал твердої породи, м3	13,3			5785,50
			Лісоматеріал м'якої породи,$м^3$	5,1			1836,00
15							7621,50
	152	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	318	Племзавод «Південний»	Телиці для відтворення стада 9 голів, кг	2709			35250,00
	244	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
	29782	Миколаївська нафтобаза № 2	Бензин А-76, кг	1516			14402,00
18	135	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					

Продовження табл. 1.5

1	2	3			4	5	6
	301	ТОВ «Техмон-тажналадка» м. Миколаїв	Запасні частини до:				
			тракторів;				1346,00
			зернових комбайнів;				2879,97
			вантажних автомобілів				1266,20
		Всього					5492,17
	60	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
25	29840	Миколаївська нафтобаза № 2	Бензин А-76, кг	1517			14411,5
	139	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
27	30880	Миколаївська нафтобаза № 2	Дизельне паливо кг	2127			20738,25
	91	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
28	148	Фірма «Галс»	Вартість робіт, виконаних за поточний місяць на будівництві корівника				134644,00
	142	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					
29	30934	Миколаївська нафтобаза № 2	Дизельне паливо кг	2134			20806,5
	95	Податок на додану вартість		20%			
		Разом					

Завдання 1.6

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками (табл. 1.6).

Таблиця 1.6 Господарські операції з обліку розрахунків з постачальниками та підрядниками

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Погашено кредиторську заборгованість перед постачальниками та підрядниками з рахунку у банку		
2.	Списано кредиторську заборгованість перед постачальниками та підрядниками за оборотні активи та послуги, пов'язані з операційною діяльністю, після закінчення терміну позовної давності		

Продовження табл. 1.6

1	2	3	4
3.	Списано кредиторську заборгованість перед постачальниками та підрядниками за необоротні активи та послуги, пов'язані з необоротними активами, після закінчення терміну позовної давності		
4.	Відображено списання дебіторської заборгованості, яка утворена внаслідок переплати за товари, роботи, послуги		
5.	Отримано рішення (визнано повідомлення) про сплату штрафів, пені, неустойки постачальникам та підрядникам		
Придбання необоротних активів			
6.	Придбано інвестиційну нерухомість		
7.	Придбано устаткування, що потребує монтажу		
8.	Передано устаткування в монтаж		
9.	Придбано устаткування, що не потребує монтажу, інші основні засоби (зазначається сума без непрямих податків)		
10.	Придбано інший необоротний матеріальний актив		
11.	Придбано нематеріальний актив		
12.	Придбано довгострокові біологічні активи		
13.	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання необоротних активів платником ПДВ у платника ПДВ-резидента		
Придбання оборотних активів			
14.	Придбано виробничі запаси		
15.	Придбано поточні біологічні активи		
16.	Придбано малоцінні та швидкозношувані предмети		
17.	Придбано товари		
18.	Відображено податковий кредит з незареєстрованнх податкових накладних у разі придбання оборотних активів платником ПДВ у платника ПДВ-резидента		
Придбання послуг			
19.	Відображено послуги з будівництва основних засобів, придбані у інших фізичних та юридичних осіб		
20.	Відображено послуги, пов'язані з виготовленням основних засобів, придбані у інших фізичних та юридичних осіб		
21.	Відображено витрати на модернізацію, модифікацію, реконструкцію, дообладнання, добудову та інші види поліпшення об'єктів основних засобів, виконані підрядним способом		
22.	Відображено витрати на роботи, послуги з модернізації', модифікації', реконструкції, дообладнання, добудови та інших видів поліпшення об'єктів основних засобів, виконані змішаним способом		
23.	Відображено послуги, що відносяться до витрат майбутніх періодів		
24.	Відображено послуги виробничого характеру		
25.	Відображено послуги загально виробничого характеру		
26.	Відображено послуги адміністративного характеру		
27.	Відображено послуги, що відносяться до витрат на збут		
28.	Відображено послуги, що відносяться до витрат на дослідження та розробки		

Продовження табл. 1.6

1	2	3	4
29.	Відображено послуги, що відносяться до інших операційних витрат		
30.	Відображено послуги, що відносяться до негосподарської діяльності		
31.	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання послуг платником ПДВ у платника ПДВ-резидента		
Облік авансів, виданих платникам ПДВ-резидентам за послуги, що підлягають оподаткуванню ПДВ			
32.	Перераховано аванси іншій юридичній особі за послуги		
33.	Відображено податковий кредит з ПДВ із незареестрованих податкових накладних		
34.	Відображено отримані послуги		
35.	Відображено закриття податкового кредиту з авансів виданих		
36.	Здійснено запік заборгованості		
Курсові різниці			
37.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі придбання оборотних активів та послуг у нерезидентів, пов'язаних з операційною діяльністю		
38.	Нараховано додатну курсову різницю при зниженні курсу валюти у разі придбання оборотних активів та послуг у нерезидентів, пов'язаних з операційною діяльністю		
39.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі придбання необоротних активів у нерезидентів		
40.	Нараховано додатну курсову різницю при зниженні курсу валюти у разі придбання необоротних активів у нерезидентів		

Завдання 1.7

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 1.7)

Таблиця 1.7 Бухгалтерські проводки з обліку довгострокових векселів виданих

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспондуючі рахунки	
		дебет	кредит
1	Видано довгостроковий вексель для погашення заборгованості перед постачальниками		
2	Нараховані відсотки за векселем за місяць		
3	Нараховано ПДВ, що відноситься до суми нарахованих відсотків за місяць		
4	Переведено заборгованість за довгостроковими векселями, виданими до складу поточної (коли до погашення залишилось менше 12 місяців)		
5	Погашено заборгованість перед власниками довгострокових векселів:		
5.1	- готівкою		
5.2	- безготівковим розрахунком		
5.3	- довгостроковою позикою банку		
5.4	- короткостроковою позикою банку		

Контрольні питання

1. Визнання та оцінка зобов'язань
2. Сутність постачання та завдання обліку
3. Документальне оформлення операцій із постачальниками і підрядниками
4. Аналітичний і синтетичний облік розрахунків з постачальниками та підрядниками

Тестові завдання

1. Дайте правильне визначення поняття «постачальники»:

1) це юридичні або фізичні особи, які здійснюють постачання товарно-матеріальних цінностей, надають послуги, виконують роботи;

2) це спеціалізовані підприємства або фізичні особи, які виконують будівельно-монтажні роботи при спорудженні об’єктів на підставі договорів підряду на капітальне будівництво;

3) це транспортно-експедиційні компанії з навантажувально-розвантажувальних і транспортних послуг;

4) це страхові компанії, в яких застрахована партія товару.

2. Після закінчення відпуску цінностей довіреність:

1) залишається у постачальника;

2) залишається у покупця;

3) залишається у транспортній організації;

4) залишається у експедитора.

3. Претензія до постачальника щодо недопоставки цінностей в обліку відображається записом:

1) Дт 374 Кт 715;

2) Дт 631 Кт 372;

3) Дт 375 Кт 716;

4) Дт 63 Кт 371.

4. Перерахування постачальнику попередньої оплати в обліку відображається записом:

1) Дт 371 Кт 311;

2) Дт 371 Кт 631;

3) Дт 681 Кт 361;

4) Дт 631 Кт 681.

5. Залік сум попередньої оплати постачальником після виконання постачання і розрахунків в обліку відображається записом:

1) Дт 631 Кт 371;

2) Дт 371 Кт 631;

3) Дт 681 Кт 361;
4) Дт 631 Кт 681.

6. Оплата вітчизняному постачальнику за рахунок акредитиву в обліку відображається записом:
1) Дт 631 Кт 313;
2) Дт 631 Кт 33;
3) Дт 371 Кт 631;
4) Дт 313 Кт 631.

7. Оплата рахунка постачальника за рахунок короткострокового кредиту банку відображається бухгалтерським проведенням:
1) Д-т 311 — К-т 601;
2) Д-т 631 — К-т 311;
3) Д-т 631 — К-т 501;
4) Д-т 631 — К-т 601.

8. Вказати кореспонденцію рахунків по оприбуткуванню запасних частин, що надійшли від постачальників.
1) Д-т 231 — К-т 207;
2) Д-т 207 — К-т 631;
3) Д-т 207 — К-т 361;
4) Д-т203 — К-т 372.

ТЕМА 2. ОБЛІК ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА РОЗРАХУНКАМИ З БАНКАМИ ТА ЗА ІНШИМИ ОПЕРАЦІЯМИ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 (зі змінами і доповненнями);
2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку «Витрати», (Наказ Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318);
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати» (Наказ Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415);
4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат (Наказ Міністерства фінансів України від 01.11.10 р. № 1300);
5. Лист Міністерства аграрної політики України «Щодо порядку відображення в бухгалтерському обліку операцій з отримання короткострокових кредитів в комерційних банках» № 37-27-12/10057 від 12.11.2001.

Завдання 2.1

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 2.2).

СТОВ «Золотий колос» 28.04.п.р. отримало в банку кредит на будівництво цеху по переробці мяса строком погашення 2 роки.

Умови кредитного договору наступні:

1) сума кредиту 200000,00 грн;
2) ставка відсотка по кредиту – 12 % річних;
3) погашення основної суми кредиту і виплата відсотків проводяться рівними сумами 1 раз на рік;
4) для зарахування суми кредиту банк відкриває підприємству спецрахунок, за що стягує з нього плату у розмірі 260,00 грн;
5) у якості забезпечення погашення кредиту підприємство надає банку під заставу автомобіль, балансова вартість якого на момент отримання кредиту (28.04.п.р.) становить 200000,00 грн (на момент передачі автомобіля під заставу амортизація на нього не нараховувалася). На вимогу банку було здійснено наступні дії:

- договір застави автомобіля зареєстровано нотаріально. Вартість послуг приватного нотаріуса по видачі довідки про відсутність заборони на відчуження транспортного засобу і по завіренню договору – 200,00 грн.
- автомобіль оцінено у незалежного оцінювача у 250000,00 грн, вартість послуг оцінювача 1200,00 грн (у т.ч. ПДВ).

6) відповідно до договору застави підприємство користується автомобілем у своїй господарській діяльності і нараховує на нього амортизацію. Згідно прийнятої на підприємстві обліковій політиці норма

амортизації становить 15 % у рік.

Графік погашення кредиту наведено в таблиці (табл. 2.1)

Таблиця 2.1 Графік погашення кредиту

Рік	Строк користування кредитом	Сума щорічного платежу, грн. (ануїтет)	У т.ч. в погашення заборгованості по:		Сума заборгованості на кінець кожного строку погашення, грн.
			відсоткам за кредит, грн. (12 % у рік)	основній сумі кредиту, грн	
0	-		-	-	200000,00
1	З 28.04.п.р. по 27.04.н.р.	118340,00	24000,00 (200000,00 х 12 %)	94340,00	105660,00
2	З 28.04.н.р. по 27.04.н*.р.	118340,00	12680,00 (105660,00 х 12 %)	105660,00	0
-	Всього	236680,00	36680,00	200000,00	х

Таблиця 2.2 Господарські операції з обліку довгострокового кредиту СТОВ «Золотий колос»

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6
1	25.04.п.р.	Оплачено послуги:			
		- приватного нотаріусу			
		- незалежного оцінювача майна			
		- банку за відкриття позикового рахунку			
2	25.04.п.р.	Віднесена до податкового кредиту сума ПДВ з вартості послуг оцінювача			
3	28.04.п.р.	Віднесено до складу виданих забезпечень заставна вартість автомобіля			
4	28.04.п.р.	Зарахована сума кредиту на поточний рахунок підприємства			
5	28.04.п.р.	Віднесено до складу поточних зобов’язань за довгостроковим кредитом частину суми кредиту, що підлягає погашенню протягом 12 місяців з дати балансу			
6	30.04.п.р.	Віднесено до складу фінансових витрат по забезпеченню і відкриттю кредиту вартість послуг:			
		- приватного нотаріусу			
		- незалежного оцінювача майна			
		- банку за відкриття позичкового рахунку			
7	30.04.п.р.	Відображена сума ПК з ПДВ з вартості послуг оцінювача			
8	30.04.п.р.	Списано на фінансовий результат витрати, пов’язані з отриманням кредиту			
9	квітень п.р.	Нарахована амортизація автомобіля			

Продовження табл. 2.2

1	2	3	4	5	6
10	квітень п.р.	Списано на фінансовий результат витрати (суму нарахованої амортизації)			
11	28.04.н.р.	Погашено частину кредиту			
12	28.04.н.р.	Переведено до складу поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями частину суми заборгованості по кредиту, що підлягає погашенню протягом 12 місяців з дати балансу			
13	28.04.н.р.	Нараховано відсотки за кредит за 1 рік			
14	28.04.н.р.	Перерахована сума відсотків з поточного рахунку			
15	28.04.н*.р.	Погашено з поточного рахунку суму кредиту, що залишилася			
16	28.04.н*.р.	Нараховано відсотки за кредит за останній рік користування			
17	28.04.н*.р.	Перерахована сума відсотків з поточного рахунку			
18	28.04.н*.р.	Списано з позабалансового рахунку автомобіль у зв'язку з погашенням кредиту			
19	по періодам обліку	Списано на фінансовий результат витрати, пов'язані зі сплатою % по кредиту			

Завдання 2.2

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 2.3 - 2.5).

СТОВ «Золотий колос» у вересні п.р. отримало в банку кредит на придбання виробничих запасів у сумі 30000,00 грн. Строк погашення - 12 місяців. Відсоткова ставка по кредиту – 32 % річних. Щомісячно 20 числа погашається 1/12 суми кредиту і відсотки.

У якості забезпечення кредиту підприємство надало в банк заставу – виробничу будівлю, балансовою вартістю 61500,00 грн.

Були здійснені наступні операції:

- експертна оцінка предмету застави, згідно якої заставна вартість виробничої будівлі складає 39000,00 грн. вартість послуг з оцінювання 500,00 грн (у т.ч. ПДВ);
- нотаріальне завірення договору застави, послуги приватного нотаріуса по видачі довідки про відсутність заборони на відчуження майна – 100,00 грн;
- реєстрація договору застави нерухомості у держорганах – 17,00 грн;
- підготовка і видача довідки БТІ – 120,00 грн (у т.ч. ПДВ);
- виплата страхової премії за страхування будівлі – 520,00 грн.

Сума кредиту перераховується банком на позиковий рахунок. Вартість послуг по його відкриттю становила 100,00 грн.

Таблиця 2.3 Господарські операції з обліку витрат по оформленню короткострокового кредиту СТОВ «Золотий колос» у вересні п.р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	Оплачено послуги:			
	- оцінювача по експертній оцінці предмету застави			
	- нотаріусу по завіренню договору і видачі довідки			
	- по реєстрації договору застави в державних органах			
	- банку за відкриття позикового рахунку			
2	Відображена сума податкового кредиту з ПДВ з вартості послуг оцінювача			
3	Перераховано БТІ за довідку			
4	Відображена сума податкового кредиту з ПДВ з вартості послуг БТІ			
5	Оплачено страховій компанії суму страхової премії			
6	Віднесено до складу виданих забезпечень заставна вартість будівлі			
7	Зарахована сума кредиту на позиковий рахунок підприємства			
8	Віднесено до складу фінансових витрат по забезпеченню і відкриттю кредиту вартість послуг:			
9	Відображена сума ПК з ПДВ з вартості послуг оцінювача та з вартості послуг БТІ			
10	Віднесено до складу фінансових витрат витрати по страхуванню переданого в заставу майна			
11	Списано на фінансовий результат витрати, пов’язані з отриманням кредиту			

Таблиця 2.4 Розрахунок відсотків за користування кредитом

Період користування кредитом		Сума основного боргу по кредиту на початок місяця, грн	Відсотки по кредиту		Сума боргу по кредиту до щомісячного погашення, грн	Дата платежу
По датам періоду	Кількість днів у звітному періоді		Розрахунок	Сума, грн		
З 21.09.п.р. по 20.10.п.р.	30	На 01.10.п.р. 25000,00	25000,00 х 32 % : 365 х 30	657,53	2500,00	20.10.п.р.
З 21.10.п.р. по 20.11.п.р.	31	На 01.11.п.р. 22500,00	22500,00 х 32 % : 365 х 31	611,51	2500,00	18.11.п.р.
З 21.11.п.р. по 20.12.п.р.	30	На 01.12.п.р. 20000,00	20000,00 х 32 % : 365 х 30	526,03	2500,00	20.12.п.р.
Всього за IV квартал	х	На 01. 01.н.р. 17500,00	х	1795,07	7500,00	х

Таблиця 2.5 Господарські операції з обліку короткострокового кредиту СТОВ «Золотий колос»

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			дебет	кредит	
1	20.10. п.р.	Нараховано відсотки за кредит за період з 21.09.п.р. по 20.10.п.р.			
2		Перерахована сума відсотків з поточного рахунку			
3		Погашено з поточного рахунку основну суму кредиту			
4	20.11. п.р.	Нараховано відсотки за кредит за період з 21.10.п.р. по 20.11.п.р.			
5		Перерахована сума відсотків з поточного рахунку			
6		Погашено з поточного рахунку основну суму кредиту			
7	20.12. п.р.	Нараховано відсотки за кредит за період з 21.11.п.р. по 20.12.п.р.			
8		Перерахована сума відсотків з поточного рахунку			
9		Погашено з поточного рахунку основну суму кредиту			
10	31.12. п.р.	Списана на фінансовий результат сума відсотків по кредиту			

Завдання 2.3

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 2.6).

Згідно умов договору на розрахунково-касове обслуговування між банком і СТОВ «Золотий колос» у випадку відсутності на поточному рахунку підприємства коштів банк надає йому кредит на умовах овердрафту строком на 3 дні. Плата за кредит – 5 % від суми наданого кредиту. У лютому п.р. банк видав підприємству кредит у сумі 25000,00 грн. Підприємство отримало попередню оплату за продукцію 150 000,00 грн.

Таблиця 2.6 Господарські операції з обліку овердрафту СТОВ «Золотий колос»

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума, грн
			дебет	кредит	
1	2	3	4	5	6
1	Сальдо на поточному рахунку станом на 31.01.п.р.				50000,00
2	02.02.п.р.	Оплачено підприємством матеріали у сумі 75000,00 грн з ПДВ			
		- за рахунок власних коштів			
		- за рахунок короткострокового банківського кредиту (овердрафту)			
3	Сальдо на поточному рахунку за даними бухгалтерського обліку станом на 03.02.п.р.				
	Сальдо на кредитному рахунку				

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5	6
4	06.02.п.р.	Надійшла на поточний рахунок попередня оплата за продукцію			
5	Сальдо на поточному рахунку за даними бухгалтерського обліку станом на 09.02.п.р.				
	Сальдо на кредитному рахунку станом на 09.02.п.р.				
6	09.02.п.р.	Погашено банком кредит овердрафт за рахунок коштів, що надійшли на поточний рахунок			
7		Нараховано і сплачено відсотки за кредит овердрафт (5%)			
8		Оплачено банку комісійну винагороду за відкриття овердрафту			500,00
9	Сальдо на поточному рахунку за даними бухгалтерського обліку станом на 10.02.п.р.				
	Сальдо на кредитному рахунку станом на 10.02.п.р.				
10	28.02.п.р.	Списано витрати по кредиту на фінансовий результат			

Завдання 2.4

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями в обліку орендодавця та провести необхідні розрахунки (табл. 2.7).

Підприємство А (орендодавець) отримало у січні поточного року від підприємства Б (орендатора) попередню оплату за оренду споруди за перше півріччя поточного року у сумі 1 800,00 грн (у т.ч. ПДВ).

Орендна плата за місяць становить 300,00 грн (у т.ч. ПДВ).

Таблиця 2.7 Господарські операції з обліку орендної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	Отримано від орендаря попередню оплату за оренду споруди в першому півріччі п.р.			
2	Відображено податкове зобовязання з ПДВ			
3	Відображена попередньо отримана орендна плата в складі доходів майбутніх періодів			
4	Відображено розрахунки з ПДВ			
5	Відображено в обліку орендодавця дохід від орендної плати - за січень - за лютий - за березень			

Завдання 2.5

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 2.8).

СТОВ «Золотий колос» уклало договір купівлі сировини на суму 120 000,00 грн. Договором передбачена купівля 50 % сировини в кредит

(шляхом видачі векселя). 31.06.20п.р. СТОВ «Золотий колос» виписує три 3 % векселі на суми, що повині бути сплачені у кінці III та IV кварталів поочного року та I кварталу наступного року рівними частинами

Таблиця 2.8 Господарські операції з обліку розрахунків за векселями

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				

Завдання 2.6

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку довгострокові позики (табл. 2.9).

Таблиця 2.9. Господарські операції з обліку довгострокові позики

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Позики у національній валюті			
1.	Отримано на поточний рахунок довгостроковий кредит банку у національній валюті		
2.	Погашено довгостроковий кредит банку у національній валюті		
	За рахунок довгострокової позики оплачено:		
3.	- постачальникам і підрядникам		
4.	- податки та збори в бюджет		

Продовження табл. 2.9

1	2	3	4
5.	- єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування		
6.	- різним юридичним і фізичним особам		
7.	Відображено перевід довгострокового кредиту банку у національній валюті до складу короткострокового кредиту		
8.	Переведено частину довгострокового кредиту банку у національній валюті у поточну заборгованість		
9.	Відображено перевід короткострокового кредиту банку у національній валюті до складу довгострокового кредиту		
10.	Переведено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями у національній валюті до складу довгострокового кредиту банку		
11.	Відображено довгостроковий кредит банку у національній валюті, термін якого відстрочено		
12.	Погашено відстрочений довгостроковий кредит банку у національній валюті		
13.	Переведено частину відстроченого довгострокового кредиту банку у національній валюті у поточну заборгованість		
14.	Отримано на поточний рахунок інші довгострокові позики (крім кредитів банку) у національній валюті		
15.	Погашено іншу довгострокову позику у національній валюті		
16.	Переведено частину іншої довгострокової позики у національній валюті у поточну заборгованість		
17.	Нараховано відсотки за користування довгостроковими кредитами (позиками) у національній валюті		
18.	Сплачено відсотки за користування довгостроковими кредитами (позиками) у національній валюті		
Позики в іноземній валюті			
19.	Отримано на поточний рахунок довгостроковий кредит банку в іноземній валюті		
20.	Погашено довгостроковий кредит банку в іноземній валюті		
21.	Відображено перевід довгострокового кредиту банку в національній валюті до складу короткострокового кредиту		
22.	Переведено частину довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у поточну заборгованість		
23.	Відображено перевід короткострокового кредиту банку в іноземній валюті до складу довгострокового кредиту		
24.	Переведено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті до складу довгострокового кредиту банку		
25.	Відображено довгостроковий кредит банку в іноземній валюті, термін якого відстрочено		
26.	Погашено відстрочений довгостроковий кредит банку в іноземній валюті		
27.	Переведено частину відстроченого довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у поточну заборгованість		
28.	Отримано на поточний рахунок інші довгострокові позики (крім кредитів банку) в іноземній валюті		
29.	Погашено іншу довгострокову позику в іноземній валюті		

Продовження табл. 2.9

1	2	3	4
30.	Переведено частину іншої довгострокової позики в іноземній валюті у поточну заборгованість		
31.	Нараховано відсотки за користування довгостроковими кредитами (позиками) в іноземній валюті		
32.	Утримано підчас виплати доходу нерезиденту податок з доходів нерезидентів із суми, яка відповідно до договору є компенсацією відсотків за отримані довгострокові кредити (позики) (якщо інше не передбачено нормами чинних міжнародних угод)		
33.	Перераховано у бюджет податок з доходів нерезидентів		
34.	Сплачено відсотки за користування довгостроковими кредитами (позиками) в іноземній валюті		
35.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю по залишках довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
36.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю по залишках довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
37.	Відображено нараховану вщ'ємну неопе рацій ну курсову різницю по залишках довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
38.	Відображено нараховану позитивну неопе рацій ну курсову різницю по залишках довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
39.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю по залишках довгострокової позики (крім кредитів банків) в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
40.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю по залишках довгострокової позики (крім кредитів банків) в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
41.	Відображено нараховану вщ'ємну неопераційну курсову різницю по залишках довгострокової позики (крім кредитів банків) в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
42.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по залишках довгострокової позики (крім кредитів банків) в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 2.7

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку поточної заборгованості з довгостроковими зобов'язаннями (табл. 2.10).

Таблиця 2.10. Господарські операції з обліку поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в національній валюті			
1.	Переведено частину довгострокового кредиту банку у поточну заборгованість, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати балансу		
2.	Переведено частину відстроченого довгострокового кредиту банку у поточну заборгованість, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців віддати балансу		
3.	Переведено частину іншої довгострокової позики у поточну заборгованість, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати балансу		
4.	Переведено заборгованість за довгостроковими векселями до поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями		
5.	Переведено довгострокові зобов'язання за облігаціями до поточної заборгованості		
6.	Переведено довгострокові зобов'язання з оренди майна до поточної заборгованості		
7.	Переведено інші довгострокові зобов'язання до поточної заборгованості		
8.	Погашено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з каси		
9.	Погашено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з рахунку в банку		
10.	Відображено залік дебіторської заборгованості в погашення поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями		
11.	Погашено поточну заборгованість за рахунок довгострокових позик		
12.	Погашено поточну заборгованість за рахунок короткострокових позик		
13.	Погашено поточну заборгованість виданим короткостроковим векселем		
14.	Відображено дохід від списання поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями по закінченні терміну позовної давності		
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті			
15.	Переведено частину довгострокового кредиту банку у поточну заборгованість, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати балансу		
16.	Переведено частину відстроченого довгострокового кредиту банку у поточну заборгованість, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців віддати балансу		
17.	Переведено частину іншої' довгострокової позики у поточну заборгованість, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати балансу		
18.	Переведено заборгованість за довгостроковими векселями до поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями		

Продовження табл. 2.10

1	2	3	4
19.	Переведено довгострокові зобов'язання за облігаціями до поточної заборгованості		
20.	Переведено довгострокові зобов'язання з оренди майна до поточної заборгованості		
21.	Переведено інші довгострокові зобов'язання до поточної заборгованості		
22.	Погашено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з каси		
23.	Погашено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з рахунку в банку		
24.	Погашено поточну заборгованість за рахунок довгострокових позик		
25.	Погашено поточну заборгованість за рахунок короткострокових позик		
26.	Погашено поточну заборгованість виданим короткостроковим векселем		
27.	Відображено дохід від списання поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями по закінченні терміну позовної давності		
28.	Відображено нараховану від'ємну неопераційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по залишках поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті		
29.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю при зниженні курсу валюти по залишках поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті		

Контрольні питання

1. Облік короткострокових кредитів
2. Облік довгострокових кредитів
3. Облік поточної заборгованості за довгостроковими зобовязаннями
4. Облік розрахунків за іншими операціями
5. Облік зобов’язань за короткостроковими векселями
6. Облік зобов’язань за довгостроковими векселями
7. Облік розрахунків за страхуванням майна
8. Облік розрахунків з учасниками
9. Облік доходів майбутніх періодів

Тестові завдання

1. Яка кореспонденція рахунків означає: отримано кредит на купівлю обладнання в розмірі 50 тис. грн на 8 місяців:

1) Д-т 311 — К-т 601;
2) Д-т 311 — К-т 501;
3) Д-т 312 — К-т 601;
4) Д-т 312 — К-т 501.

2. Яка бухгалтерська проводка означає: сплачено відсоток за користування кредитом:

1) Д-т 684 — К-т 311;
2) Д-т 951 — К-т 684;
3) Д-т 792 — К-т 951;
4) Д-т 601 —К-т 311.

3. Що означає кореспонденція рахунків Д-т 951 — К-т 684:

1) відображено відсотки за кредит за перший рік;
2) сплачено відсоток за користування кредитом;
3) списано на фінансовий результат перераховані відсотки за перший рік;
4) отримано на поточний рахунок короткостроковий кредит банку.

4. За дебетом рахунка 50 відображають:

1) суми погашення позик
2) переведення до поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями
3) суми отриманих позик
4) сплата відсотків за користування позикою

5. Вказати кореспонденцію рахунків при віднесенні до складу виданих забезпечень по отриманому кредиту заставну вартість виробничої будівлі:

1) К-т 05;
2) К-т 02;
3) Д-т 02;
4) Д-т 05.

6. Нарахування відсотків по довгострокових кредитах відображається проводкою:

1) Д-т 951 К-т 684;
2) Д-т 611 К-т 311;
3) Д-т 684 К-т 311;
4) Д-т 501 К-т 611.

7. Запис Дт 501 Кт 611 має зміст:

1) переведена частина заборгованості за довгостроковим кредитом до складу поточних зобов’язань;

2) переведена частина поточних зобов’язань до складу довгострокових;

3) сплачено довгостроковий кредит;

4) пролонговано короткостроковий кредит.

8. Переведення короткострокових позик у розряд довгострокових у зв’язку зі зміною умов кредитування в обліку відображається записом:

1) Д-т 60 К-т 50;

2) Д-т 50 К-т 60;

3) Д-т 50 К-т 61;

4) Д-т 61 К-т 50.

9. Сума довгостроковою кредиту, яка підлягає погашенню протягом 12 місяців від дати балансу вважається:

1) поточним зобов’язанням;

2) довгостроковим зобов’язання;

3) короткостроковим кредитом;

4) поточною заборгованістю за довгостроковими зобов’язаннями.

10. Перерахування коштів навчальному закладу в якості оплати за навчання працівників в обліку відображається записом:

1) Дт 685 Кт 311;

2) Дт 311 Кт 685;

3) Дт 631 Кт 311;

4) Дт 377 Кт 311.

11. Яка кореспонденція рахунків означає: погашення частини поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями згідно з графіком за I квартал:

1) Д-т 501 — К-т 601;

2) Д-т 501 — К-т 611;

3) Д-т 311 — К-т 501;

4) Д-т 611 — К-т 311.

12. Яка кореспонденція означає: отримано кредит на купівлю насіння та мінеральних добрив у розмірі 20 тис. грн на 4 місяці:

1) Д-т 208 – К-т 311;

2) Д-т 311 – К-т 601;

3) Д-т 208 – К-т 631;

4) Д-т 601 – К-т 311.

ТЕМА 3. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІВНИКАМ ТА СОЦІАЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. (зі змінами і доповненнями);
2. Кодекс законів про працю України №322-VII від 10.12.1971 р. (зі змінами і доповненнями);
3. Податковий кодекс України № 2755-VI від 2 грудня 2010 р. (зі змінами і доповненнями);
4. Закон України «Про Державний бюджет України на 20___ рік»
5. Закон України «Про оплату праці» №108/95-ВР від 24.03.1996 р. (зі змінами і доповненнями);
6. Закон України «Про відпустки» №504/96-ВР від 15.11.1995 р. (зі змінами і доповненнями);
7. Закон України «Про індексацію грошових доходів населення» № 1282-XII від 3 липня 1991 р. (зі змінами і доповненнями);
8. Закон «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» № 1105-XIV від 23.09.99 р. (зі змінами і доповненнями);
9. Закон України «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» №2464-VI від 08.07.2010 р. (зі змінами і доповненнями);
10. Закон України «Про колективні договори і угоди» №3356-XII від 01.07.1993 р. (зі змінами і доповненнями);
11. Закон України «Про компенсацію громадянам втрати частини доходів у зв'язку з порушенням строків їх виплати» № 2050-III від 19.10.2000 р. (зі змінами і доповненнями);
12. Закон України «Про прожитковий мінімум» №966- XIV від 15.07.1999 р. (зі змінами і доповненнями);
13. Інструкція про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджена наказом Міністерства фінансів України від 20.04.2015 р. № 449 (зі змінами і доповненнями);
14. Інструкція зі статистики заробітної плати, затверджена наказом Державного комітету статистики України від 13.01.2004 р. №5 (зі змінами і доповненнями);
15. Інструкція про порядок ведення трудових книжок працівників, затверджена наказом Міністерства праці України, Міністерства юстиції України, Міністерства соціального захисту населення України від 29.07.1993 р. № 58 (зі змінами і доповненнями);
16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про обчислення середньої заробітної плати (доходу, грошового забезпечення) для розрахунку виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням» від 26 вересня 2001 р. № 1266 (зі змінами і доповненнями);
17. Постанова Кабінету Міністрів України «Про перелік товарів, не дозволених для виплати заробітної плати натурою» від 03.04.1993 р. № 244 (зі

змінами і доповненнями);

18. Порядок проведення індексації грошових доходів населення, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1078 (зі змінами і доповненнями);

19. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами і доповненнями);

20. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 26 «Виплати працівникам», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.10.2003 р. № 601 (зі змінами і доповненнями);

21. Порядок нарахування та сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування за деякі категорії застрахованих осіб, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 2 березня 2011 р. № 178 (зі змінами і доповненнями);

22. Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавців, на які не нараховується єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22.12.2010 р. № 1170 (зі змінами і доповненнями);

23. Порядок обчислення середньої заробітної плати, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 8 лютого 1995 р. № 100 (зі змінами і доповненнями);

24. Порядок оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності внаслідок захворювання або травми, не пов'язаної з нещасним випадком на виробництві, за рахунок коштів роботодавця, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 26 червня 2015 р. № 440 (зі змінами і доповненнями);

25. Порядок подання документів для застосування податкової соціальної пільги, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1227 (зі змінами і доповненнями);

26. Порядок проведення компенсації громадянам втрати частини грошових доходів у зв'язку з порушенням термінів їх виплати, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 21.02.2001 р. № 159 (зі змінами і доповненнями);

27. Наказ Державного комітету статистики «Про затвердження типових форм первинної облікової документації зі статистики праці» від 5 грудня 2008 р. № 489 (зі змінами і доповненнями);

28. Лист Міністерства соціальної політики України «Про розрахунок норми тривалості робочого часу на 20_ рік».

Матеріали для виконання завдання

1. Табель обліку робочого часу
2. Розрахунку нарахування оплати праці працівникам тваринництва
3. Обліковий лист праці та виконаних робіт
4. Обліковий лист тракториста-машиніста
5. Подорожній лист вантажного автомобіля
6. Наряд на відрядну роботу (індивідуальний, бригади)

7.Розрахунково-платіжна відомість (зведена)
8.Розрахунково-платіжна відомість (працівника)

3.1. ПЕРВИННИЙ ТА ЗВЕДЕНИЙ ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ ЗА ВИПЛАТАМИ ПРАЦІНИКАМ

Таблиця 3.1 Штатний склад сільськогосподарського товариства з обмеженою відповідальністю «Золотий колос» Миколаївського району

№ п/п	Прізвище, ім'я, по батькові	Посада
1.	Торяник Леонід Дмитрович	Директор
2.	Кальницька Галина Петрівна	Головний бухгалтер
3.	Перепилиця Олексій Фомич	Головний агроном
4.	Вакуленко Микола Миколайович	Головний зоотехнік
5.	Кобринь Тетяна Яківна	Заст. гол. бухгалтера
6.	Меліна Олена Петрівна	Бухгалтер І категорії
7.	Чорнобай Галина Павлівна	Бухгалтер - касир
8.	Тютюник Ольга Олександрівна	Начальник відділу кадрів
9.	Гутарова Тетяна Андріївна	Секретар-друкарка
10.	Гридасова Любов Михайлівна	Економіст
11.	Остапенко Марія Макарівна	Диспетчер автопарку
12.	Павлов Олександр Іванович	Водій
13.	Шворак Юрій Михайлович	Механік автопарку
14.	Шевченко Володимир Іванович	Бригадир рослин бригади
15.	Сокол Михайло Петровия	Завідуючий ремонтною майстернею
16.	Чернова Людмила Сергіївна	Завідуюча нафтоскладом
17.	Тарасенко Андрій Миколайович	Бригадир ферми ВРХ
18.	Остапчук Марина Василівна	Прибиральниця

Завдання 3.1

За наведеними даними (табл. 3.2 – 3.5) скласти відповідні первинні документи.

Для прикладу візьмемо липень поточного року (умовно).

Основним первинним документом для обліку праці та її оплати є Табель обліку робочого часу.

При виконанні завдання необхідно врахувати вимоги, передбачені Кодексом законів про працю в Україні.

- якщо святковий або неробочий день припадає на вихідний день, то вихідний день переноситься на наступний після святкового або неробочого (ч. 3 ст. 67 Кодексу законів про працю);
- всім працівникам на підприємстві встановлена відпустка 24 календарні дні;
- якщо на період відпустки припадають святкові або неробочі дні, які не збігаються з вихідними днями, у розрахунок відпустки вони не включаються і не оплачуються;
- на підприємстві встановлено 40-годинний робочий тиждень;
- працівникам при 40-годинному робочому тижні перед святковими і неробочими днями робочий день скорочується на 1 годину;

- за роботу в святкові дні заробітна плата нараховується у подвійному розмірі;
- в липні поточного року вихідні дні (умовно) припадають на 3, 10, 17, 24, 31 липня.

Таблиця 3.2 Вихідні дані для складання Табелю обліку використання робочого часу СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

№	ПІБ	Посада	Оклад, грн	Вихідні дні	Дні хвороби	Дні відпустки	Святкові та неробочі дні
1	2	3	4	5	6	7	8
Адміністративно-управлінський персонал							
1	Торяник Леонід Дмитрович	Директор	19000,00	3, 10, 17, 24, 31			-
2	Кальницька Галина Петрівна	Головний бухгалтер	18000,00	3, 10, 17, 24, 31			-
3	Перепилиця Олексій Фомич	Головний агроном	16600,00	3, 10, 17, 24, 31			-
4	Вакуленко Микола Миколайович	Головний зоотехнік	16600,00	3, 10, 17, 24, 31			-
5	Кобринь Тетяна Яківна	Заступник головного бухгалтера	15000,00	3, 10, 17, 24, 31			-
6	Меліна Олена Петрівна	Бухгалтер І категорії	14700,00	3, 10, 17, 24, 31			-
7	Чорнобай Галина Павлівна	Бухгалтер - касир	14300,00	3, 10, 17, 24, 31	21 - 27		-
8	Тютюник Ольга Олександрівна	Начальник відділу кадрів	14600,00	3, 10, 17, 24, 31		04 - 27	-
9	Гутарова Тетяна Андріївна	Секретар	9200,00	3, 10, 17, 24, 31			-
10	Гридасова Любов Михайлівна	Економіст	13700,00	3, 10, 17, 24, 31			-
Загальновиробничий персонал							
11	Остапенко Марія Макарівна	Диспетчер автопарку	13200,00	3, 10, 17, 24, 31			-
12	Павлов Олександр Іванович	Виконроб	13500,00	3, 10, 17, 24, 31			-
13	Шворак Юрій Михайлович	Механік автопарку	12500,00	3, 10, 17, 24, 31			-
14	Шевченко Володимир Іванович	Бригадир рослинницької бригади	13900,00	3, 10, 17, 24, 31			-
15	Сокол Михайло Петровия	Завідуючий ремонтною майстернею	14000,00	3, 10, 17, 24, 31			--
16	Чернова Людмила Сергіївна	Завідуюча нафтоскладом	14000,00	3, 10, 17, 24, 31			-
17	Остапчук Марина Василівна	Прибиральниця	8200,00	3, 10, 17, 24, 31			
Працівники галузі тваринництва							
1	Ульянова Л.С.	Свинарка	9200,00	6, 7, 8, 14, 15, 21, 22, 23, 29, 30			
2	Купріна М.П.	Свинарка	9200,00	4, 5, 11, 12, 13, 19, 20, 26, 27, 28			

Продовження табл. 3.2

1	2	3	4	5	6	7	8
3	Соколова В.М.	Свинарка	9200,00	1, 2, 3, 9, 10, 16, 17, 18, 24, 25, 31			
4	Литвиненко В.П.	Скотар-пастух	9200,00	6, 7, 8, 14, 15, 21, 22, 23, 29, 30			
5	Красний В.П.	Скотар-пастух	9200,00	4, 5, 11, 12, 13, 19, 20, 26, 27, 28			
6	Мєдвєдєв І.В.	Скотар-пастух	9200,00	1, 2, 3, 9, 10, 16, 17, 18, 24, 25, 31			
7	Іваненко В.В.	Різноробочий	9200,00				
8	Іванов О.А.	Різноробочий	9200,00				

Таблиця 3.3 Вихідні дані для складання Розрахунку нарахування оплати праці працівникам тваринництва

ПІБ	Професія	К-ть закріплених корів	Одержано приплоду, гол	Надоєно молока, кг		Вихідні дні	Дні хвороби	Дні відпустки
				факт	базисний вміст			
Тарасенко А.М.	Бригадир	275				3, 10, 17, 24, 31		
Баранова З.Ф.	Основна доярка	25		5130	4845	1, 15	10, 11, 12	
Тимченко Г.М.	Основна доярка	25		5235	5235	2, 9, 25		
Коротина Є.О.	Основна доярка	25		5161	5017	1,3		
Ярош Н.В.	Основна доярка	25	8	6734	6548	13, 18	21, 22, 23	
Музичук П.І.	Основна доярка	25		7495	7492	4, 5		
Звєрєва К.Л.	Основна доярка	25		4266	4148	6, 28	3, 4, 5	
Петрова Ю.В.	Основна доярка	25		868	796			1-24
Попова П.І.	Основна доярка	25	6	6464	6284	7, 20, 29		
Цвєтаєва В.А.	Основна доярка	25		6397	6041	26	28, 29, 30	
Шмакова Г.П.	Основна доярка	25	9	1554	1510			7-30
Іванова Г.В.	Основна доярка	25		5736	5418	14, 24, 30		
Попіл Л.М.	Підмінна доярка			6381	6204	25, 27, 31		
Хоміна В.М.	Підмінна доярка			4444	4073	8, 16, 17, 19, 26, 27		
Волошина Є.П.	Підмінна доярка			5642	5486	2, 6, 31		
Разом			23	71507	69097			

Таблиця 3.4 Графік роботи доярок

ПІБ підмінних доярок	ПІБ основних доярок	Кількість днів	Числа місяця
Попіл Л.М.	Петрову Ю.В.	24	
	Цвєтаєву В.А	4	
	Всього	28	
Волошина Є.Г	Коротину Є.О.	2	
	Музичук П.І.	2	
	Шмакову Г.П.	24	
	Всього	28	
Хоміна В.М.	Тимченко Г.М.	3	
	Звєрєву К.Л.	5	
	Попову П.І.	3	
	Баранову З.Ф.	5	
	Ярош Н.Б	5	
	Всього	21	

Таблиця 3.5 Розцінки за отриману продукцію, затверджені в господарстві

Категорії працівників	1 ц молока, грн	1 гол приплоду, грн	догляд за 1 гол, грн
Бригадир	100,00	140,00	-
Доярки	550,40	560,00	-
Скотарі-пастухи	140,00	-	480,00
Слюсар	90,60	-	-

Завдання 3.2

1.Скласти Обліковий лист праці та виконаних робіт (ф. № 66) № 95.

2.Нарахувати заробітну плату за виконану роботу членам рільничої бригади.

3.Врахувати нараховану заробітну плату членам рільничої бригади при складанні Розрахунково-платіжної відомості.

4. Відобразити кількість відпрацьованого часу і його оплату у Журналі обліку робіт і витрат (ф. № 37).

Дані для складання **Облікового листка праці та виконаних робіт** (ф. № 66) № 95 за червень поточного року.

20 і 21 червня поточного року члени рільничої бригади зайняті на перевірці з прополюванням цукрового буряку після механізованого обробітку (забур'яненість середня). Робітникам необхідно вирвати зайві рослини, підрізати бур'яни і розпушити ґрунт. Норма виробітку при середній забур'яненості встановлена 0,12 га за семигодинний робочий день. Заробітна плата нараховується за III розрядом при виконанні ручних робіт у рослинництві і становить 196,00 грн. за норму. Бригаду очолює бригадир Шевченко В.І.

Дані про виконані роботи і затрачений час подано в табл. 3.6.

Таблиця 3.6 Дані про виконані роботи і затрачений час

Прізвище, ім'я, по батькові	Табельний номер	20 червня		21 червня	
		Відпрацьовано годин	Прополено, га	Відпрацьовано годин	Прополено, га
Верезниченко А.А.		7	0,08	7	0,09
Дегтарева П.А.		7	0,12	7	0,14
Денчик П.С.		7	0,10	7	0,10
Дворниченко А.С.		7	0,12	7	0,09

Обліковий листок підписано бригадиром і затверджено головним агрономом Перепелицею О.Ф.

Методичні вказівки

Основним первинним документом для обліку роботи тракторів, комбайнів та інших самохідних машин є Обліковий листок тракториста-машиніста.

Незалежно від форми організації механізованих робіт на кожний трактор призначають одного, а при роботі у дві зміни - двох трактористів. Облік у тракторній бригаді веде обліковець — заправник або цю функцію виконує бригадир тракторної бригади, в обов'язки якого входить своєчасне і правильне складання первинних документів обліку виконаних робіт, витрачення нафтопродуктів і нарахування оплати праці механізаторам.

Виконання тракторних та інших механізованих робіт записують щодня до облікового листка кожного тракториста. Листок розраховано приблизно на п'ятнадцять змін чи днів, показники записують по кожній зміні окремо.

Кожен механізатор після закінчення зміни повинен мати відомості про кількість та якість виконаної ним роботи, про витрати пального і розмір заробітку за зміну. Всі ці показники записують щодня до облікового листка. У встановлені в господарстві строки (через 10 - 15 днів) облікові листки, підписані механізатором, бригадиром, агрономом обліковець подає до бухгалтерії, де їх перевіряють, затверджують, після чого вони є підставою для узагальнення і систематизації у Накопичувальній відомості обліку використання машинно-тракторного парку і Журналі обліку робіт і витрат. Слід мати на увазі, що трактористи-машиністи виконують різні сільськогосподарські роботи. Для переведення окремих робіт в еталонний обсяг виконаних робіт застосовується така методика.

Обсяг тракторних робіт в умовних еталонних гектарах розраховують множенням кількості виконаних змінних норм виробітку трактора певної марки на його змінний еталонний виробіток.

Еталонний змінний виробіток трактора визначають множенням коефіцієнта перерахунку його в умовні еталонні трактори на кількість виконаних нормо-змін. Коефіцієнти перерахунку фізичних тракторів в еталонні та змінні еталонні виробітки по різних марках подано в табл. 3.7.

Таблиця 3.7 Еталонний виробіток, коефіцієнти перерахунку фізичних тракторів в еталонні

Марка трактора	Виробіток умовних еталонних гектарів		Марка трактора	Виробіток умовних еталонних гектарів	
	за 1 год (коефіцієнт перерахунку фізичних тракторів в еталонні)	за 7-годинну зміну		за 1 год (коефіцієнт перерахунку фізичних тракторів в еталонні)	за 7-годинну зміну
Т-130	1,76	12,3	МТЗ-80	0,7	4,9
Т-150	1,65	11,6	ЮМЗ-6Л	0,6	4,2
Т-130Б	1,54	10,8	МТЗ-52	0,58	4,1
Т-4А	1,45	10,2	МТЗ-50	0,55	3,9
Т-100М	1,34	9,4	Т-40АМ	0,54	3,8
ДТ-785М	ІД	7,7	Т-40М	0,53	3,7
ДТ-75	1,03	7,2	Т-40А	0,5	3,5
Т-74	**1,0**	**7,0**	Т-40	0,48	3,4
Т-70С	0,9	6,3	Т-25А	0,3	2,1
ДТ-54С	0,86	6,0	Т-16М	0,22	1,5
Т-54В	0,69	4,8	ХТЗ-16131	2,20	15,4
К-701М	3,0	21,0	ХТЗ-17021	2,46	17,22
К-701	2,7	18,9	ХТЗ-17121	2,46	17,22
К-700А	2,2	15,4	ХТЗ-25Ф	0,3	2,1
К-700	2,1	14,7	ХТЗ- 17221	2,46	17,22
Т-150К	1,50	10,5	«Массей Фергюссон 8940»	1,94	13,58
МТЗ-102	0,89	6,3	«Массей Фергюссон 9240»	2,14	14,98
МТЗ-100	0,87	6,1	«Джон Дір»	2,53	17,71
МТЗ-82	0,73	5,1	«Валмет 8400»	2,17	15,19

Кількість виконаних нормо-змін залежить від форми оплати праці: відрядної, коли встановлені норми виробітку; погодинної, коли облік ведуть за відпрацьований час.

Підсумкові дані по кількості виконаних нормо-змін і умовних еталонних гектарів з кожного Облікового листка тракториста-машиніста (ф. № 67) переносять до Накопичувальної відомості обліку використання машинно-тракторного парку (ф. № 37а) і до Журналу обліку робіт і витрат (ф. № 37), де ці показники накопичують і підсумовують.

На підставі даних накопичувальних регістрів визначають річний обсяг робіт в умовних еталонних гектарах за марками тракторів і видами робіт.

Завдання 3.3

Дані для складання **Облікового листка тракториста-машиніста** (ф. № 67б) № 125 за червень поточного року

Різниченко В.М. тракторист-машиніст І класу, безперервний стаж роботи 5 років, працює на тракторі МТЗ-80 інвентарний № 27.

За класність нараховується надбавка в розмірі 20 % від основного заробітку.

Заправником 1 червня заміром встановлена наявність у бакові трактора 30 кг палива, з 1 по 4 червня було заправлено 120 кг, після закінчення робіт залишок у бакові становив 36 кг.

Обліковий листок тракториста-машиніста підписав бригадир Шевченко В.І., затвердив головний агроном Перепелиця О.Ф. Виконані роботи відповідають агротехнічним вимогам і отримали оцінку «добре».

Для складання облікового листка необхідні дані, подані у табл. 3.8.

Таблиця 3.8 Дані для складання облікового листка тракториста-машиніста

Назва культури і підрозділу	Дата	Вид роботи	Агротехнічні умови	Відпрацьовано годин	Норма виробітку, га	Розцінка, грн	Змінний еталонний виробіток, ум. ет. га	Фактично виконано, га	Витрачено пального	
									за нормою, кг	фактично, кг
Бригада № 2, поле № 12	1 - 2 червня	Міжрядний обробіток цукрового буряка	Довжина гонів 300м	14	16,5	158,15	4,9	35	56	54
Бригада № 2, поле №13	3-4 червня	Те саме	Довжина гонів 700м	15	18,0	158,15	4,9	37	55	60

Завдання 3.4

Дані для складання облікових листків трактористів-машиністів

Трактористи-машиністи Лагир О.В., Лазуренко Г.Т., Поляков В.Г. разом з трактористом-машиністом Різниченко В.М. з 1 по 10 червня поточного року провадили перший міжрядний обробіток цукрових буряків.

При складанні облікових листків трактористів-машиністів слід взяти до уваги, що:

1) Лагир О.В. — тракторист машиніст I класу, загальний стаж роботи 6 років, працює на тракторі МТЗ-80 № 35 (Обліковий лист № 126).

2) Лазуренко Г.Т. — тракторист-машиніст II класу, загальний стаж роботи 2 роки, працює на тракторі МТЗ-80 № 39 (Обліковий лист № 127).

3) Поляков В.Г. — тракторист-машиніст, загальний стаж роботи 15 років, працює на тракторі МТЗ-80 № 42 (Обліковий лист № 128).

4) Обліковий лист містить дані, подані в табл. 3.9.

Таблиця 3.9 Дані для складання облікового листа

Номер облікового листка	Оброблена площа, га	Обсяг виконаних робіт у переведенні на ум. ет. га	Відпрацьовано, год	Заробітна плата, грн	Витрати палива	
					за нормою	фактично
126	18	5,35	7		29	31
127	37	10,99	16		59	54
128	23	6,83	8		37	39

5) Змінний заробіток тракториста-машиніста за норму становить:

IIIрозряд — 40,47 грн;

IVрозряд — 42,05 грн;

Vрозряд — 43,62 грн.

6) Надбавка за класність становить:

I клас — 20 % від основного заробітку;

II клас — 10 % від основного заробітку.

7) Норма виробітку при виконанні першого міжрядного обробітку цукрових буряків встановлена 16,5 га.

Завдання 3.5

Дані для складання **Подорожнього листа трактора** (ф. № 68) № 311

Тракторист-машиніст Прокопенко Л.В. 1 червня поточного року на тракторі МТЗ-80, інвентарний № 41, отримав завдання на вивезення Аміачної селітри (вантаж I класу) зі складу під озиму пшеницю у поле бригади № 3 на відстань 8 км. Тракторист-машиніст має I клас і загальний стаж роботи 9 років.

Залишок палива в бакові при виїзді становив 75 кг, заправлено на день 49 кг, при поверненні в гараж залишок становив 99 кг, про що засвідчив заправник Чернова Л.С.

Технічну справність трактора засвідчив механік Шворак Ю.М. Обліковий листок затвердив бригадир Шевченко В.І.

При виконанні завдання відпрацьовано 7 год, за цей час перевезено 9 т аміачної селітри (при нормі виробітку 9 т). Загальний пробіг становив 48 км, у тому числі з вантажем — 24 км, зроблено 72 т/км.

Змінний еталонний виробіток при роботі на тракторі МТЗ-80 становить 4,9 ум. ет. га. Витрати палива за нормою — 25 кг. Розцінка за норму — 150,47 грн.

Дані Подорожнього листка трактора № 311 необхідно занести у Накопичувальну відомість обліку використання машинно-тракторного парку.

Додаткові дані для складання Накопичувальної відомості обліку використання машинно-тракторного парку і Журналу обліку робіт і витрат.

Для складання Накопичувальної відомості обліку використання машинно-тракторного парку і Журналу обліку робіт і витрат за червень поточного року необхідно використовувати дані, подані у табл. 3.10.

Таблиця 3.10. Дані для складання облікового листа

Обліковий лист	числа місяця	№ поля	назва культури і виконаної роботи	агротехнічні умови (довжина гонів)	бригада	код рахунку	одн. виміру	відпрац годин	норма виробітку	розцінка	змінний еталонний виробіток	фактично виконано			оплата праці			витрати палива		
												в натурі, га	в переводі на умовні гектари	змінних норм	основна	класність	всього	по нормі на один роботи	по нормі всього	фактично
Тракторист - машиніст 1 класу Різніченко В.М. МТЗ-80 інв№ 27																				
125																				
130			Соняшник					70	10	149,20	4,9	100							485	490
131			Соняшник					45	10	49,20	4,9	50							255	250
			Всього																	
Тракторист - машиніст 1 класуЛагір О.В. МТЗ-80 інв№ 35																				
126																				
138			Соняшник					50	10	149,20	4,9	70							479	480
139			Соняшник					104	10	149,20	4,9	130							671	651
			Всього																	
Тракторист - машиніст 2 класу Лазуренко Г.Т. МТЗ-80 інв№ 39																				
127																				
134			Цукровий буряк					80	16,5	158,15	4,9	165							288	284
135			Цукровий буряк					80	16,5	158,15	4,9	165							288	290
			Всього																	
Тракторист - машиніст 2 класу Поляков В.Г. МТЗ-80 інв№ 42																				
128																				
136			Цукровий буряк					90	16,5	158,15	4,9	165							270	270
137			Цукровий буряк					90	16,5	158,15	4,9	165							270	270
			Всього																	
Інші номери облікових листів трактористів-машиністів																				
			Цукровий буряк					1274	16,5	158,15	4,9	3003							5245	5245
			Озима пшениця					2515	8	158,15	4,9	2872							2210	2210

Завдання 3.6

Дані для складання **Подорожнього листа вантажного автомобіля** № 210 за 1-ше число поточного місяця звітного періоду

Водій Третяков А.М. на автомобілі САЗ-53А, державний номер 11-45 ХАД, виїхав з гаража для виконання наряду о $8^{\underline{00}}$ і повернувся в гараж о $19^{\underline{00}}$ годині. Показник спідометра при виїзді — 10 849 км, при поверненні в гараж — 10 924 км. При виїзді з гаража залишок палива в бакові становив 5 л, при поверненні — 39 л. Для виконання роботи видано 60 л бензину.

Водія Третякова А.М. направлено в розпорядження будівельної бригади для доставки зі складу будівельних матеріалів цегли. Диспетчер Остапенко М.М. перевірила посвідчення водія і дозволила видати 60 л палива. Стан здоров'я засвідчила лікар Новікова М.І., справність автомобіля — механік Шворак Ю.М.

Відстань від складу до місця будівництва пекарні — 7 км. За весь період витрачено 26 л палива, при нормі 27 кг, час у наряді — 11 год, у русі — 3 год, під навантаженням і розвантаженням — 7 год, простій — 1 год, загальний пробіг — 42 км, з вантажем — 21 км, перевезено 3 тис. шт. цегли вагою 10 т. Розцінка за 1 т/км — 10,59 грн.

Завдання 3.7

Дані для складання Наряду на відрядну роботу (для бригади) № 87

Бригадою ремонтників у складі трьох чоловік (Мостового Л.М., Токар В.І., Боєва М.А.), яка зайнята на ремонті приміщення олійниці, в червні поточного року при семигодинному робочому дні виконано роботи, перелік яких подано в табл. 3.11.

Таблиця 3.11 Дані для складання Наряду на відрядну роботу

Назва роботи	Параграф єдиних норм і розцінок	Одиниця вимірювання	Норма часу, год	Обсяг робіт за наряд ом	Розцінка, грн	Фактичний обсяг виконаних робіт
Приготування клейових розчинів	8-30	100м^2	0,75	2,50	11,43	2,50
Клейова побілка стін	2-1-25	100м^2	8,48	2,50	18,83	2,50
Приготування цементного розчину вручну	3-19	1м^2	2,10	2,40	14,20	2,40
Піднесення цементного розчину на 30 м	1-14	1т	2,03	5,30	14,16	5,30
Масляне фарбування стін	20-1-125	1 м^2	0,62	13,10	12,36	13,10
Масляне фарбування вікон	20-1-125	1 м^2	0,62	6,80	12,36	6,80
Перетирання стін	20-1-119	1м^2	0,22	36,50	12,13	36,50
Проста побілка стін	20-1-124	100м^2	8,50	1,60	18,85	1,60
Ремонт цементної підлоги	20-1-53	1 місце	0,54	12,00	13,31	12,00
Штукатурення фасаду	20-1-117	1м^2	0,79	78,55	14,45	78,55

Усі члени ремонтної бригади мають ІІІ розряд. Робота виконувалась 14, 15, 16 червня. За три робочих дні Мостовий Л.М. і Токар В.І. відпрацювали

по 24 год кожний, Боєв М.А. — 19 год. Завдання видав виконроб Павлов О.І., прийняв роботу старший робітник Мостовий Л.М.

Якість виконання роботи добра. 20 червня наряд перевірила економіст з праці і заробітної плати Гридасова Л.М., 21 червня затвердив керівник підприємства Торяник Л.Д.

Завдання 3.8

Дані для заповнення Наряду на відрядну роботу (індивідуального) № 32

Барсуков О.В., тракторист-машиніст, який має IV розряд на ремонтних роботах, 20 червня поточного року ремонтував муфту передачі трактора Т-74 (інвентарний № 10). За збірником Єдиних норм і розцінок робота тарифікується за параграфом 163-25, згідно з яким норма часу на ремонт муфти передачі становить 8,01 год, а розцінка за 1 год — 10,58 грн. Барсуков в установлену норму часу вклався. Роботу виконано якісно. Наряд видав завідуючий майстернею Сокол М.Л., 20 червня його перевірила економіст з праці і заробітної плати Гридасова Л.М., а затвердив керівник підприємства Торяник Л.Д.

Завдання 3.9

Дати відповіді на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

Працівник отримав заробітну плату за фактично відпрацьований час у першій половині місяця (аванс). Якщо цей працівник має право на податкову соціальну пільгу, то чи слід її застосовувати при обчисленні ПДФО в момент виплати авансу? Як правильно обчислити ПДФО в цьому випадку?

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 3.10

Дати відповідь на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

Працівник працює на 0,5 ставки (оклад 9000,00 грн.) неповний робочий день. Чи можна надавати йому податкову соціальну пільгу (загальну) за умови, що він подав заяву про застосування пільги?

Завдання 3.11

Дати відповідь на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

Яка відповідальність передбачена для працівника за неподання звіту про використання коштів, виданих на відрядження?

Завдання 3.12

Дати відповідь на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

Чи обкладається ПДФО вартість путівки, наданої роботодавцем за рахунок підприємства?

Завдання 3.13

Дати відповідь на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

На підприємстві працюють двоє батьків трьох дітей (дітям 20, 16 та 5 років відповідно). При цьому 20-ти річна донька навчається в ВНЗ на денній формі і є інвалідом 2-ї групи.

Які соціальні пільги з ПДФО застосовувати до батьків цих дітей?

Заробітна плата батька — 10000,00 грн.

Зарплата матері — 9500,00 грн.

_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 3.14

Дати відповідь на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

Чи має право одинока мати, яка виховує дитину, якій у липні 2023 р. виповнюється 18 років, на те, щоб застосовувалася податкова соціальна пільга на дітей до кінця 2023р.?

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 3.15

Дати відповідь на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

Якщо працівник підприємства має право на отримання податкової соціальної пільги на дітей, то чи має він право додатково на пільгу на себе чи необхідно застосовувати більшу з них?

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 3.16

Дати відповідь на питання з посиланням на законодавчо-нормативні акти.

У сім'ї троє дітей: двійня по 8 років та дитина-інвалід віком 5 років. Яку пільгу щодо податку на доходи фізичних осіб мають батьки цих дітей?

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 3.17

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.12).

За березень п.р. бухгалтеру-касиру Чорнобай Галині Павлівні нараховано заробітну плату у розмірі 14300,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Неодружена, дітей не має.

Таблиця 3.12 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

_____
_____
_____
_____

Завдання 3.18

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.13).

За березень п.р. головному агроному Перепилиця Олексію Фомичу нараховано заробітну плату у розмірі 16600,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Має доньку 16 років. Заробітна плата дружини складає 9200,00 грн.

Таблиця 3.13 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.19

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.14).

За березень п.р. головному бухгалтеру Кальницькій Галині Петрівні нараховано заробітну плату у розмірі 18000,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Має доньку 6 років. Заробітна плата чоловіка складає 17950,00 грн.

Таблиця 3.14 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.20

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.15).

За березень п.р. директору СТОВ «Золотий колос» Торянику Леоніду Дмитровичу було нараховано зарплату у розмірі 19000,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн.

Таблиця 3.15 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.21

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.16).

За березень п.р. секретарю Гутаровій Тетяні Андріївні нараховано заробітну плату у розмірі 9200,00 грн. Сума виданого авансу ____ грн. Гутарова є самотньою мамою і має на утриманні двох дітей віком до 18 років. Одна з них навчається у вищому навчальному закладі (державне замовлення).

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Таблиця 3.16 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.22

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.17).

За березень п.р. економісту Гридасовій Любові Михайлівні нараховано заробітну плату у розмірі 13700,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Сім'я має трьох дітей (близнюків 9 років та доньку 14 років). Заробітна плата чоловіка складає 15 000,00 грн.

_____
_____
_____
_____

Таблиця 3.17 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.23

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.18).

За березень п.р. прибиральниці Остапчук Марині Василівні нараховано заробітну плату у розмірі 8200,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Сім'я має двох дітей (19 та 20 років). Заробітна плата чоловіка складає 95000,00 грн.

_____
_____
_____
_____

Таблиця 3.18 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.24

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.19).

За березень п.р. водію рослинницької бригади Павлову Олександру Івановичу нараховано заробітну плату у розмірі 13500,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Працівник має двох синів (12 та 18 років). Старшому сину 18 років виповнилося у лютому 20п.р. Заробітна плата дружини 9400,00 грн.

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Таблиця 3.19 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.25

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.20).

За березень п.р. механіку автопарку Швораку Юрію Михайловичу нараховано заробітну плату у розмірі 12500,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Працівник має трьох дітей (2, 7, 12 років), один з яких є інвалідом. Мати дітей не працює.

_____
_____
_____
_____
_____
_____

Таблиця 3.20 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Завдання 3.26

Визначити суму заробітної плати до видачі. Скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.21).

За березень бухгалтеру І категорії Меліній Олені Петрівні нараховано заробітну плату у розмірі 14700,00 грн. Сума виданого авансу _____ грн. Бухгалтер є мамою трьох дітей (шести, десяти та п'ятнадцяти років). У 2021 році жінка розлучилася з чоловіком.

_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____
_____

Таблиця 3.21 Господарські операції з обліку нарахування і виплати заробітної плати

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована заробітна плата за березень			
2	Утримано ПДФО			
3	Утримано із заробітної плати ВЗ			
4	Видано аванс			
5	Виплачено заробітну плату за другу частину місяця			

Тестові завдання

1. Винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці, яка встановлюється у вигляді тарифних ставок (окладів) і відрядних розцінок для робітників та посадових осіб – це:

1) Основна заробітна плата;
2) Заохочувальні виплати;
3) Додаткова заробітна плата;
4) Компенсаційні виплати.

2. Винагорода за працю понад установлені норми, за трудові успіхи та винахідливість і за особливі умови праці – це:

1) Додаткова заробітна плата;
2) Заохочувальні виплати;
3) Компенсаційні виплати;
4) Основна заробітна плата.

3. Законодавчо встановлений розмір заробітної плати за просту, некваліфіковану працю, нижче якого не може провадитися оплата за виконану працівником місячну, погодинну норму праці (обсяг робіт) – це:

1) Мінімальна заробітна плата;
2) Посадовий оклад;
3) Прожитковий мінімум;
4) Відпустка.

4. До фонду оплати праці не входять:

1) допомога при народженні дитини;
2) оплата за класність водіям;
3) премія;
4) відпускні.

5. Винагорода за виконану роботу відповідно до встановлених норм праці – це …

1) додаткова заробітна плата;
2) погодинна заробітна плата;
3) основна заробітна плата;
4) нараховані суми відпускних.

6. Первинним документом для нарахування заробітної плати адміністративного персоналу є:

1) Табель обліку робочого часу;
2) Розрахунково-платіжна відомість;
3) Книга обліку розрахунків по оплаті праці;
4) Платіжна відомість.

7. Методологічні засади обліку розрахунків за виплатами працівникам нормативно врегульовані:

1) НП(С)БО 26;
2) НП(С)БО 9;
3) НП(С)БО 30;
4) НП(С)БО 6.

8. Порядок розрахунку заробітку відрядників визначається:

1) кількістю відробленого часу та часовою тарифною ставкою;
2) кількістю відроблених днів та середньоденною ставкою;
3) кількістю виготовленої продукції та розцінками;
4) заробіток встановлюється у розмірах визначених штатним розписом.

9. Основним документом про трудову діяльність працівника, на підставі якого визначається стаж є:

1) Трудова книжка;
2) Трудовий контракт;
3) Трудовий договір;
4) Трудова угода.

10. Для документування ручних та кінно-ручних робіт використовують:

1) Обліковий лист праці та виконаних робіт;
2) Табель обліку робочого часу;
3) Розрахунок нарахування заробітної плати працівникам тваринництва;
4) Обліковий лист тракториста-машиніста.

11. Виплачено заробітну плату директору підприємства:

1) Д-т 661 — К-т 301;
2) Д-т 661 — К-т 92;
3) Д-т 92 — К-т 661;
4) Д-т 92 — К-т 301.

12. Яким записом у бухгалтерському обліку відображається операція з утримання ПДФО із заробітної плати працівників?

1) Д-т 66 К-т 64;
2) Д-т 66 К-т 65;
3) Д-т 378 К-т 66;
4) Д-т 64 К-т 31.

13. Нарахована заробітна плата робітникам основного виробництва:

1) Д-т 23 К-т 66;
2) Д-т 93 К-т 66;
3) Д-т 66 К-т 30;
4) Д-т 92 К-т 66.

14. Визначити кореспонденцію рахунків: депоновано заробітну плату.

1) Дт 661 Кт 662;
2) Дт 662 Кт 661;
3) Дт 662 Кт 301;
4) Дт 301 Кт 662.

15. Утримання із заробітної плати працівників неповернутих своєчасно підзвітних сум в обліку відображається записом:

1) Дт 661 Кт 372;
2) Дт 372 Кт 661;
3) Дт 372 Кт 301;
4) Дт 661 Кт 375.

16. Особа, яка утримує дитину інваліда має право на податкову соціальну пільгу в розмірі:

1) 200 %;
2) 100 %;
3) 150 %;
4) Не має права на податкову соціальну пільгу.

17. Яка бухгалтерська проводка не стосується заробітної плати:

1) Д-т 661 — К-т 65;
2) Д-т 93 — К-т 641;
3) Д-т 661 — К-т 641;
4) Д-т 93 — К-т 65.

18. Утримання суми аліментів із заробітної плати відображається кореспонденцію рахунків:

1) Дт 661 Кт 685;
2) Дт 685 Кт 661;
3) Дт 641 Кт 661;
4) Дт 661 Кт 641.

19. Для визначення межі надання соціальної пільги використовується показник:

1) прожиткового мінімуму;
2) мінімальної заробітної плати;
3) середнього заробітку;
4) сукупного доходу.

20. Запис Дт 66 Кт 70 має зміст:

1) визначено дохід від погашення заборгованості з оплати праці у натуральній формі;
2) нараховано оплату праці працівникам збуту;
3) відображено дохід від реалізації продукції покупцям;
4) відображено списання депонованої заробітної плати.

3.2. ОБЛІК ЩОРІЧНИХ (ОСНОВНОЇ ТА ДОДАТКОВИХ) ВІДПУСТОК

Завдання 3.27

Працівник із 27 травня іде у відпустку на 24 к. д. за період із травня 2018-го по квітень 2019 року. Зарплата працівника за розрахунковий період – 55 200 грн. У розрахунковому періоді 365 к. д., 11 святкових днів. У розрахунок середнього заробітку береться 354 к. д. (365 к. д. – 11 св. д.).

Визначимо:

1) середню зарплату за 1 к. д.:

2) загальну суму відпусткових:

Завдання 3.28

Працівник із 20 травня іде у відпустку на 14 к. д. за період із травня 2018-го по квітень 2019 року. Зарплата працівника за розрахунковий період – 65 800 грн. Також у січні поточного року він отримав премію за підсумками роботи за минулий рік у сумі 4 200 грн. У розрахунковому періоді 365 к. д., 11 святкових днів.

Оскільки премія отримана в поточному році і розрахунковий період працівника становить повні 12 місяців, сума винагороди включається до середнього заробітку шляхом додавання до заробітку кожного місяця розрахункового періоду 1/12 винагороди, нарахованої в поточному році за попередній календарний рік.

Виходячи із цього визначимо:

1) середню зарплату за 1 к. д.:

2) загальну суму відпусткових:

Завдання 3.29

Працівника оформлено на роботу із 1 жовтня 2018 року. Із 1 червня цього року він іде у відпустку на 24 к. д.

Отже, розрахунковим є період із жовтня 2018-го по травень 2019 року. Зарплата працівника за цей період становить 33 600 грн.

Визначимо загальну кількість календарних днів у розрахунковому періоді:

Тепер розрахуємо:

1) середній заробіток за 1 к. д.:

2) загальну суму відпусткових:

Завдання 3.30

Працівниця перебуває у відпустці для догляду за дитиною до 3 років. 20 травня вона мала стати до роботи, але заздалегідь написала заяву на відпустку з цього числа тривалістю 24 к. д., погодивши це з керівництвом. У такому разі розрахунок проводиться за посадовим окладом працівниці на момент її виходу на роботу – 4 500 грн.

У розрахунок середнього заробітку береться _____ к. д.

Визначимо:

1) середню зарплату за 1 к. д.:

_____

2) загальну суму відпусткових:

_____

Завдання 3.31

Працівнику надано відпустку з 1 червня цього року на 14 к. д. за період із червня 2018-го по травень 2019 року. Утім протягом цього періоду працівник неодноразово перебував на лікарняному і йому було нараховано допомогу з тимчасової непрацездатності на загальну суму 7 450 грн. Зарплата за попередні 12 місяців – 30 500 грн.

Визначимо:

1) середню зарплату за 1 к. д.:

_____

2) загальну суму відпусткових:

_____

Завдання 3.32

На підприємстві працює 7 працівників адмінперсоналу, 40 працівників – зайнятих виробництвом продукції, 5 працівників – у відділі збуту. Працівників-інвалідів немає. Плановий річний ФОП на 2019 рік – 3 млн 125 тис. грн. (без відпусткових). Планова сума відпусткових на 2019 рік – 250 тис. грн. У січні 2017 року нараховано зарплати працівникам – 312 тис. грн., у т. ч.: адмінперсоналу – 50 тис. грн.; зайнятим виробництвом продукції – 237 тис. грн., працівникам зі збуту – 25 тис. грн.

Здійснимо необхідні розрахунки:

1. Коефіцієнт резервування (К):

_____

2. Коефіцієнт ЄСВ (К):

_____

3. Сума резерву відпусток (Р):

для адмінперсоналу:

_____

для працівників виробництва:

_____

для працівників відділу збуту:

_____

Створення та використання резерву на оплату відпусток

РВм = ЗП х Кзп х Кєсв,

де РВм – місячна сума відрахувань на створення резерву відпусток;

ЗП – фактично нарахована в поточному місяці заробітна плата;

Кзп– коефіцієнт резервування;

Кєсв – коефіцієнт, що збільшує резерв відпусток на суму ЄСВ у частині нарахувань.

При цьому коефіцієнт резервування Кзп визначають за формулою:

Кзп = Оп: ФОПп,

де Оп – річна планова сума на оплату відпусток (визначають на підставі графіка відпусток);

ФОПп – загальний річний плановий фонд оплати праці (без урахування сум відпускних).

У свою чергу, коефіцієнт, що збільшує резерв відпусток на суму ЄСВ (Кєсв), розраховують так:

Кєсв = 1 + Сєсв: 100%,

де Сєсв – ставка єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування - 22%

Якщо на підприємстві працюють особи, для яких діють спеціальні ставки ЄСВ (наприклад – інваліди), показник Кєсв для таких категорій працівників розраховують окремо.

Розрахунок цих коефіцієнтів здійснюють раз на рік. якщо планові фонди оплати праці не переглядалися.

В показник ФОПп включається основна та додаткова заробітна плата, а також інші заохочувальні та компенсаційні виплати.

Резерв відпусток необхідно розраховувати окремо для різних категорій працівників (виробничого, адміністративного персоналу і т. п.).

Завдання 3.33

Визначити загальну суму резерву відпусток за місяць за наведеними даними та вказати кореспонденцію рахунків (тал 3.22).

Нарахована за січень 2016 р. заробітна плата - 150000 грн, нараховані суми для оплати часу відпусток працівникам за січень - 18000 грн.

Плановий фонд оплати праці за рік - 1800000 три, річна планова сума на оплату часу відпусток - 130000 грн, ЄСВ - 22%.

Коефіцієнт резервування ($К_{зп}$):

_____

Коефіцієнт, що коректує резерв відпусток на суму ЄСВ ($К_{єсв}$):

_____.

Сума резерву відпусток:

_____;

Таблиця 3.22 Журнал реєстрації господарських операцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Нарахована за січень заробітна плата			
2	Нарахований на заробітну плату ЄСВ			
3	Створене забезпечення виплат за час відпусток з урахуванням ЄСВ			
4	Нарахована сума для оплати часу відпусток за рахунок забезпечень за січень			
5	Нарахований на суму для оплати часу відпусток ЄСВ			

_____
_____
_____

Завдання 3.34

Визначити загальну суму резерву відпусток за місяць за наведеними даними.

На підприємстві працює 5 співробітників (один з яких – інвалід), що займаються збутом продукції. Плановий фонд оплати праці цих працівників (без урахування сум відпускних) на 2017 рік становить 278400,00 грн. Планується, що сума відпускних складе 22563,00 грн.

Всього за місяць нараховано заробітну плату в розмірі 23200,00 грн., в тому числі працівнику інваліду – 3700,00 грн.

Коефіцієнт резервування ($К_{зп}$):

_____

Коефіцієнт, що коректує резерв відпусток на суму ЄСВ ($К_{есв}$), складе:

– по працівнику-інваліду: _____;

– по іншим працівникам: _____.

Сума резерву відпусток:

– по працівнику-інваліду: _____;

– по іншим працівникам: _____

Загальна сума резерву відпусток за місяць:_____

Бухгалтерське проведення: _____

_____
_____
_____

Завдання 3.35

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 3.23)

Таблиця 3.23 Типові бухгалтерські проводки з нарахування та використання резерву відпусток

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
	Нараховано резерв на оплату відпусток (в частині витрат на оплату праці):		
1	- працівникам зайнятим у виробництві		
2	- іншим працівникам зайнятим у виробництві		
3	- адміністрації підприємства		
4	- менеджерам зі збуту		
5	- персоналу який зайнятий обслуговуванням об'єктів соціально-культурного призначення		
	Сформовано забезпечення в частині ЄСВ, що зараховується на суми відпускних працівників		
6	- працівникам зайнятим у виробництві		
7	- іншим працівникам зайнятим у виробництві		
8	- адміністрації підприємства		
9	- менеджерам зі збуту		
10	- персоналу який зайнятий обслуговуванням об'єктів соціально-культурного призначення		
11	Нараховані за рахунок резерву відпускні		
12	Нараховано ЄСВ на відпускні які виплачуються за рахунок резерву		
13	Донарахований резерв відпусток по результатам інвентаризації		
14	В результаті проведення інвентаризації відображена в складі доходів надмірно нарахована сума резерву відпусток		

Тестові завдання

1. Яким записом у бухгалтерському обліку відображається операція виплати відпускних працівникам основного виробництва:

1) Д-т 66 К-т 31;
2) Д-т 23 К-т 47;
3) Д-т 47 К-т 66;
4) Д-т 23 К-т 66.

2. Оплата відпустки розраховується виходячи із середньої заробітної плати, обліченої за:

1) 6 місяців;
2) 2 місяця;
3) 12 місяців;
4) 9 місяців.

3. При обчисленні середньої заробітної плати у розрахунок не включають:

1) компенсацію витрат у відрядженні;
2) доплату за надурочні роботи;

3) доплату за високу професійну майстерність;
4) премію.

4. Розрахунок відпускних проводиться з урахуванням показника:
1) календарні дні за винятком святкових і неробочих;
2) робочі дні;
3) календарні дні;
4) відпрацьовані дні.

5. Резервуються підприємством кошти для забезпечення майбутніх витрат, пов'язаних з оплатою відпусток працівникам:
1) Д-т 661 - К-т 651;
2) Д-т 23-К-т 661;
3) Д-т 23 - К-т 471;
4) Д-т 471 - К-т 661.

6. Як відображається на рахунках бухгалтерського обліку операція: нараховано відпускні за рахунок створеного резерву майбутніх відпусток:
1) Д-т 661 - К-т 311;
2) Д-т 471 - К-т 661;
3) Д-т 92 - К-т 471;
4) Д-т 949 – К-т 661.

7. До якого виду відпусток відноситься відпустка по догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку:
1) творчої;
2) без збереження заробітної плати;
3) щорічної;
4) соціальної.

8. Якщо відпустка працівника починається з 15 числа, то сумується його дохід:
1) з 1 по 1 число за 12 місяців, що передували місяцю виходу у відпустку;
2) з 1 по 15 число за 12 місяців, що передували місяцю виходу у відпустку;
3) з 1 по 1 число за 6 місяців, що передували місяцю виходу у відпустку;
4) з 1 по 15 число за 6 місяців, що передували місяцю виходу у відпустку.

3.3. ОБЛІК ДОПОМОГИ З ТИМЧАСОВОЇ ВТРАТИ ПРАЦЕЗДАТНОСТІ

Завдання 3.36

Робітник у серпні 2020 року надав лікарняний листок за період з 03.08.20 р. по 17.08.20 р. Цей робітник працює на підприємстві 3 роки. Страховий стаж – 6 років (лікарняний оплачується в розмірі __ %).

Сума зарплати, з якої сплачувався ЄСВ, становить 10 000 грн на місяць.

Розрахунковий період:_____

Кількість календарних днів у РП – _____ к. д.

Сума зарплати, з якої сплачувався ЄСВ:

_____

Середньоденна зарплата:

_____

Сума денної виплати:

_____

Сума оплати перших 5 днів: _____

Сума оплати за рахунок коштів ФСС:

_____

Завдання 3.37

Працівник пропрацював на підприємстві менше 12 місяців Працівника прийнято на роботу 04.03.20 р., у серпні 2020 року він надав лікарняний листок за період з 06.08.20 р. по 20.08.20 р. Страховий стаж – 10 років, тобто ____ % оплати лікарняного). Сума зарплати, з якої сплачувався ЄСВ, становить 8 000 грн на місяць, за березень нараховано зарплату 7 225 грн. У цьому випадку середня зарплата обчислюється виходячи з виплат за фактично відпрацьовані календарні місяці (з 1-го до 1-го числа).

Розрахунковий період: _____

Кількість календарних днів у РП:

_____

Сумарна зарплата за розрахунковий період:

_____

Середньоденна зарплата дорівнює денній виплаті:

_____

Сума оплати перших 5 днів:

_____

Сума оплати за рахунок коштів ФСС:

_____

Завдання 3.38

Працівник пропрацював на підприємстві менше 1 місяця Працівника прийнято на роботу 24.08.20 р., а 26.08.20 р. він захворів і надав лікарняний листок за період з 26.08.20 р. по 09.09.20 р. Страховий стаж – 10 років (___ % оплата). Оклад – 8 000 грн на місяць, за 2 робочих дні в серпні працівнику

було нараховано 516,13 грн.

Оскільки працівник перебував у трудових відносинах менше ніж календарний місяць, розрахунковий період визначається за фактично відпрацьований час (календарні дні), тобто за період:

Середньоденна зарплата дорівнює денній виплаті:

Сума оплати перших 5 днів:

Сума оплати за рахунок коштів ФСС:

Завдання 3.39

У РП була відпустка без збереження зарплати Робітнику в липні 2020 року було надано відпустку без збереження зарплати у зв'язку із карантином з 01.07.20 р. по 31.07.20 р. За цей період робітник отримав допомогу по частковому безробіттю на період карантину – 4 723 грн (оклад працівника – 12 000 грн). У серпні 2020 року він надав лікарняний листок за період з 06.08.20 р. по 20.08.20 р.

Страховий стаж – понад 8 років (____ % оплати).

Розрахунковий період: _____. При цьому період надання відпустки без збереження зарплати не враховується.

Кількість календарних днів у розрахунковому періоді (без днів відпустки без збереження зарплати):

Сума зарплати, з якої сплачувався ЄСВ (без суми допомоги по частковому безробіттю):

Середньоденна зарплата дорівнює денній виплаті:

Сума оплати перших 5 днів:

Сума оплати за рахунок коштів ФСС:

Завдання 3.40

У розрахунковому періоді працівник перебував на лікарняному Робітник у квітні 2020 року хворів з 06.04.20 р. по 15.04.20 р., за цей період йому було виплачено допомогу в сумі 3 333,33 грн, зарплата за квітень – 6 666,67 грн. (оклад – 10 000 грн). У серпні 2020 року працівник надав лікарняний листок за період з 06.08.20 р. по 20.08.20 р. Страховий стаж –

понад 8 років (____ % оплати).

Розрахунковий період: _____. При цьому період перебування працівника на лікарняному не враховується.

Кількість календарних днів у РП (без днів хвороби):

_____

Сума зарплати, з якої сплачувався ЄСВ (без урахування лікарняних):

_____

Середньоденна зарплата дорівнює денній виплаті:

_____

Сума оплати перших 5 днів:

_____

Сума оплати за рахунок коштів ФСС:

_____

Завдання 3.41

У розрахунковому періоді працівник працював неповний робочий день (тиждень) На підприємстві з травня 2020 року скорочено тривалість робочого часу для робітниці із 8 годин на тиждень до 1 години на тиждень (оклад – 8 000 грн). У зв'язку із цим вона отримала у період з травня по липень 2020 року допомогу по частковому безробіттю на період карантину в сумі 4 723 грн. Сума її зарплати за цей період у розрахунку на місяць – 1 000 грн. У серпні 2020 року працівниця надала лікарняний листок за період з 06.08.20 р. по 20.08.20 р.

Страховий стаж – понад 8 років (___ % оплати).

Розрахунковий період: _____

Кількість календарних днів у РП – _____.

Сума зарплати, з якої сплачувався ЄСВ (без урахування допомоги по частковому безробіттю):

_____

Середньоденна зарплата дорівнює денній виплаті:

_____

Сума оплати перших 5 днів:

_____

Сума оплати за рахунок коштів ФСС:

_____

Завдання 3.42

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 3.24).

Бухгалтеру підприємства нараховані у серпні 2022 р. лікарняні з розрахунку 600,00 грн/день: за перші 5 днів 3000,00 грн; за решту 4 дні 2400,00 грн. Всього було нараховано 5400,00 грн лікарняних.

Таблиця 3.24. Господарські операції з обліку нарахування та виплати лікарняних

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	Нараховані лікарняні за перші 5 днів тимчасової втрати працездатності			
2	Нараховані лікарняні за наступні 4 днів за рахунок ФСС після подачі заяви-розрахунку			
3	Нарахований ЄСВ на загальну суму лікарняних			
4	Утриманий ПДФО з суми лікарняних			
5	Утриманий військовий збір з загальної суми лікарняних			
6	Надійшли лікарняні на спецрахунок з ФСС			
7	Сплата ПДФО при виплаті лікарняних за рахунок коштів підприємства			
8	Сплата військового збору при виплаті лікарняних за рахунок коштів підприємства			
9	Виплата лікарняних за рахунок коштів підприємства			
10	Сплата ПДФО при виплаті лікарняних за рахунок коштів ФСС зі спецрахунку			
11	Сплата військового збору при виплаті лікарняних за рахунок коштів ФСС зі спецрахунку			
12	Виплата лікарняних за рахунок коштів ФСС зі спецрахунку			
13	Сплачений ЄСВ за рахунок коштів підприємства при виплаті лікарняних			

Завдання 3.43

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 3.25)

Таблиця 3.25 Кореспонденція рахунків для відображення в обліку допомоги з тимчасової непрацездатності

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		дебет	кредит
1	Оплата працівникам перших 5 днів непрацездатності, що здійснюється за рахунок коштів підприємства		
2	Нарахування суми матзабезпечення – допомоги з тимчасової непрацездатності, що здійснюється за рахунок ФСС з ТВП		
3	Надходження грошових коштів на рахунок підприємства для виплати допомоги працівникові		
4	Виплата допомоги працівникам		

Завдання 3.44

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 3.26).

Секретарю підприємства нараховані у серпні 2020 р. нараховано: лікарняні з розрахунку 360 грн/день за 3 дні – 1080 грн; заробітну плату – 7600 грн. Секретар – мати 2-х дітей віком до 18 років і подана заява на отримання податкової соціальної пільги.

Таблиця 3.26. Господарські операції з обліку нарахування та виплати заробітної плати та лікарняних

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	2	3	4	5
1	Нарахована заробітна плата секретарю			
2	Нараховані лікарняні секретарю за перші 3 дні непрацездатності (за рахунок підприємства)			
3	Нарахований ЄСВ на зарплату			
4	Нарахований ЄСВ на лікарняні			
5	Утримуємо ПДФО з зарплати			
6	Утримуємо ПДФО з лікарняних			
7	Утриманий військовий збір з зарплати			
8	Утриманий військовий збір з лікарняних			
9	Виплата зарплати			
10	Виплата лікарняних			
11	Сплата ПДФО по зарплаті і лікарняним			
12	Сплата військового збору по зарплаті і лікарняним			
13	Сплата ЄСВ			

Завдання 3.45

Визначити суму допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами та скласти бухгалтерські проведення (табл. 3.27).

Працівниця Микитин Н.П. під час відпустки по догляду за дитиною до досягнення нею 3-річного віку подала лікарняний по вагітності та пологах. Оклад становить 11000,00 грн.

Таблиця 3.27 Відображення нарахування лікарняних у бухгалтерському обліку

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1.	Нараховано допомогу по вагітності та пологах і подано заявку до ФСС з ТВП			
2.	Отримано кошти від ФСС з ТВП на спец рахунок			
3.	Кошти для виплати допомоги оприбутковано до каси			
4.	Виплачено допомогу по вагітності та пологах			

Завдання 3.46

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 3.28).

Підприємство – єдинник четвертої групи придбало у санаторія путівку вартістю 12 000 грн (у т. ч. ПДВ – 2 000 грн) для працівника (тракториста). Колективним і трудовим договорами надання путівок не передбачено, тож вартість путівки не входить до фонду зарплати працівника. Путівку видано в жовтні. За цей місяць працівнику нараховано зарплату в розмірі 14 000 грн.

Таблиця 3.28 Господарські операції з обліку інших виплат працівникам

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	2	3	4	5	6
1	Перераховано кошти санаторію на придбання путівки	Платіжне доручення			
2	Відображено податковий кредит із ПДВ	Податкова накладна			
3	Оприбутковано путівку	Накладна			
4	Закрито розрахунки з ПДВ	Бухгалтерська довідка			
5	Здійснено зарахування заборгованостей				
6	Видано путівку працівнику	відомість наданих путівок			
7	Нараховано податкові зобов’язання із ПДВ	Податкова накладна			
8	Списано на витрати вартість путівки	Бухгалтерська довідка			
9	Нараховано на вартість путівки за рахунок утримання із ЗП за жовтень:	Розрахунково-платіжна відомість працівника			
	– ПДФО				
	– ВЗ				
10	Нараховано ЄСВ на вартість путівки				

Продовження табл. 3.28

1	2	3	4	5	6
11	Перераховано до бюджету суми:	Платіжне доручення			
	– ПДФО				
	– ВЗ				
	– ЄСВ				
12	Нараховано зарплату за жовтень	Табель			
13	Утримано із зарплати:				
	– ПДФО	Типова форма № П-6			
	– ВЗ				
14	Нараховано на зарплату ЄСВ				
15	Виплачено зарплату працівнику	платіжні доручення			
16	Перераховано до бюджету суми:				
	– ПДФО	Платіжне доручення			
	– ВЗ				
	– ЄСВ				

Завдання 3.47

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 3.29).

У липні 2022 року працівникам підприємства були надані:

- нецільова благодійна допомога в сумі 2 200 грн. – менеджеру Розенку С. І. Зарплата працівника за липень становить 8 700 грн.;

- матеріальна допомога на оздоровлення в сумі 3 500 грн. – бухгалтеру Сенченко А. В.

Виплата допомоги передбачена Положенням про оплату праці для всіх працівників. Зарплата працівниці за липень становить 10 400 грн.

Таблиця 3.29. Господарські операції з обліку допомоги працівникам підприємства

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	2	3	4	5
1	Нараховано працівнику Розенку С. І.: – зарплату			
	– нецільову благодійну допомогу			
2	Утримано із зарплати працівника – ПДФО			
	– ВЗ			
3	Нараховано ЄСВ на зарплату працівника			

Продовження табл. 3.29

1	2	3	4	5
4	Нараховано працівниці Сенченко А. В: – зарплату			
	– допомогу на оздоровлення			
5	Утримано з доходу працівниці – ПДФО			
	– ВЗ			
6	Нараховано ЄСВ на дохід працівниці			
7	Перераховано до бюджету суми: – ЄСВ			
	– ПДФО			
	– ВЗ			
8	Виплачено на картрахунок працівнику Розенку С. І.: – зарплату			
	– нецільову благодійну допомогу			
9	Виплачено на картрахунок працівниці Сенченко А. В. зарплату та допомогу на оздоровлення			

Тестові завдання

1. Яким записом у бухгалтерському обліку відображається операція нарахування допомоги з тимчасової непрацездатності працівникові основного виробництва за рахунок Фонду соціального страхування?

1) Д-т 663 К-т 651;
2) Д-т 663 К-т 301;
3) Д-т 378 К-т 663;
4) Д-т 662 К-т 301.

2. В якому розмірі виплачуватиметься допомога по тимчасовій непрацездатності для працівника, який має страховий стаж 6 років:

1) 50 % середньої заробітної плати;
2) 60 % середньої заробітної плати;
3) 80 % середньої заробітної плати;
4) 100 % середньої заробітної плати.

3. Суму допомоги з тимчасової непрацездатності при її нарахуванні рекомендовано обліковувати за Кт субрахунку:

1) 661;
2) 652;
3) 662;
4) 663.

4. Якщо тимчасова непрацездатність працівника пов’язана з нещасним

випадком або професійним захворюванням, то лікарняний компенсує:

1) повністю працівник;

2) повністю підприємство;

3) повністю фонд соціального страхування;

4) перші 5 днів підприємство, а з 6-го дня – фонд соціального страхування.

5. При розрахунку допомоги на випадок тимчасової непрацездатності підприємство-роботодавець оплачує:

1) робочі дні, що припадають на перші 5 календарних днів непрацездатності;

2) перші 5 робочих днів лікарняного;

3) робочі дні, починаючи з шостого дня непрацездатності;

4) календарні дні, починаючи з шостого дня непрацездатності.

6. Яким записом у бухгалтерському обліку відображається операція з утримання ПДФО із суми лікарняних працівників?

1) Д-т 661 К-т 651;

2) Д-т 663 К-т 641;

3) Д-т 378 К-т 663;

4) Д-т 641 К-т 31.

3.4. ОБЛІК НАРАХУВАННЯ ЄДИНОГО СОЦІАЛЬНОГО ВНЕСКУ

Завдання 3.48

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 3.30)

Таблиця 3.30 Господарські операції з обліку нарахування єдиного соціального внеску СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	2	3	4	5
1	Нараховано заробітну плату робітникам, зайнятим на ліквідації лазні			3400,00
2	Нараховано ЄСВ на заробітну плату робітників, зайнятим на ліквідації лазні			
3	Нараховано заробітну плату адміністративному персоналу			28982,11
4	Нараховано ЄСВ на заробітну плату адміністративного персоналу			
5	Нараховано лікарняні Чорнобай			453,71
6	Нараховано ЄСВ на лікарняні Чорнобай			
7	Нараховано заробітну плату загальновиробничому персоналу			11000,00
8	Нараховано ЄСВ на заробітну плату загальновиробничого персоналу			
9	Нараховано заробітну плату свинаркам			4770,00
10	Нараховано ЄСВ на заробітну плату свинарок			
11	Нараховано заробітну плату скотарям-пастухам			5340,00
12	Нараховано ЄСВ на заробітну плату скотарів-пастухів			
13	Нараховано заробітну плату дояркам			26295,26
14	Нараховано ЄСВ на заробітну плату доярок			
15	Нараховано лікарняні дояркам			548,58
16	Нараховано ЄСВ на лікарняні доярок			
	Нараховано заробітну плату трактористів-машиністів і віднесено на вирощування:			
17	- озимої пшениці			20875,85
18	- соняшнику			2066,40
19	- цукрового буряку			13742,08
	Нараховано ЄСВ на заробітну плату трактористів-машиністів і віднесено на вирощування:			
20	- озимої пшениці			
21	- соняшнику			
22	- цукрового буряку			
	Всього			

Завдання 3.49

Працівнику відділу збуту нарахували разову нецільову матеріальну допомогу в розмірі 2500,00 грн (вперше протягом 2016 року). У бухгалтерському обліку нарахування провели як зарплатну виплату.

З усієї суми виплати утримано 450,00 грн ПДФО та 37,50 грн військового збору. Тоді як потрібно було нарахувати за Дт 949 Кт 663 і утримати лише 102,60 грн ПДФО та 8,55 грн військового збору. Крім того, на цю виплату нарахували 550,00 грн ЄСВ, однак вона взагалі не підлягала обкладенню єдиним внеском.

Таблиця 3.31 Господарські операції з обліку нарахування ЄСВ

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	2	3	4	5
1	Сторнування віднесення матеріальної допомоги до витрат на збут			
2	Віднесено разову матеріальну допомогу до інших операційних витрат			
3	Сторновано суму нарахованого єдиного соціального внеску			
4	Сторновано утримання податку на доходи фізичних осіб			
5	Сторновано утримання військового збору			
6	Відображено правильні записи з утримання з допомоги:			
	- податку на доходи фізичних осіб			
	- військового збору			
7	Відображено зарахування суми, виплаченої як заробітна плата, у рахунок виплати допомоги			
8	Нараховано заробітну плату за серпень працівнику відділу збуту			
9	Нараховано поточні зобов'язання:			
	- з єдиного соціального внеску			
	- з податку на доходи фізичних осіб			
	- з військового збору			
10	Повернено працівнику через касу надмірно утримані із допомоги суми і виплачено заробітну плату за серпень			
Варіант 1 Заяви на повернення платежів не подають, ураховують надмірні суми під час поточних розрахунків				
11	Сплачено поточні зобов'язання:			
	- з єдиного соціального внеску			
	- з податку на доходи фізичних осіб			
	- з військового збору			
Варіант 2. Підприємство подало заяви на повернення надміру сплачених ЄСВ, ПДФО та військового збору				
12	Отримано на поточний рахунок надміру сплачені суми:			
	- єдиного соціального внеску			
	- податку на доходи фізичних осіб			

Продовження табл. 3.31

1	2	3	4	5
	- військового збору			
13	Сплачено поточні зобов’язання з			
	- єдиного соціального внеску			
	- податку на доходи фізичних осіб			
	- військового збору			

Завдання 3.50

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 3.32)

Таблиця 3.32 Бухгалтерські записи з нарахування сум виплат різним категоріям працівників підприємства

№	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1	2	3	4
1	Нараховано заробітну плату та інші виплати, пов'язані з оплатою праці працівникам:		
1.1	- які виконують будівельні роботи господарським способом, які зайняті виготовленням основних засобів, інших необоротних матеріальних активів, нематеріальних активів		
1.2	- основного виробництва		
1.3	- які виконують роботи з виправлення браку		
1.4	- зайнятим підготовчими роботами в сезонних галузях виробництва		
1.5	- які виконують роботи в межах заходів, що фінансуються за рахунок коштів цільового фінансування		
1.6	- зайнятих організацією виробництва й управлінням цехами, дільницями, бригадами		
1.7	- які належать до адміністративно-управлінського персоналу		
1.8	- зайнятих збутом продукції товарів, робіт, послуг		
1.9	-зайнятих дослідженнями та розробками		
1.10	-житлово-комунальних та обслуговуючих господарств, дитячих дошкільних закладів тощо		
1.11	- зайнятих ліквідацією об'єктів основних засобів		
1.12	- які виконують роботи, пов'язані із запобіганням надзвичайним подіям або ліквідацією їх наслідків		
2	Повернення працівником до каси надмірно виплачених йому коштів у зв'язку з оплатою праці		
3	Нараховано відпускні за рахунок резерву майбутніх відпусток		
4	Нараховано допомогу з тимчасової непрацездатності за рахунок фонду соціального страхування		
5	Нараховано суму матеріальної допомоги		
6	Утримано із суми заробітної плати працівника суму ПДФО		
7	Утримано із заробітної плати працівника суму погашення нестачі або відшкодування збитку від псування матеріальних цінностей		
8	Утримано із заробітної плати працівника суму адміністративного штрафу, накладеного на посадову особу підприємством за результатами перевірки та сплаченого підприємством		
9	Утримано із заробітної плати працівника аліменти		
10	Утримано із заробітної плати суму авансу, виплаченого в рахунок заробітної плати		

Продовження табл 3.32

1	2	3	4
11	Утримано із заробітної плати працівника його заборгованість перед підприємством за неповністю використану суму, отриману у підзвіт		
12	Утримано із заробітної плати працівника суму страхового внеску у випадку добровільного страхування		
13	Утримано із заробітної плати працівника вартість путівки до санаторію		
14	Утримано із заробітної плати працівника на погашення отриманої ним позики		
15	Утримано із заробітної плати працівника - засновника господарського товариства суму, що є внеском до статутного фонду		
16	Утримано із заробітної плати робітника суму коштів, перерахованих підприємством: — за навчання працівника (його дитини); — за лікування працівника в медичному закладі; — за проживання в гуртожитку підприємства; — за перебування на базі відпочинку, що належить підприємству; — за перебування дитини в дитячому саду		
17	Утримано із заробітної плати працівника вартість готової продукції, товарів, робіт або послуг, придбаних ним у підприємства		
18	Утримано із заробітної плати працівника вартість матеріалів, сировини, комплектуючих, МШП тощо, придбаних ним у підприємства		

Тестові завдання

1. Який зміст бухгалтерського запису Д-т 231 К-т 651?

1) проведено нарахування єдиного соціального внеску на суму заробітної плати працівників основного виробництва;

2) нарахована допомога по тимчасовій непрацездатності працівникам основного виробництва;

3) утримано єдиний соціальний внесок із заробітної плати працівників основного виробництва;

4) нараховано податок на доходи фізичних осіб.

2. На які види наведених виплат нараховується єдиний соціальний внесок:

1) премія;

2) вихідна допомоги при припиненні трудового договору;

3) соціальні виплати за колективним договором;

4) вартість подарунків до свят.

3. ЄСВ нарахований на суму допомоги з тимчасової непрацездатності складає:

1) 33,2 % ;

2) 37,19 % ;

3) 3,6 %;

4) 22 %.

Контрольні питання

1. Які законодавчі акти регулюють працю та її оплату на підприємстві
2. Форми оплати праці
3. Склад фонду заробітної плати.
4. Порядок нарахування допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю і по вагітності та пологах.
5. Порядок витрат і обліку фонду заробітної плати працівників, які працюють посезонно або за сумісництвом.
6. Порядок нарахування щорічної основної та додаткової відпусток.
7. Порядок утримань із заробітної плати і відображення їх в обліку.
8. Синтетичний та аналітичний облік розрахунків з оплати праці.
9. Призначення, порядок складання і обробки Облікового листка праці та виконаних робіт
10. Призначення, порядок складання і обробки Табеля обліку робочого часу.
11. Призначення, порядок складання Розрахунку з нарахування оплати працівникам тваринництва.
12. Призначення, порядок складання і обробки Нарядів на відрядну роботу
13. Призначення, порядок складання і обробки Розрахунково-платіжної відомості.
14. Призначення, порядок складання Облікового листка тракториста-машиніста
15. Призначення і порядок складання Зведеної відомості нарахування та розподілу оплати праці та відрахувань від неї по об'єктах обліку
16. Порядок відображення операцій з обліку праці та її оплати в регістрах журнально-ордерної форми обліку.
17. Визначення заробітку при погодинній формі оплаті праці?
18. Визначення заробітку при відрядній формі оплаті праці?
19. Порядок розрахунку відпускних
20. Види відпусток
21. Тривалість відпусток
22. Колективний договір. Трудовий договір
23. Форми і системи оплати праці.
24. Економічний зміст заробітної плати та її структура. Завдання обліку праці та її оплати

25.Класифікація виплат працівникам відповідно до НП(С)БО 26
26.Первинний облік праці та її оплати.
27.Узагальнення та групування даних з обліку праці.
28.Нарахування на заробітну плату єдиного соціального внеску.
29.Об'єкт та база оподаткування ПДФО
30.Ставки ПДФО
31.Порядок утримання ПДФО
32.Порядок сплати (перерахування) ПДФО до бюджету
33.Порядок застосування податкової соціальної пільги
34.Облік інших утримань із заробітної плати
35.Індексація заробітної плати
36.Облік розрахунків допомоги з тимчасової непрацездатності.
37.Облік розрахунків щорічних і додаткових відпусток.
38.Синтетичний облік розрахунків за виплатами працівникам
39.Особливості нарахування (виплати) та оподаткування ПДФО окремих видів доходів
40.Резерв на виплату відпусток

ТЕМА 4. ОБЛІК РОЗРАХУНКІВ З БЮДЖЕТОМ ЗА ПОДАТКАМИ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI (зі змінами і доповненнями);
2. Порядок ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 р. № 1246 (зі змінами і доповненнями);
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 грудня 2000 р. № 353 (зі змінами і доповненнями);
4. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» від 20.10.2015 № 897 (зі змінами і доповненнями);
5. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм податкових декларацій платника єдиного податку» від 19.06.2015 № 578 (зі змінами і доповненнями);
6. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми Квитанції про прийняття податків і зборів» від 17.08.2015 р. № 714 (зі змінами і доповненнями);
7. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форм та Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість» від 28.01.2016 № 21 (зі змінами і доповненнями);
8. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження форми податкової накладної та Порядку заповнення податкової накладної» від 31.12.2015 № 1307 (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 01 березня 2021 року № 131) (зі змінами і доповненнями).

Завдання 4.1

За наведеними даними (табл. 4.1) розрахувати суму єдиного податку 4 групи. Скласти бухгалтерські проведення щодо нарахування та сплати єдиного податку 4 групи.

Таблиця 4.1 Інформація про кількісну характеристику та грошову оцінку 1 га земельних ділянок, які знаходяться у СТОВ «Золотий колос»

Підстава	Категорія земель	Площа, га	Грошова оцінка, грн
Оренда земель приватної власності	Рілля	1988,24	2640,00
Оренда земель запасу	Рілля	170,18	2640,00
	Пасовища	82,4	710,00

Завдання 4.2

За наведеними даними (табл. 4.2) розрахувати суму єдиного податку 4 групи, яку підприємство сплатить за вересень та скласти бухгалтерські проведення щодо нарахування та сплати єдиного податку 4 групи.

Таблиця 4.2 Інформація про кількісну характеристику та грошову оцінку 1 га земельних ділянок

Категорія земель	Площа, га	Грошова оцінка, грн
Рілля	3651	2891,62
Багаторічні насадження	65	6286,5

_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 4.3

За наведеними даними (табл. 4.3) розрахувати суму єдиного податку 4 групи, яку підприємство сплатить за листопад та скласти бухгалтерські проведення щодо нарахування та сплати єдиного податку 4 групи.

Таблиця 4.3 Інформація про кількісну характеристику та грошову оцінку 1 га земельних ділянок

Категорія земель	Площа, га	Грошова оцінка, грн
Рілля	3399,49	3225,00
Сіножаті	122,03	3242,00

_____
_____
_____
_____

Завдання 4.4

Відобразити у бухгалтерському обліку (табл. 4.4) операцію нарахування податкових зобов'язань з ПДВ, якщо перша подія - відвантаження продукції у повному обсязі на суму 30000,00 грн, а друга - повна оплата. Собівартість реалізованої продукції 16750,00 грн.

Таблиця 4.4 Господарські операції з обліку податкового зобов’язання з податку на додану вартість

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	

_____
_____
_____
_____

Завдання 4.5

Відобразити у бухгалтерському обліку (табл. 4.5) операцію нарахування податкових зобов'язань з ПДВ, якщо перша подія – отримання попередньої оплати за продукцію, яка підлягає поставці на суму 51840,00 грн, а друга – відвантаження продукції на всю суму отриманої попередньої оплати. Собівартість реалізованої продукції 27350,00 грн

Таблиця 4.5 Господарські операції з обліку податкового зобов'язання з податку на додану вартість

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	

_____
_____
_____

Завдання 4.6

Вказати кореспонденцію рахунків з обліку податкового зобов'язання з ПДВ (табл. 4.6)

Таблиця 4.6 Господарські операції з обліку податкового зобов'язання з податку на додану вартість СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

Дата	№ ПН	Контрагент	Первинний док	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5	6	7
1	301	ТОВ «Мрія»: виручка за реалізовану соняшникову олію ПДВ	ПКО 115			463,75
	302	Петренко А.І.: виручка за реалізацію молока ПДВ	ПКО 116			156,33
	303	Реалізовано ПСП «Україна» Врадіївського району насіння озимої пшениці (відвантаження перша подія) ПДВ	Наклад-на			840,00

Продовження табл. 4.6

1	2	3	4	5	6	7
4	308	Реалізовано м'ясо свиней дитячому садку № 17 (перша подія) ПДВ	Наклад-на			176,00
	305	Петренко А.І.: виручка за реалізацію молока ПДВ	ПКО 118			156,33
	304	Скляр О.О.: за авто послуги ПДВ	ПКО 119			7,82
	306	ФГ «Колос-1»: виручка за реалізоване насіння озимої пшениці ПДВ	ПКО 120			600,00
	307	Марченко О.П.: за послуги тракторного парку ПДВ	ПКО 121			38,33
5	309	Петренко А.І.:виручка за реалізоване молоко ПДВ	ПКО 123			156,33
	310	Реалізовано молоко Лакталісу (перша подія) ПДВ	Наклад-на			31689,00
6	311	Петренко А.І.: виручка за реалізоване молоко ПДВ	ПКО 124			158,08
	312	ТОВ «Дігаз»: виручка за реалізоване насіння соняшнику ПДВ	ПКО 125			1517,03
	313	Сокол П.Д.: виручка за авто послуги ПДВ	ПКО 126			9,83
7	314	ТОВ «Дігаз»: виручка за реалізоване насіння соняшнику ПДВ	ПКО 128			1449,58
	315	Маляр О.П.: виручка за автопослуги ПДВ	ПКО 129			5,36
	316	Передоплата від Миколаївської міської ради за продукти харчування ПДВ	Виписка банку			1000,00
8	317	Попов О.Ф.: виручка за реалізованих поросят ПДВ	ПКО 131			205,00
	319	Надійшла від ТОВ «Млинар» передоплата за борошно ПДВ	Виписка банку			2170,00
	318	Савченко П.А.: виручка за послуги тракторного парку ПДВ	ПКО 132			46,00
11	320	Бухало Я. З.: виручка за реалізованих поросят ПДВ	ПКО 133			80,00

Продовження табл. 4.6

1	2	3	4	5	6	7
	321	Шахматов Ю.П.: за авто послуги ПДВ	ПКО 135			13,85
12	322	Абрамова Н.О.: виручка за реалізованих поросят ПДВ	ПКО 136			82,50
	323	Баранов Ф.Ф.: за послуги трактора ПДВ	ПКО 137			30,67
14	324	Чупіс В.В.: виручка за реалізований молодняк ВРХ ПДВ	ПКО 139			114,75
	325	Петренко А.І.: виручка за реалізоване молоко ПДВ	ПКО 141			158,08
18	326	Колісник А.К.: виручка за реалізований молодняк ВРХ ПДВ	ПКО 143			141,75
	327	Петренко А.І.: виручка за автопослуги ПДВ	ПКО 144			7,82
19	328	Звіт продавця Ткаченка І.П. про реалізацію свинини у м. Миколаїв ПДВ	Звіт 61			1765,50
20	329	Денчик А.М.: виручка за реалізованих поросят ПДВ	ПКО 145			97,50
	330	Сурмило С.О.: виручка за реалізований молодняк ВРХ ПДВ	ПКО 146			117,00
	331	Боєв М.А.: за послуги тракторного парку ПДВ	ПКО 147			19,17
23	332	Продано теличку Барановій З.Ф. в рахунок оплати праці ПДВ	Наклад-на			85,00
24	333	Реалізовано металобрухт від ліквідації трактора МТЗ-80 ПДВ	Наклад-на			300,00
25	334	Реалізований автопричіп ПДВ	Наклад-на			3750,00
26	335	Реалізовано насіння соняшнику олійно-екстракційному заводу ПДВ	ТТН			2130,00
27	336	Продано теличку Поповій П.І. в рахунок оплати праці ПДВ	Наклад-на			97,50
28	337	ТОВ «Дігаз»: виручка за реалізоване насіння соняшнику ПДВ	ПКО 148			1656,67
		Всього ПДВ				51492,53

Завдання 4.7

Відобразити у бухгалтерському обліку (табл. 4.7) операцію нарахування податкового кредиту з ПДВ, якщо перша подія – оприбуткування виробничих запасів, а друга - повний розрахунок з постачальником на суму 34140,00 грн.

Таблиця 4.7 Господарські операції з обліку податкового кредиту з ПДВ

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	

_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 4.8

Відобразити у бухгалтерському обліку (табл. 4.8) операцію нарахування податкового кредиту з ПДВ, якщо перша подія – перерахування попередньої оплати за виробничі запаси постачальникові на суму 20640,00 грн, а друга – оприбуткування запасів на всю суму перерахованої попередньої оплати.

Таблиця 4.8 Господарські операції з обліку податкового кредиту з ПДВ

№ п/п	Зміст операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	

_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 4.9

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними даними (табл. 4.9)

Таблиця 4.9 Господарські операції з обліку придбання запасів за умови якщо постачальник не надав податкову накладну відразу після відвантаження або надав податкову накладну, складену з порушенням Порядку заповнення податкової накладної

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума
1.	Отримана продукція від постачальника			4580,00
2.	На підставі товарних документів в бухгалтерському обліку відображено розрахунки з податкового кредиту			
3.	Отримана податкова накладна. Зроблено запис в Реєстрі та відображено в обліку податковий кредит			
4.	Здійснена оплата за продукцію			

_____
_____
_____
_____
_____

Завдання 4.10

Вказати кореспонденцію рахунків з обліку податкового кредиту з ПДВ (табл. 4.10, 4.11)

Таблиця 4.10 Залишок на початок місяця по субрахунку 644 «Податковий кредит»

Назва контрагентів	**Сума, грн**
Миколаївська нафтобаза № 2	20751,90
Скрипаївський лісгосп	1524,30
Племзавод «Південний»	7050,00
Разом	**29326,20**

Таблиця 4.11 Господарські операції з обліку податкового кредиту з податку на додану вартість СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

Дата	№ ПН	Контрагент	Первинний документ	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	2	3	4	5	6	7
1	74	Від Миколаївської нафтобази № 2 надійшло паливо (оприбуткуванню передувала оплата) ПДВ				4147,65
	256	Надійшов від Миколаївського комбікормового заводу комбікорм ПДВ				3010,00
4	154	Надійшли від бази матеріально-технічного забезпечення м. Миколаїв запасні частини ПДВ				810,00
	261	Надійшов від Миколаївського комбікормового заводу комбікорм ПДВ				3000,00
5	265	Надійшов від Миколаївського комбікормового заводу комбікорм ПДВ				3040,00
	100	Від Миколаївської нафтобази № 2 оприбутковано паливо (перша подія) ПДВ				2880,40
	130	Оприбутковано від підзвітної особи Різніченка В.М. бензин ПДВ				334,90
6	118	Від Миколаївської нафтобази № 2 оприбутковано паливо (перша подія) ПДВ				2880,40
7	125	Від Миколаївської нафтобази № 2 оприбутковано паливо (перша подія) ПДВ				2880,40
	1045	ТК «УкрТелеком» м. Миколаїв послуги зв’язку ПДВ				25,00
8	126	Від Миколаївської нафтобази № 2 оприбутковано паливо (перша подія) ПДВ				2880,40
	1415	Оприбутковано МШП від Магазину № 39 м. Миколаїв ПДВ				1220,20

Продовження табл. 4.11

1	2	3	4	5	6	7
	186	Миколаївобленерго: електроенергію ПДВ				11000,00
11	11	Надійшов трактор Т-150К від Харківського тракторного заводу ПДВ				58040,00
12	35	Послуги з встановлення сигналізації фірми «Захист» ПДВ				60,83
	84	Від Миколаївської нафтобази № 2 надійшло паливо (оприбуткуванню передувала оплата) ПДВ				4147,65
	85	Від Миколаївської нафтобази № 2 оприбутковано паливо (перша подія) ПДВ				2880,40
14	розр кор	Коригування нестачі палива сторно ПДВ				-196,00
						196,00
15	88	Від Миколаївської нафтобази № 2 надійшло паливо (оприбуткуванню передувала оплата) ПДВ				4147,65
	152	Надійшли від Скрипаївського лісгоспу будівельні матеріали (оприбуткуванню передувала оплата) ПДВ				1524,30
	244	Оприбутковано телиць від Плем-заводу «Південний» (оприбутку-ванню передувала оплата) ПДВ				7050,00
18	90	Від Миколаївської нафтобази № 2 оприбутковано паливо (перша подія) ПДВ				2880,40
	60	Оприбутковано від ТОВ «Тех.-монтажналадка» запасні частини ПДВ				1098,43
19	140	Надійшов бензин через підзвітну особу Різніченко В.М ПДВ				394,00

Продовження табл. 4.11

1	2	3	4	5	6	7
25	92	Від Миколаївської нафтобази № 2 оприбутковано паливо (перша подія) ПДВ				 2882,3
	91	Від Миколаївської нафтобази № 2 надійшло паливо (оприбуткуванню передувала оплата) ПДВ				 4147,65
28	142	Фірма «Галс» : будівельно-монтажних робіт з будівництва пекарні ПДВ				 26928,80
29	95	Від Миколаївської нафтобази № 2 надійшло паливо (оприбуткуванню передувала оплата) ПДВ				 4161,3
		Всього Дт 641				128930,87

Завдання 4.11

За наведеними господарськими операціями скласти кореспонденцію рахунків (табл. 4.12) та визначити суму ПДВ, яка підлягає сплаті в бюджет. СТОВ «Золотий колос» перебуває на спеціальному режимі оподаткування ПДВ.

1. Отримано на поточний рахунок попередню оплату від ТОВ «Аврора» за борошно – 94158,00 грн
2. Отримано від постачальника мінеральні добрива на умовах наступної оплати на суму 34152,00 грн з ПДВ
3. Нараховано заробітну плату:
   - працівникам рослинництва – 38900,00 грн
   - працівникам тваринництва – 36980,00 грн
   - адміністрації підприємства – 30560,00 грн
4. Нараховано ЄСВ на фонд оплати праці:
   - працівників рослинництва – ? грн
   - працівників тваринництва – ? грн
   - адміністративного персоналу – ? грн
5. Оприбутковано запасні частини, які були оплачені в попередньому місяці на суму 59220,00 з ПДВ
6. Відвантажено насіння соняшнику ПАТ «Дружба» на суму 93780,00 грн з ПДВ на умовах наступної оплати
7. Нараховано амортизацію об’єктів загальногосподарського призначення – 3450,00
8. Безоплатно передано 800 кг зернових відходів працівникам підприємства вартістю 400,00 грн

Таблиця 4.12 Журнал реєстрації господарських операцій підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	

_____

_____

_____

Завдання 4.12

1. Розрахувати суму податку на прибуток ТОВ «Каштан» за І квартал поточного року.

2. Відобразити на рахунках зобов'язання перед бюджетом з податку на прибуток та їх погашення.

Таблиця4.13 Дані по ТОВ «Каштан» за І квартал поточного року

Показник	Сума, грн.
Виручка від реалізації послуг за І квартал, у т.ч. ПДВ	120000
Собівартість реалізації послуг, всього:	41250
у тому числі: зарплата	30000
відрахування на страхування	11250
Адміністративні витрати, всього	11360
у тому числі: зарплата	6000
відрахування на страхування	2250
витрати на бензин за легковим автомобілем	2750
оренда офісу, у т.ч. ПДВ	360
Витрати на збут (реклама), у т.ч. ПДВ	9000
Благодійний внесок до дитячого фонду	7000

Довідка. Оподатковуваний прибуток попереднього кварталу склав 5000 грн.

_____

_____

_____

_____

Завдання 4.13

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 4.14)

Таблиця 4.14 Основні бухгалтерські проводки з обліку розрахунків з бюджетом за податками

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Податок на прибуток			
1	Відображена сума податку на прибуток, що підлягає сплаті в бюджет		
	Відображені відстрочені податкові зобовязання		
	Перерахована сума податку на прибуток в бюджет		
	Списано витрати з податку на прибуток на фінансовий результат		
	Відстрочені податкові зобов’язання включено до складу податку на прибуток в наступному періоді		
2	Відображено витрати з податку на прибуток		
	Відображено відстрочений податковий актив		
	Перерахована сума податку на прибуток в бюджет		

Продовж табл. 4.14

1	2	3	4
	Списано витрати з податку на прибуток на фінансовий результат		
	Відстрочені податкові активи включено до витрат з податку на прибуток в наступному періоді		
3	Відображено витрати з податку на прибуток від надзвичайної діяльності		
	Списано витрати з податку на прибуток на фінансовий результат		
Податок на додану вартість			
4	Отримано на поточний рахунок попередню оплату від покупця (перша подія)		
	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ по першій події		
	Відвантажено продукцію покупцеві в рахунок отриманої попередньої оплати (друга подія)		
	Відображено розрахунки з податкового зобов'язання з ПДВ		
5	Відвантажено продукцію покупцеві (перша подія)		
	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ по першій події		
	Отримано оплату від покупця (друга подія)		
6	Перераховано попередню оплату постачальнику (перша подія)		
	Відображено податковий кредит з ПДВ по першій події (попередній оплаті) при наявності податкової накладної		
7	Оприбутковано виробничі запаси в рахунок перерахованої попередньої оплати (друга подія)		
	Відображено розрахунки з податкового кредиту з ПДВ		
8	Оприбутковано виробничі запаси (перша подія)		
	Відображено податковий кредит з ПДВ по першій події (отримання запасів) при наявності податкової накладної		
	Перераховано оплату постачальникові за отримані запаси (друга подія)		
9	Перерахована позитивна різниця між податковим зобов'язанням і податковим кредитом у бюджет		
10	Отримано на поточний рахунок суму бюджетного відшкодування з ПДВ		
11	Ліквідовано основні засоби за рішенням платника податку		
	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
12	Списано вартість безоплатно переданих ТМЦ		
	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
13	Переведено основні засоби до складу основних невиробничих засобів		
14	Отримано орендарем об'єкт фінансової оренди		

Продовж табл. 4.14

1	2	3	4
15	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ по імпорту послуг		
	Відображено податковий кредит по імпортованих послугах		
16	Повернено покупцем - платником ПДВ раніше поставленої йому готової продукції		
	Відкориговано методом сторно суму податкового зобов'язання з ПДВ		
17	Не отримано від продавця (постачальника) – платника ПДВ податкової накладної на отримані ТМЦ або порушено постачальником порядку її заповнення		
	При отриманні податкової накладної або поданні покупцем до органу державної податкової служби заяви, оформленої відповідно до податкового законодавства		
18	Перевищення суми податкового зобов'язання з ПДВ над сумою податкового кредиту з ПДВ, що визначається сільськогосподарським підприємством за операціями із спеціальним режимом оподаткування, яке залишилось у розпорядженні такого сільськогосподарського підприємства		
	Перерахування зазначених сум ПДВ сільськогосподарським підприємством з поточного рахунку на спеціальний рахунок		
19	Використання цільового фінансування сільськогосподарським підприємством		
20	Отримані ТМЦ, які внесені платником податку до статутного капіталу та призначаються для їх подальшого використання в оподатковуваних операціях у межах господарської діяльності		
	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ		
Податок на доходи фізичних осіб			
21	Утримано ПДФО із заробітної плати		
22	Утримано ПДФО із суми лікарняних		
23	Утримано ПДФО із суми дивідендів, нарахованих фізичним особам		
24	Перераховано ПДФО в бюджет		
Акцизний податок			
25	Нараховано акцизний податок на реалізований товар		
26	Нараховано акцизний податок і включений до первісної вартості імпортованих товарів		
27	Перерахована сума акцизного податку в бюджет		
Єдиний податок 4 групи			
28	Нараховано єдиний податок 4 групи		
29	Сплачено єдиний податок 4 групи		

Контрольні питання

1. Платники єдиного податку 4 групи
2. Об'єкт та база оподаткування єдиного податку 4 групи
3. Ставки єдиного податку 4 групи
4. Податковий (звітний) період єдиного податку 4 групи
5. Порядок нарахування та строки сплати єдиного податку 4 групи
6. Порядок набуття та скасування статусу платника єдиного податку 4 групи
7. Відображення єдиного податку 4 групи у бухгалтерському обліку
8. Реєстрація платників ПДВ
9. Об'єкт оподаткування ПДВ
10. Дата виникнення податкових зобов'язань з ПДВ
11. Операції, що не є об'єктом оподаткування ПДВ
12. Операції, звільнені від оподаткування ПДВ
13. Податковий кредит з ПДВ
14. Порядок визначення суми ПДВ, що підлягає сплаті (перерахуванню) до Державного бюджету України або відшкодуванню з Державного бюджету України (бюджетному відшкодуванню), та строки проведення розрахунків
15. Податкова накладна
16. Порядок надання податкової декларації з ПДВ та строки розрахунків з бюджетом
17. Спеціальний режим оподаткування діяльності у сфері сільського господарства
18. Відображення ПДВ у бухгалтерському обліку
19. Об'єкт оподаткування податком на прибуток
20. Порядок визначення доходів та їх склад
21. Склад витрат та порядок їх визнання
22. Порядок урахування від'ємного значення об'єкта оподаткування в результатах наступних податкових періодів
23. Порядок обчислення податку на прибуток
24. Особливості оподаткування податком на прибуток виробників сільськогосподарської продукції
25. Відображення податку на прибуток у бухгалтерському обліку

Тестові завдання

1. При оплаті товарів після їх оприбуткування податковий кредит з ПДВ відображається

1) Дт 641 Кт 631
2) Дт 641 Кт 644
3) Дт 631 Кт 311
4) Дт 641 Кт 361

2. Яким бухгалтерським записом відображається ПДВ при отриманні товарів від постачальників без попередньої оплати?

1) Д-т 641 К-т 631
2) Д-т 644 К-т 631
3) Д-т 361 К-т 641
4) Д-т 641 К-т 644

3. Облік відстрочених податкових зобов'язань регламентується:

1) НП(С)БО 17;
2) НП(С)БО 16;
3) НП(С)БО 11;
4) НП(С)БО 15.

4. Облік відстрочених податкових активів і зобов'язань ведуть:

1) платники податку на прибуток;
2) платники ПДВ;
3) платники ПДФО;
4) платники єдиного податку.

5. Оригінал податкової накладної зберігається у:

1) покупця;
2) продавця.
3) транспортної організації;
4) бенефіціара.

6. Зобов'язання зі сплати єдиного податку 4 групи відображається записом:

1) Дт 91 Кт 641;
2) Дт 641 Кт 92;
3) Дт 98 Кт 641;
4) Дт 641 Кт 644.

7. Платниками єдиного податку 4 групи є сільськогосподарські підприємства різних організаційно-правових форм, які займаються виробництвом (вирощуванням), переробкою та збутом сільськогосподарської продукції власного виробництва та продуктів її переробки за попередній звітний (податковий) рік, від загальної суми валового доходу підприємства перевищує:

1) 75%;
2) 70%;
3) 80%;
4) 85%.

8. Що є об'єктом оподаткування єдиного податку 4 групи?

1) Площа сільськогосподарських угідь;
2) Валовий дохід підприємства;
3) Виручка від реалізації сільськогосподарської продукції;
4) Валовий збір продукції.

9. Базовим податковим (звітним) періодом для єдиного податку 4 групи є:
1) календарний місяць;
2) календарний квартал;
3) півріччя;
4) календарний рік.

10. Ставка єдиного податку 4 групи з 1 га сільськогосподарських угідь встановлюється у відсотках:
1) до їх грошової оцінки;
2) до площі посіву;
3) до валового збору;
4) до зібраної площі.

11. Податковий кредит з ПДВ за фактом сплати авансу постачальнику відображається записом:
1) Дт 641 Кт 644;
2) Дт 644 Кт 641;
3) Дт 641 Кт 631;
4) Дт 371 Кт 641.

12. Облік ПДФО ведеться на рахунку:
1) 641;
2) 642;
3) 644;
4) 92.

13. В якому розмірі здійснюється сплата частини річної суми нарахованого єдиного податку 4 групи в ІІІ кварталі?
1) 30%;
2) 40%;
3) 50%;
4) 10%.

14. Сплата єдиного податку 4 групи в обліку відображається записом:
1) Дт 641 Кт 311;
2) Дт 311 Кт 641;
3) Дт 91 Кт 641;
4) Дт 641 Кт 631.

15. Запис Дт 643 Кт 641 має зміст:

1) відображено суму податкового зобов’язання з ПДВ при одержанні попередньої оплати;

2) відображено суму податкового кредиту з ПДВ при одержанні авансу;

3) відображено зобов’язання зі сплати акцизного збору при реалізації підакцизних товарів;

4) погашено заборгованість за обов’язковими платежами перед бюджетом.

16. Податкову знижку згідно з Податковим кодексом застосовують при розрахунку такого податку:

1) ПДФО;

2) ЄП;

3) ПДВ;

4) податку на прибуток.

17. Субрахунок 643 призначений:

1) для обліку податків, які нараховуються і сплачуються відповідно до чинного законодавства;

2) ведення обліку суми податку на додану вартість, на яку підприємство здобуло право зменшити податкове зобов'язання;

3) обліку суми податку на додану вартість, визначену, виходячи із суми одержаних авансів за матеріальні цінності та нематеріальні активи;

4) для обліку податкового кредиту з ПДВ.

18. Яка проводка означає «закриття рахунку податкового кредиту»:

1) Д-т 644 - К-т 631;

2) Д-т 631 - К-т 644;

3) Д-т 641 - К-т 643;

4) Д-т 92 -К-т 644.

ТЕМА 5. ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ ЗА ОБЛІГАЦІЯМИ ТА З ФІНАНСОВОЇ ОРЕНДИ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Закон України «Про лізинг» від 16.12.97 р. № 723/97-ВР (зі змінами і доповненнями);
2. Закон України «Про фінансовий лізинг» від 14 січня 1999р. № 394-XIV (зі змінами і доповненнями);
3. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» (в редакції Закону № 738-IX від 19.06.2020) (зі змінами і доповненнями);
4. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку основних засобів, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 30.09.2003р. № 561 (зі змінами та доповненнями);
5. Наказ Міністерства аграрної політики України «Про затвердження типових форм первинного обліку» від 29.12.1995 р. № 352 (зі змінами і доповненнями);
6. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755 – VI (зі змінами і доповненнями);
7. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 (зі змінами і доповненнями);
8. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 13 «Фінансові інструменти», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 30.11.2001 №559 (зі змінами і доповненнями);
9. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 14 «Оренда», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28 липня 2000 р. № 181 (зі змінами і доповненнями).

Завдання 5.1

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку процентів за облігаціями у інвестора та емітента (табл. 5.1).

Таблиця 5.1. Господарські операції з обліку процентів за облігаціями

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
Облік у інвестора			
1	Нарахування інвестором процентів за облігаціями		
2	Розрахована в кінці кожного періоду сума амортизації премії зменшує балансову вартість облігації й відноситься на витрати		
3	Сума дисконту збільшує балансову вартість облігації та включається до доходів		
Облік у емітента			
4	Нарахування процентів		
5	Виплата процентів інвесторові		

Завдання 5.2

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення в обліку довгострокових зобов'язань за облігаціями (табл.. 5.2).

Таблиця 5.2. Господарські операції з обліку довгострокових зобов'язань за облігаціями

№ з/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
Облік зобов'язань за облігаціями, реалізованими із премією			
1	На поточний рахунок отримано кошти за продані облігації:		
1.1	- номінальна вартість облігацій		
1.2	- премія (позитивна різниця між вартістю продажу та номінальною вартістю реалізованих облігацій)		
2	Визнано дохід у сумі нарахованої' амортизації премії		
3	Визнано фінансові витрати у сумі нарахованих відсотків за випущеними облігаціями		
4	З поточного рахунка погашено заборгованість за нарахованими відсотками за облігаціями		
Облік зобов'язань за облігаціями, реалізованими із дисконтом			
5	На поточний рахунок отримано кошти за продані облігації		
6	Відображено суму дисконту за випущеними облігаціями (від'ємна різниця між вартістю продажу та номінальною вартістю реалізованих облігацій)		
7	Визнано фінансові витрати у сумі:		
7.1	- нарахованої амортизації дисконту за випущеними облігаціями		
7.2	- нарахованих відсотків за випущеними облігаціями		
8	З поточного рахунка погашено заборгованість за нарахованими відсотками за облігаціями		
9	Переведено заборгованість за довгостроковими облігаціями до поточної		
10	З поточного рахунка погашено заборгованість за облігаціями		

Завдання 5.3

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 5.3)

Таблиця 5.3. Зобов'язання за довгостроковими облігаціями, випущеними з дисконтом

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1	Відображено реалізацію випущених облігацій		
2	Відображено дисконт за випущеними облігаціями		
3	Нараховано відсотки за облігаціями		
4	Здійснено розрахунки за нарахованими відсотками		
5	Нараховано амортизацію дисконту випущених облігацій		
6	Трансформовано довгострокову заборгованість за облігаціями у поточну		

Завдання 5.4

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 5.4)

Таблиця 5.4. Зобов'язання за довгостроковими облігація випущеними з премією

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Д-т	К-т
1	На поточний рахунок надійшли кошти від реалізації облігацій		
2	Відображено обсяг премії за випущеними облігаціями		
3	Нараховано відсотки за випущеними з премією облігаціями		
4	Нараховано суми амортизації премії за випущеними облігаціями		
5	Здійснено розрахунки за нарахованими платежами		

Завдання 5.5

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 5.5).

Підприємство Б 02.01.20 р. отримало від підприємства А обладнання в рамках договору фінансової оренди, справедлива (вона ж – договірна) вартість якого становить 300 000 грн (у т. ч. ПДВ – 50 000 грн). При цьому:

строк оренди становить 4 роки;

негарантована ліквідаційна вартість у договорі не встановлена;

після закінчення строку дії договору право власності на обладнання переходить до орендаря;

винагорода орендодавцеві нараховується за ставкою 15 % річних (45000,00 грн).

Плата за обладнання і винагороду орендодавцеві нараховуються 30 грудня кожного року оренди рівними частинами (ануїтет) (105079,61).

Таблиця 5.5. Господарські операції з обліку довгострокових зобов’язань з оренди

№ п/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	2	3	4	5	6
1	Отримано обладнання за справедливою вартістю	Акт приймання-передачі			
2	Відображено податковий кредит із ПДВ	Податкова накладна			
3	Уведено в експлуатацію обладнання	Акт типової форми № ОЗ-1, інвентарна картка обліку основних засобів			

Продовження табл. 5.5

1	2	3	4	5	6
4	**30.12.20 р.** Переведено частину довгострокової кредиторської заборгованості до поточної	Договір, бухгалтерська довідка			
5	Відображено фінансові витрати за перший рік оренди				
6	Перераховано лізинговий платіж за перший рік оренди:	Платіжне доручення, виписка банку			
	– плата за об'єкт лізингу				
	– проценти				
7	**31.12.20 р.** Списано на фінрезультат фінансові витрати за перший рік оренди	Регістри бух.обліку			

Завдання 5.6

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку довгострокових зобов'язань з оренди (табл. 5.6).

Таблиця 5.6. Господарські операції з обліку довгострокових зобов'язань з оренди

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Довгострокові зобов'язання з оренди у національній валюті			
1	Отримано основні засоби у фінансову оренду		
2	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі отримання основних засобів платником ПДВ у платника ПДВ		
3	Переведено довгострокові зобов'язання з оренди основних засобів до поточної заборгованості		
4	Погашено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди основних засобів		
5	Нараховано відсотки за отримані у фінансову оренду основні засоби		
6	Сплачено нараховані відсотки за отримані у фінансову оренду основні засоби		
7	Відображено закриття довгострокових зобов'язань з оренди основних засобів у разі закінчення терміну позовної давності		
8	Отримано цілісні майнові комплекси у фінансову оренду		
9	Переведено довгострокові зобов'язання з оренди цілісних майнових комплексів до поточної заборгованості		
10	Погашено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди цілісних майнових комплексів		
11	Нараховано відсотки за отримані у фінансову оренду цілісні майнові комплекси		

Продовження табл. 5.6

1	2	3	4
12	Сплачено нараховані відсотки за отримані у фінансову оренду цілісні майнові комплекси		
13	Відображено закриття довгострокових зобов'язань з оренди цілісних майнових комплексів у разі закінчення терміну позовної давності		
Довгострокові зобов'язання з оренди в іноземній валюті			
14	Отримано основні засоби у фінансову оренду		
15	Переведено довгострокові зобов'язання з оренди основних засобів до поточної заборгованості		
16	Погашено поточну заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями з оренди основних засобів		
17	Нараховано відсотки за отримані у фінансову оренду основні засоби		
18	Сплачено нараховані відсотки за отримані у фінансову оренду основні засоби		
19	Утримано під час виплати доходу нерезиденту податок з доходів нерезидентів із суми, яка відповідно до договору є компенсацією відсотків за отримані у фінансову оренду основні засоби (якщо інше не передбачено нормами чинних міжнародних угод)		
20	Перераховано у бюджет податок з доходів нерезидентів		
21	Відображено закриття довгострокових зобов'язань з оренди основних засобів у разі закінчення терміну позовної давності		
22	Відображено нараховану вщ'ємну неопе рацій ну курсову різницю по залишках довгострокових зобов'язань з оренди основних засобів в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
23	Відображено нараховану позитивну неопе рацій ну курсову різницю по залишках довгострокових зобов'язань з оренди основних засобів в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		

Тестові завдання

1. Для обліку операцій з довгостроковими векселями виданими застосовують рахунки:

1) 51, 209, 08;
2) 34, 209, 08;
3) 62, 209, 08;
4) 55, 08.

2. Облік довгострокових зобов’язань регламентується:

1) НП(С)БО 11;
2) НП(С)БО 10;
3) НП(С)БО 17;
4) НП(С)БО 15.

3. Нарахування відсотків за користування об’єктом фінансової оренди в обліку відображається:

1) Д-т 95 - К-т 684;
2) Д-т 53 - К-т 684;
3) Д-т 95 - К-т 53;
4) Д-т 53 - К-т 31.

4. Нараховані відсотки за облігаціями відображаються:

1) Д-т 521 - К-т 61;
2) Д-т 952 - К-т 684;
3) Д-т 684 - К-т 311.
4) Д-т 952 -К-т 311.

5. Як відобразити в бухгалтерському обліку нарахування відсотків за векселем за місяць:

1) Д-т 684 - К-т 732;
2) Д-т 684 - К-т 952;
3) Д-т 952 - К-т 684;
4) Д-т 952 -К-т 311.

ТЕМА 6. ОБЛІК ДОХОДІВ І ВИТРАТ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

Законодавчо-нормативні акти:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (зі змінами і доповненнями);

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами і доповненнями);

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами і доповненнями);

4. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 31 «Фінансові витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 28.04.2006 р. № 415 (зі змінами і доповненнями);

5. Методичні рекомендації з бухгалтерського обліку фінансових витрат, затверджені наказом Міністерства фінансів України від 01.11.2010 № 1300 (зі змінами і доповненнями).

Завдання 6.1

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 6.1)

Таблиця 6.1 Господарські операції з доходів і витрат від основної діяльності СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

№ п/п	Зміст операції	Бухгалтерський облік			Первинні документи
		Дт	Кт	Сума, грн	
1	2	3	4	5	6
Продаж запасів					
З оплатою в безготівковій формі					
1	Відвантажено пшеницю 3-го класу покупцеві (20т х 1810 грн. з ПДВ)				Товарна накладна, ТТН, Довіреність
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ				Податкова накладна
3	Списано балансову вартість пшениці (20 т х 1670 грн.)				Товарна накладна, Матеріальний звіт
4	Отримано оплату за продукцію від покупця				Виписка банку
З оплатою в готівковій формі					
1	Реалізовано переробникові за готівку молоко власного виробництва (7 ц х 1160 грн. з ПДВ)				Прибутковий касовий ордер
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ				Податкова накладна

Продовж. табл. 6.1

1	2	3	4	5	6
3	Списано балансову вартість молока (12 ц х 1130 грн.)				Товарна накладна, ТТН, Матеріальний звіт
Реалізація готової продукції працівникам сільгосппідприємства в рахунок зарплати					
1	Продано працівникові за його заявою в рахунок заборгованості із зарплати картоплю за звичайними цінами (200 кгх 12,4 грн. з ПДВ)				Заява працівника, Накладна внутрішньо-господарського призначення
2	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ				Податкова накладна
3	Списано балансову вартість картоплі (200 кг х 11,6 грн.)				Накладна внутрішньо-господарського призначення, Матеріальний звіт

Завдання 6.2

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 6.2)

Таблиця 6.2 Господарські операції з обліку доходів і витрат від первісного визнання СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

№ п/п	Зміст господарських операцій	Кореспонденція рахунків	
		Дт	Кт
1	Визнано дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів		
2	Коригування суми доходів:		
2,1	- на суму перевищення фактичних доходів, визначених у кінці року над сумою доходів, віднесеною протягом року		
2.2	- на суму перевищення доходів, віднесених протягом року, над сумою фактичних доходів, визначених у кінці року (методом «червоне сторно»)		
3	Визнано витрати від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів		
4	Коригування суми витрат:		
4.1	- на суму перевищення фактичних витрат, визначених у кінці року, над сумою витрат, віднесених протягом року		
4.2	- на суму перевищення витрат, віднесених протягом року, над сумою фактичних витрат, визначених у кінці року (методом «червоне сторно»)		
5	Включено до фінансових результатів дохід від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів		
6|	Включено до фінансових результатів витрати від первісного визнання сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів		

Завдання 6.3

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 6.3)

СТОВ «Золотий колос» згідно договору з банком перерахувало 01.06.п.р. на депозитний рахунок 10000,00 грн строком до 31.08.п.р. Відсоткова ставка по депозиту становить 5 % річних. Проценти нараховуються і виплачуються щомісячно (у кінці місяця) і зараховуються на поточний рахунок підприємства.

Таблиця 6.3 Господарські операції з обліку розрахунків по депозитам СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

№ п/п	Дата	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дебет	Кредит	
1	01.06.	Перераховано кошти з поточного на депозитний рахунок			
2	30.06.	Нараховано проценти по депозиту за червень			
3		Зараховано суму процентів по депозиту на поточний рахунок			
4	31.07.	Нараховано проценти по депозиту за липень			
5		Зараховано суму процентів по депозиту на поточний рахунок			
6	31.08.	Нараховано проценти по депозиту за серпень			
7		Зараховано суму процентів по депозиту на поточний рахунок			
8		Перерахована по закінченні строку договору сума депозиту на поточний рахунок			

Завдання 6.4

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями та провести необхідні розрахунки (табл. 6.4)

Реалізований нематеріальний актив, продажна вартість якого складає 16000,00 грн., в тому числі ПДВ, первісна вартість – 14500,00 грн., сума нарахованого зносу – 7000,00 грн.

Таблиця 6.4 Господарські операції з обліку реалізації нематеріальних активів

№ п/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит	Сума, грн
1	Реалізація нематеріального активу			
	Списання залишкової вартості нематеріального активу			
	Списання зносу нематеріального активу			
2	Податкове зобов’язання з ПДВ			
3	Фінансовий результат від реалізації нематеріального активу			
4	Оплата покупцем нематеріального активу			

Завдання 6.5

Необхідно відобразити суму доходу від реалізації і списання балансової вартості інвестицій на рахунках бухгалтерського обліку (табл. 6.5). Визначити фінансовий результат від реалізації фінансових інвестицій.

Реалізовано довгострокові фінансові інвестиції за 80000,00 грн., балансова вартість яких становить 70000,00 грн.

Таблиця 6.5 Господарські операції з обліку реалізації фінансових інвестицій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	

Завдання 6.6

Вказати кореспонденцію рахунків визначити необхідні суми на підставі наведених даних (табл. 6.6).

СТОВ «Золотий колос» прийняло рішення про ліквідацію верстату (первісна вартість – 20000,00 грн., знос – 19000,00 грн.). Витрати, пов'язані з ліквідацією верстату, склали 550,00 грн. Вартість металобрухту, отриманого в результаті ліквідації верстату, дорівнює 250,00 грн.

Таблиця 6.6 Господарські операції з обліку доходів і витрат від ліквідації об’єкта основних засобів СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума, грн
		Дебет	Кредит	

Завдання 6.7

Необхідно скласти бухгалтерські проводки; вказати первинні документі визначити необхідні суми на підставі наведених даних (табл. 6.7).

СТОВ «Золотий колос» безоплатно передало паливо балансовою вартістю 5000,00 грн., офісні меблі первісною вартістю 12000,00 грн, знос меблів склав 8000,00 грн. В той же час підприємство безоплатно отримало

матеріали на суму – 2500,00 грн., комп'ютер первісною вартістю 4500,00 грн., знос – 700,00 грн.

Таблиця 6.7 Господарські операції з обліку доходів і витрат від безоплатної передачі активів СТОВ «Золотий колос» за липень 20__ р.

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	

Завдання 6.8

На підставі наведеного реєстру господарських операцій необхідно вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи; визначити необхідні суми (табл. 6.8).

Таблиця 6.8 Господарські операції з обліку процентів, роялті, дивідендів

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Одержано готівкою дивіденди від ПАТ «Магнолія»			7500,00
2	Нараховано відсотки за договором фінансового лізингу			3500,00
3	Отримано роялті			4800,00
4	Нараховано відсотки за користування кредитом банку			1200,00
5	Нараховано відсотки по заборгованості з фінансової оренди			1000,00
6	Нараховано відсотки по виданому векселю			400,00
7	Визначено результат від фінансових операцій			?

Завдання 6.9

На підставі наведеного реєстру господарських операцій необхідно вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи; визначити необхідні суми (табл. 6.9)

СТОВ «Золотий колос» володіє 38% акцій ПАТ «Влада» вартістю 930400,00 грн.

09.01.п.р. СТОВ «Золотий колос» реалізувало 18 % акцій ПАТ «Влада» за 560000,00 грн.

Таблиця 6.9 Господарські операції з обліку реалізації акцій

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	Відображено дохід від реалізації акцій			
2	Відображена собівартість акцій			
3	Отримано грошові кошти на поточний рахунок			
4	Списано на фінансовий результат дохід від реалізації акцій			
5	Списано на фінансовий результат собівартість реалізованих акцій			

Завдання 6.10

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку собівартості реалізації готової продукції, товарів, послуг (табл. 6.10).

Таблиця 6.10. Господарські операції з обліку собівартості реалізації готової продукції, товарів, послуг

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1.	Відображено собівартість реалізації готової продукції		
2.	Відображено закриття постійних нерозподілених загально-виробничих витрат на собівартість реалізації готової продукції		
3.	Відображено собівартість реалізації товарів		
4.	Відображено собівартість реалізації товарів способом «сторно» при поверненні товарів покупцем		
5.	Включено до собівартості реалізованих товарів суму транспортно-заготівельних витрат		
6.	Включено до собівартості реалізованих товарів суму витрат з утримання підрозділів торгівлі		
7.	Відображено закриття постійних нерозподілених з а гал ь невиробничих витрат на собівартість реалізації товарів		
8.	Відображено собівартість реалізації послуг		
9.	Відображено закриття постійних нерозподілених загально-виробничих витрат на собівартість реалізації послуг		
10.	Відображено закриття собівартості реалізації продукції на ФР		
11.	Відображено закриття собівартості реалізації товарів на ФР		
12.	Відображено закриття собівартості реалізації послуг на ФР		

Завдання 6.11

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку доходів від реалізації го продукції, товарів та послуг (табл. 6.11).

Таблиця 6.11. Господарські операції з обліку обліку доходів від реалізації го продукції, товарів та послуг

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Відображено доходи від продажу готової продукції		
2.	Відображено податкова зобов'язання з ПДВ (1 подія - продаж готової продукції)		
3.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія - аванси, одержані за готову продукцію)		
4.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ при продажу готової продукції бюджетним організаціям		
5.	Віч ображено доходи від продажу товарів		
6.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія - продаж товарів)		
7.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія - аванси, одержані за товари)		
8.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ при продажу товарів бюджетним організаціям		
9.	Відображено акцизний податок при продажу товарів		
10.	Відображено доходи від продажу послуг		
11.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія - продаж послуг)		
12.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія - аванси, одержані за послуги)		
13.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ при продажу послуг бюджетним організаціям		
14.	Відображено туристичний збір		
15.	Нараховано збір на обов'язкове державне пенсійне страхування з вартості послуг стільникового зв'язку		
16.	Відображено вирахування з доходу на суму надходжень за договорами комісії', агентськими та іншими аналогічними договорами на користь комітентів, принципалів		
17.	Відображено суму податкового кредиту з ПДВ способом «сторно» при реалізації комісіонером товарів комітента		
18.	Відображено вирахування з доходу на суму наданих після дати реалізації' знижок покупцям		
19.	Відображено суму ПДВ способом «сторно» при наданні після дати реалізації знижок покупцям		
20.	Відображено вирахування з доходу на вартість повернених покупцем продукції' та товарів		
21.	Відображено суму ПДВ способом «сторно» при поверненні покупцем продукції' та товарів		

Завдання 6.12

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку адміністративних витрат (табл. 6.12).

Таблиця 6.12. Господарські операції з обліку адміністративних витрат

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
	Відображено адміністративні витрати:		
1.	- нараховано амортизацію основних засобів		
2.	- нараховано амортизацію інших необоротних матеріальних активів		
3.	- нараховано амортизацію нематеріальних активів		
4.	- витрачено матеріали {у тому числі на утримання та ремонт адміністративних приміщень)		
5.	- витрачено малоцінні та швидкозношувані предмети (спецодяг, інструменти, інвентар тощо)		
6.	- відображено плату за розрахунково-касове обслуговування та інші послуга банків		
7.	- відображено суму комісійної винагороди уповноваженому банку при купівлі валюти		
8.	- відображено комісійні витрати з продажу валюти, сплачені банку		
9.	- відображено витрат на відрядження адміністративного персоналу		
10.	- відображено закриття витрат майбутніх періодів (у тому числі: витрат на страхування основних засобів, інших необоротних активів: витрат по обов'язковому страхуванню працівників підприємства: витрат по страхуванню цивільної відповідальності власників транспортних засобів)		
11.	- нараховано забезпечення виплат відпусток		
12.	- нараховано забезпечення виплат матеріального заохочення		
13.	- нараховано податки, збори та інші обов'язкові платежі		
14.	- нараховано заробітну плату працівникам		
15.	- нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування		
16.	- отримано адміністративні витрати від інших відокремлених підрозділів (філій) своєї юридичної особи		
17.	- відображено передачу адміністративних витрат іншим відокремленим підрозділам (філіям) своєї юридичної особи		
18.	- відображено закриття адміністративних витрат на ФР		
19.	- відображено послуги, придбані у інших фізичних та юридичних осіб (у тому числі: операційна оренда, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водо відведення, охорона основних засобів, інших матеріальних необоротних активів; організаційні витрати, витрати на проведення річних зборів, представницькі витрати: винагороди за професійні послуга {юридичні, аудиторські, з оцінки майна тощо); витрати на зв'язок (поштові, телефафні, телефонні, телекс, факс); витрати на врегулювання спорів у судових органах)		
20.	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання послуг платником ПДВ у платника ПДВ		

Продовження табл. 6.12.

1	2	3	4
21.	Оприбутковано запаси повторного використання при операціях з ремонту, технічного обслуговування та інших видів робіт, пов'язаних з утриманням основних засобів адміністративного призначення		
22.	Відображено закриття витрат виробництва на адміністративні витрати		

Завдання 6.13

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку витрат на збут (табл. 6.13).

Таблиця 6.13. Господарські операції з обліку витрат на збут

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
	Відображено витрати на збут:		
1.	- нараховано амортизацію основних засобів		
2.	- нараховано амортизацію інших необоротних матеріальних активів		
3.	- нараховано амортизацію нематеріальних активів		
4.	- витрачено матеріали (у тому числі на утримання та ремонт торговельно-складських приміщень, пакування готової продукції; витрати на транспортування готової продукції (товарів) між складами підрозділів (філій) підприємства		
5.	- витрачено малоцінні та швидкозношувані предмети (спецодяг, інструменти, інвентар тощо)		
6.	- відображено витрати на відрядження персоналу, що забезпечує збут продукції		
7.	- відображено закриття витрат майбутніх періодів (у тому числі: витрат на страхування основних засобів, інших необоротних активів; витрат на страхування призначеної для подальшої' реалізації готової продукції (товарів), що зберігається на складі підприємства; витрат по обов'язковому страхуванню працівників підприємства; витрат по страхуванню цивільної відповідальності власників транспортних засобів)		
8.	- нараховано забезпечення виплат відпусток		
9.	- нараховано резерв на гарантійний ремонт продукції, що реалізується		
10.	- нараховано забезпечення виплат матеріального заохочення		
11.	- нараховано заробітну плату працівникам (у тому числі оплата праці та комісійні винагороди продавцям, торговим агентам та працівникам підрозділів, що забезпечують збут)		
12.	- нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування		
13.	- отримано витрати на збут від інших відокремлених підрозділів (філій) своєї юридичної особи		
14.	- відображено передачу витрат на збут іншим відокремленим підрозділам (філіям) своєї юридич ної особи		

Продовження табл. 6.13

1	2	3	4
15.	- відображено закриття витрат на збут на фінансовий результат		
16.	- відображено послуги, придбані у інших фізичних та юридичних осіб (у тому числі операційна оренда, ремонт, опалення, освітлення, водопостачання, водо відведення, охорона основних засобів, інших матеріальних необоротних активів (у тому числі торговельних, складських приміщень, складів готової продукції); приведення у рух механізмів; витрати на ремонт тари: витрати на рекламу та дослідження ринку (маркетинг); витрати на передпродажну підготовку товарів; витрати на транспортування, перевалку і страхування готової продукції (товарів), транспортно-експедиційні та інші послуги, пов'язані з транспортуванням продукції (товарів) відповідно до умов договору (базису) поставки)		
17.	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання послуг платником ПДВ у платника ПДВ		
18.	Оприбутковано запаси повторного використання при операціях з ремонту, технічного обслуговування та інших видів робіт, пов'язаних з утриманням основних засобів, що забезпечують збут продукції		
19.	Відображено закриття витрат виробництва на витрати на збут		

Завдання 6.14

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку інших операційних витрат (табл. 6.14).

Таблиця 6.14. Господарські операції з обліку інших операційних витрат

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Відображено зменшення вартості довгострокових біологічних активів рослинництва та тваринництва		
2.	Відображено зменшення вартості незрілих довгострокових біологічних активів, які оцінюються за справедливою вартістю		
3.	Визнано витрати від первісного визнання продукції сільськогосподарського виробництва		
4.	Відображено закриття витрат від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю, на фінансовий результат		
	Відображено витрати на дослідження та розробки:		
5.	- нараховано амортизацію основних засобів		
6.	- нараховано амортизацію інших необоротних матеріальних активів		
7.	- нараховано амортизацію нематеріальних активів		
8.	- витрачено матеріали		
9.	- витрачено малоцінні та швидкозношувані предмети		
10.	- відображено вартість послуг допоміжного виробництва (наприклад, електроенергії)		

Продовження табл. 6.14

1	2	3	4
11.	- відображено придбані послуги через підзвітну особу		
12.	- відображено витрати на відрядження персоналу		
13.	- відображено закриття витрат майбутніх періодів		
14.	- нараховано забезпечення виплат відпусток		
15.	- нараховано забезпечення виплат матеріального заохочення		
16.	- нараховано заробітну плату працівникам		
17.	- відображено суму нарахованої допомоги з тимчасової непрацездатності за рахунок працедавця		
18.	- нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування		
19.	- отримано витрати від інших відокремлених підрозділів (філій) своєї юридичної особи		
20.	- відображено послуги, придбані у інших фізичних та юридичних осіб		
21.	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання послуг платником ПДВ у платника ПДВ		
22.	- передано витрати іншим відокремленим підрозділам (філіям) своєї'юридичної особи		
23.	- закрита витрати на фінансовий результат		
24.	Відображено додатну різницю між ціною купівлі іноземної валюти та її балансовою вартістю		
25.	Відображено від'ємну різницю між ціною продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю		
26.	Відображено собівартість реалізованих виробничих запасів, в тому транспортно-заготівельних витрат		
27.	Закрито витрати на купівпю-продаж іноземної валюти на фінансовий результат		
28.	Відображено собівартість реалізованих МШП		
29.	Відображення собівартості проданого браку		
30.	Відображено собівартість необоротних активів та груп вибуття, призначених для продажу		
31.	Закрито собівартість реалізованих виробничих запасів на фінансовий результат		
32.	Відображено списання дебіторської заборгованості, яка утворена внаслідок переплати за товари, роботи, послуга		
33.	Списано забезпечену векселем дебіторську заборгованість, що визнана безнадійною		
34.	Нараховано резерв сумнівних боргів		
35.	Списано безнадійну дебіторську заборгованість за товари, роботи, послуги на витрати		
36.	Закриття безнадійної дебіторської заборгованості з авансів сплачених на витрати		
37.	Закриття без надій ної дебіторської заборгованості за розрахунками з підзвітними особами на витрати		
38.	Закриття без надій ної дебіторської заборгованості за розрахунками за претензіями на витрати		
39.	Закриття без надій ної дебіторської заборгованості за відшкодуванням завданих збитків на витрати		

Продовження табл. 6.14

1	2	3	4
40.	Закриття без надій ної дебіторської заборгованості за розрахунками з іншими дебіторами на витрати		
41.	Закрито сумнівні та безнадійні борги на фінансовий результат		
42.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі придбання оборотних активів та послуг у нерезидентів, пов'язаних з операційною діяльністю		
43.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі прид&аннл послугу нерезидентів, пов'язаних з операційною діяльністю		
44.	Нараховано від'ємну курсову різницю по залишках коштів у касі підприємства при зниженні курсу валюти		
45.	Нараховано від'ємну курсову різницю по залишках коштів на рахунку у банку при зниженні курсу валюти		
46.	Нараховано від'ємну курсову різницю по залишках коштів в дорозі при зниженні курсу валюти		
47.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зниженні курсу валюти по заборгованості нерезидента за відвантажені ТМЦ (крім необоротних активів), роботи, послуги		
48.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по залишках короткострокового кредиту банку в іноземній валюті		
49.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по залишках довгострокової'позики (крім кредитів банків) в іноземній валюті		
50.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по заборгованості за виданими векселями в іноземній валюті		
51.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по залишках простроченої' короткострокової позики в іноземній валюті		
52.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по залишках короткострокового кредиту банку в іноземній валюті		
53.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по поточній заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті		
54.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по заборгованості за виданими векселями в іноземній валюті		
55.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по заборгованості за нарахованими відсотками за виданими векселями в іноземній валюті		
56.	Закрито втрати від операційної курсової різниці на ФР		
57.	Відображення втрат від знецінення запасів		
58.	Закрито втрати від знецінення запасів на фінансовий результат		
59.	Відображено нестачі та втрати від псування оборотних активів, в тому транспортно-заготівельних витрат, списання запасів понад норму природного убутку		

Продовження табл. 6.14

1	2	3	4
60.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ у разі, якщо при придбанні оборотних активів виникло право на відшкодування податкового кредиту		
61.	Списання втрат від браку, що не відшкодовуються та перевищують технологічні норми		
62.	Відображення податкового зобов'язання з ПДВ із придбаних запасів та послуг, по яких виникло право на відшкодування податкового кредиту		
63.	Відображено нестачі та втрати готової продукції		
64.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
65.	Списана нестача напівфабрикатів власного виробництва		
66.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
67.	Виявлено при інвентаризації нестачу тварин на вирощуванні та відгодівлі		
68.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
69.	Відображено нестачі та втрати від псування товарів, в тому транспортно-заготівельних витоат. списання товаоів понад норми природного убутку		
70.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ у разі, якщо при придбанні товарів виникло право на відшкодування податкового кредиту		
71.	Закрито нестачі і втрати від псування цінностей на ФР		
72.	Отримано рішення {визнано повідомлення) про сплату штрафів, пені до бюджету		
73.	Отримано рішення (визнано повідомлення) про сплату штрафів, пені Пенсійному фонду		
74.	Отримано рішення (визнано повідомлення) про сплату штрафів, пені Фонду соціального страхування з тимчасової втрати працездатності		
75.	Отримано рішення {визнано повідомлення) про сплату штрафів, пені, неустойки постачальникам та підрядникам		
76.	Отримано рішення (визнано повідомлення) про сплату штрафів, пені, неустойки іншим кредиторам		
77.	Закрито визнані штрафи, пені, неустойки на ФР		
78.	Списання суми перевищення залишкової вартості об'єкта необоротних активів над його справедливою вартістю		
79.	Нарахована амортизація переданих в оренду необоротних активів		
80.	Нараховано амортизацію майна (основні засоби), права користування яким передане до спільної діяльності		
81.	Нарахована амортизація по об'єктах інвестиційної нерухомості		
82.	Списані загиблі тварини внаслідок стихійного лиха		
83.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ, якщо при придбанні тварин виникло право на відшкодування податкового кредиту		
84.	Списання непридатних для подальшого використання запасів		
85.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ у разі, якщо при придбанні запасів виникло право на відшкодування податкового кредиту		

Продовження табл. 6.14

1	2	3	4
86.	Списання запасів застарілої конструкції		
87.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ у разі, якщо при придбанні запасів виникло право на відшкодування податкового кредиту		
88.	Відображено інші операційні витрати на дату виплати заборгованості по закордонних відрядженнях перед працівником		
89.	Списано заборгованість працівника перед підприємством на інші операційні витрати		
90.	Погашено неповернуту працівником частину безпроцентної позики за рахунок підприємства		
91.	Відображено суму донарахованого податкового зобов'язання з ПДВ на підставі розрахунку коригування, складеного за результатами проведеного перерахунку частки використання товарів/послуг, необоротних активів в неоподатковуваних операціях		
92.	Відображено закриття податкового зобов'язання з авансів одержаних на інші операційні витрати		
93.	Відображено закриття податкового кредиту з неодержаних податкових накладних на інші операційні витрати		
94.	Нараховано суму оплати перших 5 днів тимчасової непрацездатності за рахунок коштів підприємства		
95.	Відображено кредиторську заборгованість перед профспілковою організацією щодо відрахувань на культури о-масову, фізкультурну і оздоровчу роботу		
96.	Відображено закриття дебетового сальдо розрахунків за операціями з дери вати в а ми у кінці місяця		
97.	Нараховано компенсаційні виплати у межах середнього заробітку мобілізованим працівникам		
98.	Нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування на суму нарахованої' допомоги з тимчасової непрацездатності як за рахунок працедавця, так і за рахунок Фонду соціального страхування з тимчасової' втрати працездатності		
	Відображено витрати житлово-комунального господарства, гуртожитків, оздоровчих та спортивно-культурних закладів:		
99.	- нараховано амортизацію основних засобів		
100.	- витрачено матеріали		
101.	- витрачено малоцінні та швидкозношувані предмети		
102.	- відображено вартість послуг допоміжного виробництва (наприклад, електроенергії)		
103.	- відображено придбані послуги через підзвітну особу		
104.	- відображено витрати на відрядження персоналу		
105.	- відображено закриття витрат майбутніх періодів		
106.	- нараховано забезпечення виплат відпусток		
107.	- нараховано забезпечення виплат матеріального заохочення		
108.	- нараховано заробітну ппату працівникам		
109.	- відображено суму нарахованої' допомоги з тимчасової непрацездатності за рахунок працедавця		

Продовження табл. 6.14

1	2	3	4
110	- нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування		
111	- отримано витрати від інших відокремлених підрозділів (філій) своєї юридичної' особи		
112	- відображено послуги, придбані у інших фізичних та юридичних осіб		
113	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання послуг платником ПДВ у платника ПДВ		
114	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання послуг платником ПДВ у платника ПДВ		
	Відображено витрати негосподарської діяльності:		
115	- нараховано амортизацію основних засобів		
116	- витрачено матеріали		
117	- витрачено малоцінні та швидкозношувані предмети		
118	- нараховано податкове зобов'язання з ПДВ у разі, якщо при придбанні оборотних активів та/або послуг ви никло право на відшкодування податкового кредиту		
119	- відображено закриття витрат майбутніх періодів		
120	- нараховано забезпечення виплат відпусток		
121	- нараховано забезпечення виплат матеріального заохочення		
122	- нараховано заробітну плату працівникам		
123	- нараховано єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування		
124	- отримано витрати від інших відокремлених підрозділів (філій) своєї юридичної особи		
125	- відображено послуги, придбані у інших фізичних та юридичних осіб		
126	Відображено податковий кредит з незареєстрованих податкових накладних у разі придбання послуг платником ПДВ у платника ПДВ		
127	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ при придбанні послуг платником ПДВ		
128	Закрито інші витрати операційної діяльності на фінансовий результат		

Завдання 6.15

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку інших операційних доходів (табл. 6.15).

Таблиця 6.15. Господарські операції із відображення у бухгалтерському обліку інших операційних доходів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Відображено збільшення вартості довгострокових біологічних активів рослинництва та тваринництва		

Продовження табл. 6.15

1	2	3	4
2.	Відображено збільшення вартості незрілих довгострокових біологічних активів, які оцінюються за справедливою вартістю		
3.	Визнано дохід від первісного визнання продукції сільсько господарськоговиробннцтва		
4.	Закрито доходи від первісного визнання та від зміни вартості активів, які обліковуються за справедливою вартістю, на ФР		
5.	Відображено від'ємну різницю між ціною купівлі іноземної валюти та **її** балансовою вартістю		
6.	Відображено додатну різницю між ціною продажу іноземної валюти та її балансовою вартістю		
7.	Закрита доходи від купівлі-продажу іноземної валюти на ФР		
8.	Відображення доходів від передачі об'єкта ОЗ у фінансову оренду		
9.	Відображено податкове зобов'язання за ПДВ		
10.	Відображено одержання коштів в касу від фізичної особи за продані запаси		
11.	Відображено податкове зобов'язання за ПДВ		
12.	Відображено реалізацію бракованої продукції іншій юридичній чи фізичній особі за зниженою ціною		
13.	Відображено податкове зобов'язання за ПДВ з продажу бракованої' продукції		
14.	Відображено доходи від продажу виробничих запасів, малоцінних швидкозношуваних предметів резидентам		
15.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія -продаж виробничих запасів, малоцінних швидкозношуваних предметів)		
16.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія **-**аванси, одержані за виробничі запаси, МШП)		
17.	Відображено доходи від продажу виробничих запасів, малоцінних швидкозношуваних предметів працівникам підприємства у рахунок заробітної плати		
18.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ		
19.	Відображено доходи від продажу необоротних активів та груп вибуття, призначених для продажу, резидентам		
20.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія -продаж необоротних активів та груп вибуття, призначених для продажу**)**		
21.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія **-**аванси, одержані за необоротні активи та групи вибуття, призначені для продажу)		
22.	Відображено доходи від продажу виробничих запасів, малоцінних швидкозношуваних предметів нерезидентам		
23.	Відображено доходи від продажу необоротних активів та груп вибуття, призначених для продажу, нерезидентам		
24.	Виплачено дивіденди у натуральній формі		
25.	Відображено повернення частки у статутному капіталі об'єктами основних засобів за залишковою вартістю об'єктів ОЗ		
26.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ		
27.	Закрито доходи від реалізації інших оборотних активів на ФР		
28.	Нараховано доходи з оренди		

Продовження табл. 6.15

1	2	3	4
29.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ (1 подія -надання послуг з оренди)		
30.	Закрито розрахунки по податковому зобов'язанню з ПДВ з авансів одержаних		
31.	Закрито доходи від операційної оренди активів на ФР		
32.	Відображено нараховану позитивну курсову різницю по залишках коштів у касі в іноземній валюті		
33.	Відображено нараховану позитивну курсову різницю по заборгованості нерезидента за відвантажені товарно-матеріальні цінності (крім необоротних активів), роботи, послуги при зростанні курсу валюти		
34.	Відображено курсову різницю на дату повернення невикористаної під час відрядження частини авансу в іноземній валюті при зростанні курсу валюти на дату повернення невикористаної частини авансу порівняно з датою видачі авансу		
35.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю по залишках довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
36.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю при зниженні курсу валюти по заборгованості за виданими векселями в іноземній валюті		
37.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю по залишках короткострокового кредиту банку в іноземній валюті		
38.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю по залишках простроченої короткострокової позики в іноземній валюті		
39.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю при зниженні курсу валюти по заборгованості за виданими векселями в іноземній валюті		
40.	Нараховано додатну курсову різницю при зниженні курсу валюти у разі придбання оборотних активів та послуг у нерезидентів, пов'язаних з операційною діяльністю		
41.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю при зниженні курсу валюти по заборгованості за нарахованими відсотками за виданими векселями в іноземній валюті		
42.	Закрито доходи від операційної курсової різниці на ФР		
43.	Одержано у касу штрафи, пені, неустойки		
44.	Нараховано штрафи за порушення договору		
45.	Закрито доходи від одержаних штрафів, пені, неустойки на ФР		
46.	Встановлено винну особу та віднесено на неї розмір заподіяної шкоди за нестачі та втрати оборотних активів		
47.	Віднесено суму шкоди на розрахунки з бюджетом після відшкодування завданих збитків		
48.	Відображено списання нарахованого резерву сумнівних боргів щодо сумнівної заборгованості		
49.	Відображено надходження коштів від боржника за заборгованістю за товари, роботи, послуги, яка списана з балансу		

Продовження табл. 6.15

1	2	3	4
50.	Одночасно з попередньою операцією визнано доходи від відшкодування раніше списаних активів		
51.	Закрито доходи від відшкодування раніше списаних активів на фінансовий результат		
52.	Відображено списання кредиторської заборгованості, яка утворена внаслідок переплати за товари, роботи, послуги		
53.	Списано заборгованість за короткостроковими векселями виданими після закінчення терміну позовної давності		
54.	Відображено дохід від списання поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями по закінченні терміну позовної давності		
55.	Списано кредиторську заборгованість перед постачальниками та підрядниками за оборотні активи та послуги, пов'язані з операційною діяльністю, після закінчення терміну позовної давності		
56.	Списана сума податкових зобов'язань (залишок за кредитом субрахунку 643) по закінченню терміну позовної давності		
57.	Закриття ПДВ із суми авансів сплачених при списанні суми авансів сплачених (Дт 944 Кт 371)		
58.	Відображено списання кредиторської заборгованості з авансів одержаних		
59.	Списано кредиторську заборгованість за внутрішніми розрахунками за оборотні активи та послуги, пов'язані з операційною діяльністю, після закінчення терміну позовної давності		
60.	Списано іншу кредиторську заборгованість за оборотні активи та послуги, пов'язані з операційною діяльністю, після закінчення терміну позовної дав ності		
61.	Закрито доходи від списання кредиторської заборгованості на фінансовий результат		
62.	Відображено безоплатне одержання виробничих запасів та малоцінних та швидкозношуваних предметів		
63.	Безкоштовно отримано молодняк тварин від інших фізичних та юридичних осіб		
64.	Визнано доходи від безкоштовного отримання коштів у випадку помилкового поповнення рахунку мобільного оператора юридичної особи фізичною особою-непрацівником підприємства		
65.	Відображено дохід від цільового фінансування і цільового надходження з бюджету		
66.	Відображено податкове зобов'язання з ПДВ		
67.	Закрито доходи від безоплатно одержаних оборотних активів на фінансовий результат		
68.	Відображено залишок забезпечення на відновлення земельних ділянок після завершення робіт з демонтажу, переміщення об'єктів основних засобів та приведення земельної ділянки, на якій він розташований, у стан, придатний для подальшого використання		
69.	Відображено оприбуткування раніше не врахованих виробничих запасів та малоцінних та швидкозношуваних предметів		

Продовження табл. 6.15

1	2	3	4
70.	Оприбутковано ганчір'я при списанні малоцінних швидкозношуваних предметів (МШП)		
71.	Оприбутковано раніше не врахований на балансі та виявлений при інвентаризації молодняк тварин		
72.	Збільшення чистої вартості реалізації запасів в межах величини попереднього зменшення (уцінки)		
73.	Оприбуткований надлишок напівфабрикатів власного виробництва, виявлений при інвентаризації		
74.	Оприбутковано товари, виявлені при інвентаризації, та раніше не враховані на балансі товари		
75.	Відображено отримання відсотків банку, не пов'язаних з фінансовою діяльністю		
76.	Пред'явлено до відшкодування суму витрат підприємства, понесених з вини постачальника		
77.	Нараховано дохід від відшкодування нанесених збитків, пов'язаних з операційною діяльністю		
78.	Нараховано доходи житлового-комунального господарства		
79.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
80.	Нараховано доходи гуртожитків		
81.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
82.	Нараховано доходи оздоровчих та культурних закладів		
83.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
84.	Нараховано дохід у вигляді плати за земельний сервітут		
85.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
86.	Відображено закриття кредитового сальдо розрахунків за операціями з деривативами у кінці місяця		
87.	Закрито інші доходи від операційної діяльності на фінансовий результат		

Завдання 6.16

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку фінансових витрат (табл. 6.16).

Таблиця 6.16. Господарські операції з обліку фінансових витрат

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Нараховано відсотки за користування короткостроковими кредитами (позиками) у національній валюті		
2.	Нараховано відсотки за користування короткостроковими кредитами (позиками) в іноземній валюті		
3.	Нараховано відсотки за користування довгостроковими кредитами (позиками) у національній валюті		
4.	Нараховано відсотки за користування довгостроковими кредитами (позиками) в іноземній валюті		
5.	Фінансові витрати на створення об'єкту інвестиційної нерухомості (у разі визнання її кваліфікаційним активом)		

Продовження табл. 6.16

1	2	3	4
6.	Відображено фінансові витрати на створення нематеріального активу (у разі визнання його кваліфікаційним активом)		
7.	Відображено фінансові витрати на створення виробничого запасу (у разі визнання його кваліфікаційним активом)		
8.	Відображено закриття відсотків за кредит на фінансові результати		
9.	Відображено премію за фінансовою інвестицією		
10.	Відображено витрати на суму перевищення суми боргу над сумою відшкодування за договором цесії		
11.	Нараховано відсотки за виданим короткостроковим векселем		
12.	Нараховано відсотки за виданим довгостроковим векселем		
13.	Нараховано відсотки за отримані у фінансову оренду основні засоби		
14.	Нараховано відсотки за отримані у фінансову оренду цілісні майнові комплекси		
15.	Визнано фінансові витрати у сумі нарахованих відсотків за випущеними облігаціями		
16.	Визнано фінансові витрати у сумі нарахованої амортизації' дисконту за випущеними облігаціями		
17.	Відображено витрати на аудиторські послуги, пов'язані випуском, утриманням та обігом власних цінних паперів		
18.	Відображено закриття інших фінансових витрат на фінансові результати		

Завдання 6.17

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку втрат від участі в капіталі (табл. 6.17).

Таблиця 6.17. Господарські операції з обліку втрат від участі в капіталі

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1.	Відображено частку в збитку підприємства, в яке було здійснено інвестиції, у складі втрат від участі в капіталі		
2.	Відображено закриття втрат від інвестицій в асоційовані підприємства на фінансові результати		
3.	Відображено закриття втрат від спільної діяльності на фінансові результати		
4.	Відображено закриття втрат від інвестицій в дочірні підприємства на фінансові результати		

Завдання 6.18

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку доходів від участі в капіталі (табл. 6.18).

Таблиця 6.18. Господарські операції з обліку доходів від участі в капіталі

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	Відображено збільшення балансової вартості фінансової інвестиції на частку інвестора в чистому прибутку інвестованого підприємства		
2	Визнано дохід на частку прибутку спільної діяльності		
3	Відображено закриття доходів від участі в капіталі на ФР		

Завдання 6.19

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку інших фінансових доходів (табл. 6.19).

Таблиця 6.19. Господарські операції з обліку інших фінансових доходів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Отримано прибуток від інвестиційних операцій		
2.	Відображено дисконт за фінансовою інвестицією		
3.	Визнані дивіденди відразу направлено на збільшення номінальної вартості акцій (реінвестиція дивідендів)		
4.	Відображено отримання відсотків банку, пов'язаних з фінансовою діяльністю		
5.	Одержано дохід за відстрочку платежу за короткостроковим векселем		
6.	Відображено дисконт за фінансовою інвестицією		
7.	Нараховано дивіденди, що підлягають отриманню від підприємств, що не є асоційованими, дочірніми або спільними відносно інвестора		
8.	Нараховано орендну плату на дату першого (кожного) терміну сплати згідно з договором фінансової оренди за фінансові послуги		
9.	Визнано дохід у сумі нарахованої' амортизації премії за облігаціями, реалізованими із премією		
10.	Відображено закриття доходів від одержаних дивідендів на фінансові результати		
11.	Відображено закриття доходів від одержаних відсотків на фінансові результати		
12.	Відображено закриття інших доходів від фінансових операцій на фінансові результати		

Завдання 6.20

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку інших витрат (табл. 6.20).

Таблиця 6.20. Господарські операції з обліку інших витрат

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Відображено зменшення вартості опціону		
2.	Відображено зменшення справедливої вартості боргових цінних паперів		
3.	Відображено зменшення справедливої вартості інструмента хеджування		
4.	Відображено закриття витрат від зміни вартості фінансових інструментів на фінансові результати		
5.	Відображено балансов вартість реалізованих короткострокових фінансових інвестицій		
6.	Відображено балансову вартість реалізованих довгострокових фінансових інвестицій		
7.	Відображено закриття собівартості реалізованих фінансових інвестицій на фінансові результати		
8.	Втрати від зменшення корисності об'єктів виробничих та невиробничих основних засобів		
9.	Втрати від зменшення корисності об'єктів виробничих та невиробничих інших необоротних матеріальних активів		
10.	Втрати від зменшення корисності об'єктів виробничих та невиробничих нематеріальних активів		
11.	Відображено втрати від зменшення корисності довгострокових біологічних активів, які оцінюються за первісною вартістю		
12.	Відображено закриття втрат від зменшення корисності активів на фінансові результати		
13.	Нараховано курсову різницю по довгостроковому депозиту в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
14.	Відображено нараховану від'ємну неопераційну курсову різницю по залишках коштів на розрахунковому рахунку в іноземній валюті		
15.	Відображено нараховану від'ємну неопераційну курсову різницю по заборгованості нерезидента за відвантажені необоротні активи при зниженні курсу валюти		
16.	Відображено нараховану від'ємну неопераційну курсову різницю по залишках довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
17.	Відображено нараховану від'ємну неопе рацій ну курсову різницю по залишках довгострокової позики (крім кредитів банків) в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
18.	Відображено нараховану від'ємну неопе рацій ну курсову різницю по залишках довгострокових зобов'язань з оренди основних засобів в іноземній валюті у разі зростання курсу валюти		
19.	Відображено нараховану вів'ємну неопераційну курсову різницю по залишках короткострокового кредиту банку в іноземній валюті		

Продовження табл. 6.20

1	2	3	4
20.	Відображено нараховану від'ємну неопераційну курсову різницю по залишках простроченої короткострокової позики в іноземній валюті		
21.	Відображено нараховану вщ'ємну неопе рацій ну курсову різницю при зростанні курсу валюти по залишках поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті		
22.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі придбання необоротних активів у нерезидентів		
23.	Нараховано від'ємну курсову різницю за нарахованими відсотками за отриманими у фінансову оренду необоротними активами у нерезидента при зростанні курсу валюти		
24.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі отримання короткострокового кредиту у банку-нерезидента		
25.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі отримання довгострокового кредиту у банку - нерезидента		
26.	Відображено нараховану від'ємну операційну курсову різницю при зростанні курсу валюти по заборгованості за нарахованими відсотками за випущеними облігаціями в іноземній валюті		
27.	Нараховано від'ємну курсову різницю при зростанні курсу валюти у разі придбання послуг у нерезидентів, пов'язаних з неопераційною діяльністю (зокрема, пов[г]язаних з необоротними активами)		
28.	Відображено закриття втрат від операційних курсових різниць на фінансові результати		
29.	Відображено перевищення уцінки залишкової вартості об'єкта виробничих та невиробничих основних засобів над попередніми дооцінками цього об'єкта		
30.	Відображено перевищення уцінки залишкової вартості об'єкта виробничих та невиробничих інших необоротних матеріальних активів над попередніми дооцінками цього об'єкта		
31.	Відображено перевищення уцінки залишкової вартості об'єкта виробничих та невиробничих нематеріальних активів над попередніми дооцінками цього об'єкта		
32.	Доведено вартість довгострокових фінансових інвестицій до справедливої вартості переданих акцій, якщо вартість фінансових інвестицій менша за номінальну вартість акцій		
33.	Відображено зменшення балансової вартості фінансової інвестиції, яку оцінено на дату балансу за справедливою вартістю		
34.	Відображено уцінку незавершеного будівництва, раніше недооцінюваного		
35.	Доведено вартість поточних фінансових інвестицій до справедливої вартості переданих акцій, якщо вартість фінансових інвестицій менша за номінальну вартість акцій		
36.	Відображено уцінку поточних фінансових інвестицій		

Продовження табл. 6.20

1	2	3	4
37.	Відображено закриття витрат з уцінки необоротних активів та фінансових інвестицій на фінансові результати		
38.	Відображено списання об'єкту інвестиційної нерухомості внаслідок його ліквідації'		
39.	Відображено списання об'єкту інвестиційної нерухомості внаслідок його безоплатної передачі недержавними підприємствами		
40.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ (крім передачі земельних ділянок за окремим актом)		
41.	Відображено списання залишкової вартості ліквідованого об'єкта основних засобів		
42.	Відображено списання залишкової вартості об'єкта основних засобів внаслідок його нестачі (крадіжки)		
43.	Відображено списання залишкової вартості об'єкта основних засобів внаслідок його безоплатної передачі недержавними підприємствами		
44.	Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ		
45.	Відображено списання залишкової вартості ліквідованого об'єкта інших необоротних матеріальних активів		
46.	Відображено списання залишкової вартості об'єкта ІНМА внаслідок його нестачі (крадіжки)		
	Відображено витрати з демонтажу об'єкта основних засобів:		
47.	- списано виробничі запаси		
48.	- нараховано амортизацію об'єкта основних засобів, задіяного в демонтажі		
49.	- відображено закриття послуг допоміжного виробництва (наприклад, електроенергії)		
50.	- відображено витрати на оплату праці		
51.	- нараховано ЄСВ		
52.	- відображено послуги підрядника, інших сторонніх організацій		
53.	Ліквідовано об'єкт незавершеного будівництва		
54.	Відображено списання залишкової вартості ліквідованого об'єкта довгострокових біологічних активів		
55.	Відображено списання залишкової вартості об'єкта довгострокових біологічних активів внаслідок його нестачі (крадіжки)		
56.	Бідображ&но закриття витрат зі списання необоротних активів на фінансові результати		
57.	Відображено дисконтні операції' за векселем одержаним		
58.	Списано забезпечену векселем дебіторську заборгованість, що визнана безнадійною внаслідок надзвичайних подій		
59.	Списання залишкової вартості об'єкта інвестиційної нерухомості на інші витрати при його продажу без попередньої підготовки		
60.	Відображено залишкову вартість списаних основних засобів внаслідок надзвичайних подій (пожежі, повені, воєнні дії тощо)		
61.	Нараховано амортизацію основних засобів, що належать підприємству та використовуються при виконанні військово-транспортного обов'язку		

Продовження табл. 6.20

1	2	3	4
62.	Нараховано амортизацію основних засобів, які беруть участь в ліквідації наслідків надзвичайних подій		
63.	Нараховано амортизацію інших необоротних матеріальних активів, що належать підприємству та використовуються при виконанні військово-транспортного обов'язку		
64.	Відображено списання об'єкта незавершеного будівництва внаслідок надзвичайних подій (пожежі, повені, воєнні дії тощо)		
65.	Відображено закриття інших витрат діяльності на фінансові результати		

Завдання 6.21

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку інших доходів (табл. 6.21).

Таблиця 6.21. Господарські операції з обліку інших доходів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Відображено переоцінку опціону до справедливої вартості		
2.	Відображено збільшення справедливої вартості похідного інструменту		
3.	Відображено переоцінку інструмента хеджування		
4.	Відображено закриття доходів від зміни вартості фінансових інструментів на фінансові результати		
5.	Нараховано дохід від реалізації фінансових інвестицій		
6.	Відображено закриття доходів від реалізації фінансових інвестицій на фінансові результати		
7.	Відновлення корисності об'єктів виробничих та невиробничих основних засобів після усунення причин попереднього зменшення їх корисності		
8.	Відновлення корисності об'єктів виробничих та невиробничих інших необоротних матеріальних активів після усунення причин попереднього зменшення їх корисності		
9.	Відновлення корисності об'єктів виробничих та невиробничих нематеріальних активів після усунення причин попереднього зменшення їх корисності		
10.	Відображено відновлення корисності довгострокових біологічних активів, які оцінюються за первісною вартістю після усунення причин попереднього зменшення їх корисності		
11.	Відображено закриття доходів від відновлення корисності активів на фінансові результати		
12.	Нараховано курсову різницю у разі зростання курсу валюти по довгострокових депозитах в іноземній валюті		
13.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по залишках коштів на розрахунковому рахунку в іноземній валюті		

Продовження табл. 6.21

1	2	3	4
14.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по заборгованості нерезидента за відвантажені необоротні активи при зростанні курсу валюти		
15.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по залишках довгострокового кредиту банку в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
16.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по залишках довгострокової позики (крім кредитів банків) в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
17.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по залишках довгострокових зобов'язань з оренди основних засобів в іноземній валюті у разі зниження курсу валюти		
18.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по залишках короткострокового кредиту банку в іноземній валюті		
19.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю по залишках простроченої короткострокової позики в іноземній валюті		
20.	Відображено нараховану позитивну неопераційну курсову різницю при зниженні курсу валюти по залишках поточної заборгованості за довгостроковими зобов'язаннями в іноземній валюті		
21.	Нараховано додатну курсову різницю при зниженні курсу валюти у разі придбання необоротних активів у нерезидентів		
22.	Нараховано додатну курсову різницю за нарахованими відсотками за отримані у фінансову оренду необоротні активи у нерезидента при зниженні курсу валюти		
23.	Нараховано додатну курсову різницю при зниженні курсу валюти у разі отримання короткострокового кредиту у банку-нерезидента		
24.	Нараховано додатну курсову різницю при зниженні курсу валюти у разі отримання довгострокового кредиту у банку-нерезидента		
25.	Відображено нараховану позитивну операційну курсову різницю при зниженні курсу валюти по заборгованості за нарахованими відсотками за випущеними облігаціями в іноземній валюті		
26.	Нараховано додатну курсову різницю при зниженні курсу валюти у разі придбання послуг у нерезидентів, пов'язаних з неопераційною діяльністю (зокрема, пов'язаних з необоротними активами)		
27.	Відображено закриття доходів від не операційної курсової різниці на фінансові результати		
28.	Відображено дохід У сумі пропорційній сумі нарахованої амортизації безоплатно одержаних необоротних активів (крім землі та фінансових інвестицій)		
29.	Відображено дохід від безоплатно одержаних необоротних активів при вибутті землі та фінансових інвестицій		

Продовження табл. 6.21

1	2	3	4
30.	Відображено дохід у сумі, пропорційній сумі нарахованої амортизації' необоротних активів (крім землі та фінансових інвестицій), отриманих за рахунок коштів цільового фінансування		
31.	Відображено закриття доходів вщ безоплатно одержаних активів на фінансові результати		
32.	Відображення результатів дооцінки основних засобів, раніше у цінених, на суму дооцінки залишкової вартості в межах попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		
33.	Відображення результатів дооцінки інших необоротних матеріальних активів, раніше уцінених. на суму дооцінки залишкової вартості в межах попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		
34.	Відображення результатів дооцінки нематеріальних активів, раніше уцінених, на суму дооцінки залишкової вартості в межах попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		
35.	Відображено збільшення балансової вартості фінансової інвестиції, яку оцінено на дату балансу за справедливою вартістю		
	Дооцінка раніше у ціненого об'єкта незавершеного будівництва:		
36.	- на суму попередньої уцінки		
37.	- на сумою перевищення дооцінки над сумою попередніх уцінок		
38.	Визнано інші доходи у сумі, пропорційній сумі нарахованої амортизації орендованих об'єктів основних засобів за договором оренди цілісних майнових комплексів		
39.	Оприбутковано ганчір'я при списанні малоцінних необоротних матеріальних активів (МНМА)		
40.	Оприбутковано виробничі запаси при ліквідації основних засобів		
41.	Отримано у касу компенсацію від фізичної чи юридичної особи за втрачені необоротні активи		
42.	Відображено надходження на розрахунковий рахунок суми відшкодування втрат від надзвичайних подій		
43.	Відображено дооцінку поточних фінансових інвестицій		
44.	Встановлено винну особу та віднесено на неї' розмір заподіяної шкоди за пошкоджені (викрадені) необоротні активи		
45.	Суми нарахованої шкоди за вирахуванням збитків від пошкодження (крадіжки) віднесено на розрахунки з бюджетом		
46.	Продано інвестиційну нерухомість (що обліковувалась за первісною вартістю) покупцю		
47.	Нараховано податкові зобов'язання з ПДВ (крім окремого продажу земельних ділянок)		
48.	Відображено закриття довгострокових зобов'язань з оренди основних засобів у разі закінчення терміну позовної давності		

Продовження табл. 6.21

1	2	3	4
49.	Відображено закриття довгострокових зобов'язань з оренди цілісних майнових комплексів у разі закінчення терміну позовної давності		
50.	Відображено закриття інших довгострокових зобов'язань у разі закінчення терміну позовної давності		
51.	Списано кредиторську заборгованість перед постачальниками та підрядниками за необоротні активи та послуги, пов'язані з необоротними активами, після закінчення терміну позовної давності		
52.	Списано іншу кредиторську заборгованість за необоротні активи та послуги, пов'язані з необоротними активами, після закінчення терміну позовної давності		
53.	Відображено закриття інших доходів на фінансові результати		

Контрольні питання

1. Види діяльності підприємства
2. Визнання доходів
3. Оцінка доходів
4. Класифікація доходів
5. Критерії визначення доходу від надання послуг
6. Основні критерії визначення доходу від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг
7. Облік доходів від реалізації продукції, товарів, робіт, послуг
8. Вирахування з доходу. Облік наданих знижок. Облік повернення товарів.
9. Облік інших операційних доходів
10. Облік доходу від участі в капіталі та інших фінансових доходів
11. Облік доходів від іншої звичайної діяльності
12. Облік доходів майбутніх періодів
13. Визнання витрат
14. Склад витрат
15. Облік адміністративних витрат
16. Облік витрат на збут
17. Облік інших витрат операційної діяльності
18. Облік фінансових витрат та втрат від участі в капіталі
19. Облік витрат від іншої звичайної діяльності

Тестові завдання

1. Отримання послуг адміністративного характеру в обліку відображається:

1) Дт 92 Кт 631
2) Дт 91 Кт 631

3) Дт 361 Кт 92
4) Дт 79 Кт 92

2. Яка бухгалтерська проводка складається при списанні витрат на збут?
1) Д-т 791 К-т 93
2) Д-т 93 К-т 792
3) Д-т 794 К-т 92
4) Д-т 793 К-т 93

3. На рахунку 70 «Доходи від реалізації» відображають:
1) за дебетом і кредитом купівельну вартість проданої продукції;
2) за дебетом — собівартість реалізованої продукції, а за кредитом — продажну вартість продукції;
3) за дебетом — суму непрямих податків, а за кредитом — продажну вартість продукції;
4) за дебетом —, продажну вартість продукції а за кредитом — собівартість реалізованої продукції.

4. Доходи від реалізації готової продукції відображаються:
1) в момент одержання коштів за цю продукцію чи відвантаження цієї продукції покупцю;
2) тільки в момент одержання коштів за цю продукцію;
3) тільки в момент відвантаження цієї продукції покупцю зі списанням її з балансу;
4) при визначенні фінансового результату діяльності підприємства.

5. Витрати, пов’язані з реалізацією продукції (пакування, транспортування тощо) називають:
1) загальногосподарськими;
2) загальновиробничими;
3) витратами на збут.
4) іншими операційними витратами.

6. Витрати на збут є витратами від:
1) Операційної діяльності;
2) Фінансової діяльності;
3) Інвестиційної діяльності;
4) Неопераційної діяльності.
7. Списання адміністративних витрат відображається в обліку кореспонденцією рахунків:
1) Д-т 791 К-т 92
2) Д-т 441 К-т 92
3) Д-т 794 К-т 92
4) Д-т 793 К-т 93

8. Сума відсотків за користування кредитом в обліку визнається:
1) фінансовими витратами;
2) іншими операційними доходами;
3) витратами майбутніх періодів;
4) поточними зобов'язаннями;

9. Методологічні засади обліку фінансових витрат визначає:
1) НП(С)БО 16 та НП(С)БО 31;
2) НП(С)БО 9;
3) НП(С)БО 19;
4) НП(С)БО 11.

10. Методологічні засади відображення в обліку інформації про доходи визначає:
1) НП(С)БО 15;
2) НП(С)БО 13;
3) НП(С)БО 11;
4) НП(С)БО 16.

11. За дебетом рахунка 70 відображається:
1) належна до сплати сума непрямих податків;
2) доходи від лишків активів при інвентаризації;
3) збільшення доходу від реалізації продукції;
4) списання собівартості реалізованої продукції.

12. Роялті це -:
1) плата за використання грошових коштів, їх еквівалентів або сум, що заборговані підприємству;
2) платежі за використання нематеріальних активів підприємства ;
3) частина чистого прибутку, розподілена між учасниками відповідно до частки їх участі у власному капіталі підприємства;
4) дохід (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг).

13. Закриття рахунка 71 відображається наступним бухгалтерським проведенням:
1) Д-т 71 — К-т 442;
2) Д-т 441 — К-т 71;
3) Д-т 71 — К-т 441;
4) Д-т 71 — К-т 791.

14. Для узагальнення інформації про доходи від інвестицій, здійснених в асоційовані, дочірні або спільні підприємства й облік яких ведеться за методом участі в капіталі призначений рахунок:
1) 71;

2) 72;
3) 73;
4) 74.

15. Для обліку доходів, що виникають у ході фінансової діяльності підприємства, зокрема дивідендів, процентів та інших доходів від фінансової діяльності призначений рахунок:
1) 71;
2) 72;
3) 73;
4) 74.

16. Для обліку доходів, які виникають у процесі звичайної діяльності, але не пов'язані з операційною і фінансовою діяльністю підприємства призначений рахунок:
1) 71;
2) 72;
3) 73;
4) 74.

17. Для обліку доходів і витрат від фінансової діяльності підприємства використовуються рахунки:
1) 71 і 97;
2) 70 і 90;
3) 73 і 95.

18. Для обліку доходів і витрат від основної операційної діяльності підприємства використовуються рахунки:
1) 71 і 97;
2) 70 і 90, 92, 93;
3) 73 і 95.

19. Рахунки класу 9 класифікують витрати:
1) за функціональною ознакою;
2) елементами;
3) центрами виникнення;
4) центрами відповідальності.

20. Бухгалтерський запис Д-т 92 - К-т 133 означає операцію:
1) відображення суми витрат на амортизацію основних виробничих засобів;
2) відображення суми амортизації нематеріальних активів;
3) відображення суми витрат на ремонт основних засобів;
4) нарахування заробітної плати працівникам відділу транспорту.

21. Виробництво, збут і управління відноситься до наступної діяльності підприємства:

1) основної;

2) фінансової;

3) інвестиційної.

22. Витрати підприємства на охорону, юридичні і аудиторські послуги належать до...

1) загальновиробничих витрат;

2) адміністративних витрат;

3) витрат на збут;

4) інших витрат операційної діяльності.

ТЕМА 7. ПОРЯДОК ФОРМУВАННЯ ТА ОБЛІК ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 (зі змінами і доповненнями);

2. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 15 «Дохід», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 29.11.1999 р. № 290 (зі змінами і доповненнями);

3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 (зі змінами і доповненнями).

Завдання 7.1

Необхідно скласти бухгалтерські проводки та провести необхідні розрахунки (табл. 7.1).

Таблиця 7.1 Господарські операції з обліку формування та використання прибутку підприємства

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дебет	Кредит	
1	2	3	4	5
1	Списано на фінансовий результат доходи, отримані підприємством:			
1.1	- від основної операційної діяльності (реалізації продукції, наданні послуг)			560220,00
1.2	- від іншої операційної діяльності			156420,71
1.3	- від фінансової діяльності			1952
1.4	- від іншої звичайної діяльності			13686,30
Всього отриманих доходів				*732279,01*
2	Списано на фінансовий результат витрати, понесені підприємством:			
2.1	- від операційної діяльності:			
2.2	- собівартість реалізованої продукції, наданих послуг			355497,56
2.3	- адміністративні витрати			187780,00
2.4	- витрати, пов’язані з реалізацією			16543,89
2.5	- інші операційні витрати			9589,16
2.6	- від фінансової діяльності			9950,82
2.7	- від іншої звичайної діяльності			7637,59
Всього понесених витрат				*586999,02*

Продовження табл. 7.1

1	2	3	4	5
3	Списано на фінансовий результат суму нарахованого за даними бухгалтерського обліку податку на прибуток (____ %)			
4	Списана на фінансовий результат і відображена сума чистого прибутку за звітний період			
5	Спрямовано частину нерозподіленого прибутку на формування резервного капіталу (5%)			
6	Списано використаний прибуток на формування резервного капіталу у звітному періоді у зменшення нерозподіленого прибутку			

Завдання 7.2

Необхідно скласти бухгалтерські проводки та провести необхідні розрахунки (табл. 7.2).

Таблиця 7.2 Рахунки з обліку доходів і витрат за видами діяльності підприємства

	Види діяльності	Рахунки (субрахунки) класу 7 для обліку доходів	Рахунки (субрахунки) класу 9 для обліку витрат
1. Звичайна діяльність			
1	Основна операційна діяльність		
2	Інша операційна діяльність		
3	Інвестиційна діяльність		
4	Фінансова діяльність		
5	Інша звичайна діяльність		
Податок на прибуток			
1	Від усіх видів діяльності		

Завдання 7.3

Вказати кореспонденцію рахунків та визначити фінансовий результат за наведеними господарськими операціями (табл. 7.3) та заповнити фрагмент Звіту про фінансові результати підприємства (табл. 7.4).

Таблиця 7.3. Господарські операції з обліку формування доходів і витрат та фінансового результату підприємства

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		Дт	Кт	
1	2	3	4	5
	Процес придбання			
1	Придбана сировина. Витрат немає			4000
2	Відображено податковий кредит з ПДВ			800

Продовження табл. 7.3.

1	2	3	4	5
3	Оплата вартості сировини постачальнику. Витрат немає, так як підприємство один актив (гроші) заміню на інший (сировину)			
	Процес виробництва			
4	Вартість сировини списана на собівартість виробництва. Відбувається формування виробничої собівартості			4000
5	Нарахована зарплата робітникам, які виробляють продукцію			5000
6	Нарахований знос обладнання та знос виробничої будівлі			1000
7	Загальновиробничі витрати списані на собівартість виробництва			1000
8	Отриманий продукт з виробництва за виробничою собівартістю (=_____). Усі ці затрати на виробництво не є витратами з точки зору бухгалтерського обліку, так як актив (продукція) ще не списаний з балансу			
	Процес реалізації			
9	Відвантажено продукт і визнаний дохід (виручка) від його реалізації			19200
10	Нараховано податкове зобовязання з ПДВ			
11	Списаний продукт з балансу в момент реалізації (за виробничою собівартістю)			10000
12	Надійшла оплата від постачальника (50%).			8000
13	Нарахована зарплата директору підприємства.			4000
	Облік фінансового результату в кінці місяця			
14	Дохід від реалізації віднесений на фінансовий результат			
15	Собівартість реалізованого продукту віднесена на фінансовий результат			
16	Зарплата директора віднесена на фінансовий результат			
17	Нарахований податок на прибуток. Фінансовий результат до оподаткування = _____. Податок на прибуток = _____			
18	Витрати з податку на прибуток списані на фінансовий результат			
19	Порахований фінансовий результат періоду: _____. Його віднесено на збільшення нерозподіленого прибутку у балансі підприємства.			

Таблиця 7.4. Звіт про фінансові результати (фрагмент)

Компонент фінансового результату	Порядок визначення	Сума, грн
Чистий дохід	= Виручка – ПДВ – Акциз. У неплатників ПДВ і акцизу співпадає з виручкою.	
Валовий прибуток (збиток)	= Чистий дохід – Собівартість	
Фінансовий результат від операційної діяльності	= Валовий прибуток (збиток) + Інші операційні доходи – Інші операційні витрати – Адміністративні витрати – Витрати на збут	
Фінансовий результат до оподаткування	= Фінансовий результат від операційної діяльності + Інші доходи – Інші витрати + Фінансові доходи – Фінансові витрати + Доходи від участі в капіталі – Витрати від участі в капіталі	
Чистий прибуток (збиток)	= Фінансовий результат до оподаткування – Витрати з податку на прибуток або Чистий прибуток = усі доходи – усі витрати	

Завдання 7.4

Вказати типову кореспонденцію рахунків із відображення у бухгалтерському обліку формування фінансових результатів (табл. 7.5).

Таблиця 7.5. Господарські операції з обліку формування фінансових результатів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Відображено закриття собівартості реалізації готової продукції на фінансові результати		
2.	Відображено закриття доходів від реалізації готової' продукції на фінансові результати		
3.	Відображено закриття собівартості реалізації товарів на фінансові результати		
4.	Відображено закриття доходів від реалізації товарів на фінансові результати		
5.	Відображено закриття собівартості реалізації послуг на фінансові результати		
6.	Відображено закриття доходів від реалізації послуг на фінансові результати		
7.	Відображено закриття вирахувань з доходу на фінансові результати		
8.	Відображено закриття адміністративних витрат на фінансові результати		
9.	Відображено закриття витрат на збут на фінансові результати		
10.	Відображено закриття інших операційних витрат на фінансові результати		
11.	Відображено закриття інших операційних доходів на фінансові результати		

Продовження табл. 7.5.

1	2	3	4
12.	Відображено закриття податку на прибуток на фінансові результати		
13.	Відображено закриття податку на прибуток на фінансові результати		
14.	Відображено суму нерозподіленого прибутку від операційної діяльності		
15.	Відображено суму непокритого збитку від операційної діяльності		
16.	Відображено закриття фінансових витрат на фінансові результати		
17.	Відображено закриття інших фінансових доходів на фінансові результати		
18.	Відображено закриття втрат від участі в капіталі на фінансові результати		
19.	Відображено закриття доходів від участі в капіталі на фінансові результати		
20.	Відображено суму нерозподіленого прибутку від фінансових операцій		
21.	Відображено суму непокритого збитку від фінансових операцій		
22.	Відображено закриття інших витратна фінансові результати		
23.	Відображено закриття інших доходів на фінансові результати		
24.	Відображено суму нерозподіленого прибутку від іншої діяльності		
25.	Відображено суму непокритого збитку від іншої діяльності		

Контрольні питання

1. Загальні принципи формування фінансових результатів
2. Формування результатів операційної діяльності
3. Формування результатів фінансової діяльності
4. Формування результатів іншої звичайної діяльності

Тестові завдання

1. Фінансові витрати списуються в кінці періоду на фінансовий результат:

1) так, крім випадків створення кваліфікаційних активів;
2) ні, вони відносяться на собівартість продукції;
3) ні;
4) так у всіх випадках.

2. Рахунки класу 7 в кінці звітного періоду:

1) закриваються на рахунок 79;
2) закриваються на рахунок 44;
3) відносяться на собівартість реалізованої продукції;
4) закриваються на рахунок класу 8.

3. Визначено фінансовий результат діяльності ПАТ (прибуток):
1) Дт 79 Кт 441;
2) Дт 442 Кт 79;
3) Дт 441 Кт 443;
4) Дт 443 Кт 40.

4. Визначено фінансовий результат діяльності ТОВ (збиток):
1) Дт 79 Кт 442;
2) Дт 79 Кт 441;
3) Дт 442 Кт 79;
4) Дт 43 Кт 442.

5. Шляхом вирахування з доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) відповідних податків, зборів і т.д. розраховується:
1) чистий дохід;
2) валовий прибуток (збиток);
3) чистий прибуток (збиток).
4) прибуток від операційної діяльності

6. Рахунки 70, 71, 92, 93, 94, 98 закриваються на субрахунок:
1) 791;
2) 792;
3) 793.

7. Рахунки 72, 73, 95, 96 закриваються на субрахунок:
1) 791;
2) 792;
3) 793.

8. Рахунки 74, 97 закриваються на субрахунок:
1) 791;
2) 792;
3) 793.

9. Кредитове сальдо рахунка 79 при його закритті списується в:
1) дебет субрахунку 442;
2) дебет субрахунку 441;
3) кредит субрахунку 442;
4) кредит субрахунку 441.

10. Дебетове сальдо рахунка 79 при його закритті списується в:
1) дебет субрахунку 442;
2) дебет субрахунку 441;
3) кредит субрахунку 442;
4) кредит субрахунку 441.

ТЕМА 8. ОБЛІК ЗАРЕЄСТРОВАНОГО, ПАЙОВОГО, НЕОПЛАЧЕНОГО ТА ВИЛУЧЕНОГО КАПІТАЛІВ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (зі змінами і доповненнями);
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 (зі змінами і доповненнями);
3. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 року № 1576-XII (зі змінами і доповненнями);
4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 року № 514-VI (зі змінами і доповненнями);
5. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII (зі змінами і доповненнями);
6. Закон України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» в редакції Закону № 738-IX від 19.06.2020 р.

Завдання 8.1

Встановити відповідність визначення та наведених термінів (табл. 8.1)

Таблиця 8.1 Основні поняття

Термін	Визначення
1 Статутний капітал	А. Сума пайових внесків спілок та інших підприємств, якщо це передбачено статутними документами
2 Пайовий капітал	Б. Зареєстрована вартість простих та привілейованих акцій для акціонерних товариств та сума об'явленого статутного капіталу для інших підприємств, зафіксованих в статутних документах
3 Додатково оплачений капітал	В. Прибуток, реінвестований в підприємство
4 Нерозподілений прибуток	Г. Фактична собівартість акцій власної емісії викуплених товариством у своїх акціонерів
5 Неоплачений капітал	Д. Сума перевищення вартості продажу акцій над номінальною вартістю
6 Вилучений капітал	Е. Залишок власного капіталу на початок звітного періоду після внесення відповідних коригувань
7 Скоригований залишок	Є. Окреме відображення збільшення (дооцінка) або зменшення (уцінка) вартості активів підприємства
8 Переоцінка активів	Ж. Окреме відображення суми дивідендів звітного періоду по простих та привілейованих акціях, спрямування прибутку до складу інших елементів власного капіталу
9 Внески учасників	З. Зменшення власного капіталу підприємства в результаті випуску акцій, анулювання випущених акцій, вилучення частини капіталу, зменшення капітальної вартості акцій або за іншими правилами
10 Вилучення капіталу	И. Заборгованість власників по внесках до статутного капіталу
11 Розподіл прибутку	І. Збільшення статутного капіталу підприємства, зміни неоплаченого капіталу внаслідок зміни суми дебіторської заборгованості учасників по внесках до статутного капіталу

Завдання 8.2

Вказати кореспонденцію рахунків та первинні документи за наведеними даними щодо формування статутного капіталу та внесків засновників (табл. 8.2).

Таблиця 8.2 Господарські операції з обліку формування статутного капіталу СТОВ «Золотий колос»

№ п/п	Зміст господарської операції	Первинний документ	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			дебет	кредит	
1	Зареєстровано статутний капітал	Статут			4895000
2	Відображено внески учасників, зроблені до державної реєстрації товариства як юридичної особи (50%)				
	- грошовими коштами	Виписка банку			
	- основними виробничими засобами	ОЗСГ 1			
	- виробничими запасами	Накладна			
3	Зараховано внески учасників, здійснені до реєстрації в оплату статутного капіталу	Рішення учасників			
4	Відображено внески учасників, зроблені після державної реєстрації товариства як юридичної особи (50%)				
	- грошовими коштами	Виписка банку			
	- основними виробничими засобами	ОЗСГ 1			
	- виробничими запасами	Накладна			
	- нематеріальними активами	НА-1			
	- довгостроковими біологічними активами				
	- поточними біологічними активами				
5	Відображено податковий кредит з ПДВ по активах, внесених до статутного капіталу учасником, що є платником ПДВ	Податкова накладна			
6	Визнано витрати по створенню і державній реєстрації підприємства, понесені уповноваженою особою				

Завдання 8.3

За підсумками фінансово-господарської діяльності за попередній і звітний періоди підприємство має нерозподілений прибуток у розмірі 380 000,00 грн. Протоколом зборів засновників затверджено рішення про розподіл частини прибутку наступним чином:

- збільшення статутного капіталу (реінвестування дивідендів) – 180 000,00 грн (при цьому процентне співвідношення частки учасників в статутному капіталі емітента не змінюється);
- формування резервного капіталу (5% від суми прибутку).

Відобразити здійснені господарські операції по використанню прибутку в обліку (табл. 8.3).

Таблиця 8.3 Господарські операції з обліку зміни статутного капіталу

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	Відображено збільшення статутного капіталу			
2	Використано прибуток для реінвестування дивідендів в корпоративні права емітента			
3	Нараховано дивіденди			
4	Спрямовано дивіденди на погашення заборгованості по внескам до статутного капіталу			
5	Спрямовано прибуток на поповнення резервного капіталу			
6	Відображено зростання резервного капіталу			

Завдання 8.4

За підсумками фінансово-господарської діяльності за попередній і звітний періоди підприємство має нерозподілений прибуток у розмірі 450 000,00 грн. Протоколом зборів засновників затверджено рішення про розподіл частини прибутку на виплату дивідендів учасникам – 200 000,00 грн.

Відобразити здійснені господарські операції по використанню прибутку в обліку (табл. 8.4).

Таблиця 8. 4 Господарські операції з обліку зміни статутного капіталу

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	Сформовано фонд для виплати дивідендів			
2	Нараховано дивіденди фізичним особам			
3	Перераховано в бюджет авансовий платіж з податку на прибуток (200000,00 х ___%)			
4	Нараховано ПДФО при виплаті дивідендів			
5	Утримано військовий збір			
6	Перераховано в бюджет ПДФО з суми дивідендів			
7	Перераховано в бюджет військовий збір			
8	Виплачено дивіденди			

Завдання 8.5

Вказати кореспонденцію рахунків за наведеними господарськими операціями (табл. 8.5)

Учаснику, який виходить із ТОВ (платник ПДВ), за розрахунком належить виплатити частину в чистих активах підприємства в сумі 140 000,00 грн. Номінал частки, що обліковується на субрахунку 401, - 50 000,00 грн.

За погодженням із ТОВ учасник готовий одержати в рахунок виплати

цієї компенсації обладнання балансовою вартістю 100 000,00 грн. Ринкова вартість цього обладнання на момент виходу становить 140 000,00 грн, але дооцінку в бухгалтерському обліку не проводили.

Таблиця 8.5 Господарські операції з обліку вилученого капіталу

№ п/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
		дебет	кредит	
1	Вилучено частку учасником (визнано заборгованість)			
2	Анульовано частку (зменшено статутний капітал)			
3	Списано на зменшення додаткового капіталу перевищення виплати над номінальною вартістю частки (*Якщо додаткового капіталу недостатньо, перевищення списують за рахунок нерозподіленого прибутку (непокритих збитків)*)			
4	Передано обладнання учаснику за погодженою вартістю 140 000,00 грн (у т.ч. ПДВ – 23 333,33 грн)			

Завдання 8.6

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку зареєстрованого, неоплаченого та вилученого капіталів (табл. 8.6).

Таблиця 8.6. Господарські операції з обліку зареєстрованого, неоплаченого та вилученого капіталів

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Надходження статутного капіталу			
1.	Відображено розмір статутного капіталу, визначений в установчих документах		
2.	Відображено внески до статутного капіталу грошовими коштами		
3.	Відображено внески до статутного капіталу основними засобами		
4.	Відображено внески до статутного капіталу нематеріальними активами		
5.	Відображено внески до статутного капіталу виробничими запасами		
6.	Відображено внески до статутного капіталу малоцінними та швидкозношуваними предметами		
7.	Відображено вкладений засновниками підприємства (крім акціонерного товариства) капітал, що перевищує статутний капітал		
8.	Відображено внески засновників до статутного капіталу без рішень про зміни розміру статутного капіталу		
9.	Відображено збільшення розміру статутного капіталу шляхом додаткового випуску акцій за рахунок нарахованих дивідендів		

Продовження табл. 8.6

1	2	3	4
10.	Відображено збільшення розміру статутного капіталу шляхом обміну облігацій акціонерного товариства на його ж акції		
11.	Відображено збільшення розміру статутного капіталу шляхом внеску додаткових коштів		
Вибуття статутного капіталу			
12.	**Анулювання викуплених (вилучених) акцій за номінальною вартістю**		
13.	Відображення викупу акцій (часток) грошовими коштами		
14.	Зменшення розміру статутного капіталу внаслідок анулювання викуплених акцій (часток)		
Анулювання заборгованості засновників (учасників) за внесками до статутного капіталу			
15.	Відображення зменшення статутного капіталу внаслідок анулювання заборгованості учасників (засновників)		
16.	Зменшення розміру статутного капіталу в зв'язку з виходом одного з учасників		
17.	Виплата учаснику, що вибуває, його частки у статутному капіталі		
18.	Виплата учаснику, що вибуває, його частки майна		
Викуп товариством частки учасника, що вибуває, з подальшою передачею частки (протягом року) іншим учасникам			
19.	Виключення частини статутного капіталу з одночасною виплатою частки учаснику, який вибуває		
20.	Виплата учаснику, який вибуває, його частки майна товариства		
21.	Передача частки вибулого учасника іншим учасникам		
22.	Внесення коштів учасником, що викупив частку статутного капіталу		
Зменшення номінальної вартості акцій			
23.	Зменшення статутного капіталу акціонерного товариства шляхом зменшення номінальної вартості акцій		
24.	Виплата компенсації учасникам у зв'язку зі зменшенням статутного капіталу шляхом зменшення номінальної вартості		
25.	Зменшення розміру статутного капіталу і спрямування на покриття нерозподілених збитків		
26.	**Формування пайового капіталу**		
27.	Переведення суми зі статутного капіталу у пайовий при перетворенні підприємства зі статутним капіталом у підприємство з пайовим капіталом (споживче товариство, кредитна спілка тощо)		
Повернення об'єктів основних засобів, попередньо внесених до статутного капіталу, зі зменшенням статутного капіталу			
28.	Відображення номінальної вартості частки, що повертається, у статутному капіталі		
29.	Відображення повернення частки у статутному капіталі об'єктами основних засобів за погодженою у статуті та законом вартістю об'єктів основних засобів		
30.	Нарахування податкового зобов'язання за ПДВ		

Продовження табл. 8.6

1	2	3	4
31.	Відображення списання зносу		
32.	Відображення списання залишкової вартості		
33.	Списано вартість необоротних активів та груп вибуття, призначених для продажу		
34.	Повернення грошовими коштами різниці між первісною вартістю об'єктів основних засобів та їх погодженою вартістю		

Завдання 8.7

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку капіталу у дооцінках (табл. 8.7).

Таблиця 8.7. Господарські операції з обліку капіталу у дооцінках

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Перша дооцінка основних засобів, інших необоротних матеріальних активів			
1.	Відображення результатів дооцінки ОЗ, ІНМА на суму:		
а)	дооцінки первісної вартості виробничих та невиробничих ОЗ, ІНМА		
б)	дооцінки зносу виробничих та невиробничих ОЗ		
в)	відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу виробничих ОЗ та виробничих ІНМА		
г)	дооцінки зносу виробничих та невиробничих ОЗ, ІНМА		
Уцінка основних засобів, інших необоротних матеріальних активів			
2.	Відображення результатів уцінки ОЗ, ІНМА, раніше дооцінених, на суму:		
а)	уцінки зносу виробничих та невиробничих ОЗ		
б)	уцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих ОЗ в межах суми попередніх дооцінок		
в)	відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу виробничих ОЗ способом «сторно»		
г)	перевищення уцінки залишкової вартості об'єкта виробничих та невиробничих ОЗ над попередніми дооцінками цього об'єкта		
д)	уцінки зносу виробничих та невиробничих ІНМА		
е)	уцінки залишкової' вартості виробничих та невиробничих ІНМА в межах суми попередніх дооцінок		
є)	відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу виробничих ІНМА способом «сторно»		
ж)	перевищення уцінки залишкової вартості об'єкта виробничих та невиробничих ІНМА над попередніми дооцінками цього об'єкта		
Подальша дооцінка основних засобів, інших необоротних матеріальних активів			
3.	Відображення результатів дооцінки ОЗ, ІНМА, раніше уцінених:		
а)	на суму дооцінки зносу виробничих та невиробничих ОЗ		
б)	на суму дооцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих ОЗ в межах попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		

Продовження табл. 8.7

1	2	3	4
в)	на суму перевищення дооцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих ОЗ над сумою попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		
г)	відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу виробничих ОЗ		
д)	на суму дооцінки зносу виробничих та невиробничих ІНМА		
е)	на суму дооцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих ІНМА в межах попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		
є)	на суму перевищення дооцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих ІНМА над сумою попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		
ж)	відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу виробничих ІНМА		
Нарахування амортизації та вибуття дооцінених ОЗ, ІНМА			
4.	Відображення зменшення сум дооцінки об'єкта ОЗ, ІНМА у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, а також при його вибутті (на дату вибуття об'єкта субрахунки останнього порядку субрахунку 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів» мають кредитове сальдо по конкретному об'єкту (ідентифіковане сальдо), на основі записів з початку експлуатації об'єкта про зміну (індексацію) балансової вартості ОЗ, ІНМА в картках інвентарного обліку (інших регістрах аналітичного обліку) об'єктів ОЗ, ІНМА)		
5.	На суму відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу по субрахунку 411 «Дооцінка (уцінка) основних засобів» виробничих ОЗ та виробничих ІНМА способом «сторно»		
Перша дооцінка нематеріальних активів			
6.	Відображення результатів дооцінки НА на суму:		
а)	дооцінки первісної вартості виробничих та невиробничих НА		
б)	дооцінки зносу виробничих та невиробничих нематеріальних активів		
в)	відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу виробничих нематеріальних активів		
Уцінка нематеріальних активів			
7.	Відображення результатів уцінки НА раніше дооцінених, на суму:		
а)	уцінки зносу виробничих та невиробничих НА		
б)	уцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих НА в межах суми попередніх дооцінок		
в)	відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу виробничих НА способом «сторно»		
г)	перевищення уцінки залишкової вартості об'єкта виробничих та невиробничих НА над попередніми дооцінками цього об'єкта		
Подальша дооцінка нематеріальних активів			
8.	Відображення результатів дооцінки НА, раніше уцінених:		
а)	на суму дооцінки зносу виробничих та невиробничих НА		
б)	на суму дооцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих НА в межах попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		

Продовження табл. 8.7

1	2	3	4
в)	на суму перевищення дооцінки залишкової вартості виробничих та невиробничих НА над сумою попередніх уцінок, що були включені до складу витрат		
г)	відстроченого податкового зобов'язання **із** суми зміни власного капіталу виробничих НА		
Нарахування амортизації та вибуття дооцінених нематеріальних активів			
9.	Відображення зменшення сум дооцінки об'єкта НА у сумі, пропорційній нарахуванню амортизації, а також лри його вибутті (на дату вибуття об'єкта субрахунки останнього порядку субрахунку 412 «Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів» мають кредитове сальдо по конкретному об'єкту (ідентифіковане сальдо), на основі записів **з** початку експлуатації об'єкта про зміну (індексацію) балансової вартості НА в картках інвентарного обліку (інших регістрах аналітичного обліку) об'єктів НА)		
10.	На суму відстроченого податкового зобов'язання із суми зміни власного капіталу ло субрахунку 412 «Дооцінка (уцінка) нематеріальних активів» виробничих НА способом «сторно»		

Завдання 8.8

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку вилученого капіталу (табл. 8.8).

Таблиця 8.8. Господарські операції з обліку вилученого капіталу

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
Анулювання викуплених (вилучених) акцій за номінальною вартістю			
1.	Відображення викупу акцій (часток) грошовими коштами		
2.	Зменшення розміру статутного капіталу внаслідок анулювання викуплених акцій (часток)		
3.	Визнано емісійний дохід у сумі перевищення ціни продажу власних акцій над їх номінальною вартістю		
4.	Зменшено емісійний дохід у результаті анулювання акцій на різницю між номінальною вартістю та ціною їх викупу		
5.	Відображено суму збитку від продажу акцій (перевищення номінальної вартості над ціною викупу)		
Анулювання заборгованості засновників за внесками до статутного капіталу			
6.	Зменшення розміру статутного капіталу в зв'язку з виходом одного з учасників		
7.	Виплата учаснику, що вибуває, його частки у статутному капіталі		
8.	Виключення частини статутного капіталу з одночасною виплатою частки учаснику, що вибуває		
9.	Виплата учаснику, що вибуває, його частки майна товариства		
10.	Передача частки вибулого учасника іншим учасникам		

Продовження табл. 8.8

1	2	3	4
11.	Внесення коштів учасником, що викупив частку статутного фонду		
Продаж акцій власної емісії			
12.	Продано викуплені акції' власної емісії		
13.	Списані викуплені акції' власної емісії за номіналом на зменшення статутного капіталу		
14.	Зменшено емісійний дохід у результаті анулювання акцій на різницю між номінальною вартістю та ціною їх викупу		
15.	Відображено суму збитку від продажу акцій (перевищення номінальної вартості над ціною викупу)		

Контрольні питання

1. Які складові власного капіталу
2. Який розмір статутного капіталу встановлений чинним законодавством для товариства з обмеженою відповідальністю і акціонерного товариства
3. Як здійснюється бухгалтерський облік зареєстрованого капіталу
4. Який строк відображення в бухгалтерському обліку заборгованості по внесках до статутного капіталу
5. В яких документах фіксується формування статутного капіталу
6. Протягом якого періоду повинен бути повністю сформований статутний капітал
7. Як відображаються в обліку анульовані акції
8. Що таке забезпечення?
9. З якою метою створюються забезпечення?

Тестові завдання

1. Сума, яку на дату реєстрації підприємства заявлено, але фактично не внесено засновниками, являє собою:

1) неоплачений капітал
2) резервний капітал
3) пайовий капітал
4) інший додатковий капітал

2. Фактична собівартість акцій власної емісії, викуплених акціонерним товариством у його учасників, відображається:

1) за дебетом рахунка 45
2) за кредитом рахунка 45
3) за дебетом рахунка 46
4) за кредитом рахунка 46

3. Для обліку розрахунків із засновниками підприємства за внесками до статутного капіталу підприємства використовують рахунок:

1) 46
2) 45
3) 41
4) 40

4. В якому розділі балансу відображається власний капітал:

1) 1 розділ пасиву
2) 3 розділ пасиву
3) 4 розділ пасиву
4) 1 розділ активу

5. Вид капіталу, сума якого визначається в установчих документах і підлягає обов'язковій реєстрації у Державному реєстрі господарюючих одиниць це:

1) статутний;
2) резервний;
3) додатковий;
4) нерозподілений прибуток.

6. Запис Дт 46 Кт 40 має зміст:

1) відображено заборгованість засновників за внесками до статутного капіталу;
2) відображено погашення заборгованості акціонерів за передплатою на акції;
3) відображено внески засновників до статутного капіталу;
4) відображено викуп акцій власної емісії.

7. Погашення заборгованості акціонерів із внесків до статутного капіталу грошовими коштами в обліку відображається записом:

1) Дт 31 Кт 46;
2) Дт 46 Кт 31;
3) Дт 31 Кт 40;
4) Дт 40 Кт 31.

8. Викуп в акціонера оплачених ним акцій з метою подальшого перепродажу в обліку відображається з використанням рахунка:

1) 45;
2) 44;
3) 43.
4) 40;

9. Зменшення розміру статутного капіталу на номінальну вартість анульованих акцій в обліку відображається записом:

1) Дт 40 Кт 45;
2) Дт 45 Кт 40;
3) Дт 40 Кт 46;
4) Дт 40 Кт 443.

10. Сформовано статутний капітал товариства з обмеженою відповідальністю після його державної реєстрації:
1) Дт 40 Кт 46;
2) Дт 46 Кт 40;
3) Дт 10 Кт 46;
4) Дт 443 Кт 40.

11. Основним джерелом формування майна сільськогосподарського кооперативу є:
1) Резервний капітал;
2) Додатковий капітал;
3) Пайовий капітал;
4) Статутний капітал.

12. Заборгованість власників за внесками до статутного капіталу відображається у складі:
1) Забезпечень наступних витрат та платежів;
2) Довгострокових зобов'язань;
3) Поточних зобов'язань;
4) Власного капіталу.

13. Повторно випущені в обіг акції, раніше викуплені за ціною нижчою за номінальну вартість, на суму фактичної собівартості:
1) Дт 451 Кт 311;
2) Дт 311 Кт 421;
3) Дт 311 Кт 451;
4) Дт 451 Кт 40.

ТЕМА 9. ОБЛІК РЕЗЕРВНОГО, ДОДАТКОВОГО КАПІТАЛІВ ТА НЕРОЗПОДІЛЕНОГО ПРИБУТКУ (НЕПОКРИТОГО ЗБИТКУ)

Законодавчо-нормативні акти:

1. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV (зі змінами і доповненнями);
2. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. № 435 (зі змінами і доповненнями);
3. Закон України «Про господарські товариства» від 19 вересня 1991 року № 1576-XII (зі змінами і доповненнями);
4. Закон України «Про акціонерні товариства» від 17 вересня 2008 року № 514-VI (зі змінами і доповненнями);
5. Закон України «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» від 6 лютого 2018 року № 2275-VIII (зі змінами і доповненнями).

Завдання 9.1

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 9.1).

За результатами діяльності у 2018 році ТОВ «Маяк», що має двох засновників, одержало чистий прибуток у розмірі 600 000,00 грн. На підставі установчих документів та рішення чергових зборів засновників частину чистого прибутку господарства розподілено за такими напрямами:

20 000,00 грн. – на поповнення резервного капіталу;

100 000,00 грн. – на виплату дивідендів засновникам відповідно до їх часток у зареєстрованому капіталі підприємства. З них 50 000,00 грн. – реінвестовано, тобто спрямовано на збільшення внесків засновників до статутного капіталу без зміни пропорцій їх участі в товаристві.

Таблиця 9.1. Господарські операції з обліку розподілу чистого прибутку

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	2	3	4	5	6
1	Направлено частину чистого прибутку на поповнення резервного капіталу підприємства	Протокол зборів засновників, бухгалтерська довідка			
2	Нараховано дивіденди засновникам підприємства				
3	Утримано та перераховано до бюджету із доходів засновників-фізосіб у вигляді дивідендів, що виплачуються грошовими коштами:				
	– ПДФО	Бухгалтерська довідка			
		Платіжне доручення			

Продовження табл. 9.1

1	2	3	4	5	6
3	– військовий збір	Бухгалтерська довідка			
		Платіжне доручення			
4	Виплачено засновникам підприємства дивіденди	Видатковий касовий ордер			
5	Відображеноо зміни розміру статутного капіталу	Бухгалтерська довідка			
6	Спрямовано дивіденди засновників на поповнення статутного капіталу підприємства	Бухгалтерська довідка			
7	Закрито сальдо на субрахунку 443 на загальну суму нерозподіленого прибутку, використаного у звітному періоді	Бухгалтерська довідка			

Завдання 9.2

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку нерозподілених прибутків (непокритих збитків) (табл. 9.2).

Таблиця 9.2. Господарські операції з обліку нерозподілених прибутків (непокритих збитків)

№ з/п	Зміст господарської операції	Кореспонденція рахунків	
		Дебет	Кредит
1	2	3	4
1.	Відображено суму нерозподіленого прибутку від операційної діяльності		
2.	Відображено суму непокритого збитку від операційної діяльності		
3.	Відображено суму нерозподіленого прибутку від фінансових операцій		
4.	Відображено суму непокритого збитку від фінансових операцій		
5.	Відображено суму нерозподіленого прибутку від іншої діяльності		
6.	Відображено суму непокритого збитку від іншої діяльності		
	Відображено закриття залишку по субрахунку 443 на кінець звітного періоду на нерозподілені прибутки (непокриті збитки):		
7.	- на суму залишку, яка не перевищує суму залишку за кредитом субрахунку 441		
8.	- на суму залишку, яка перевищує суму залишку за кредитом субрахунку 441		
	У разі наявності на кінець звітного періоду одночасно залишку за кредитом субрахунку 441 та залишку за дебетом субрахунку 442:		
9.	- у разі, якщо залишок за кредитом субрахунку 441 є більшим за залишок за дебетом субрахунку 442 відображено закриття непокритих збитків на нерозподілені прибутки		

Продовження табл. 9.2

1	2	3	4
10.	- у разі, якщо залишок за кредитом субрахунку 441 є меншим за залишок за дебетом субрахунку 442 відображено закриття нерозподілених прибутків на непокриті збитки		
11.	Відображено нараховану амортизацію необоротних активів за минулі роки		
12.	Відображено нараховану заробітну плату за минулі роки		
13.	Відображено нарахований єдиний внесок на загальнообов'язкове держане соціальне страхування за минулі роки		
14.	Сформовано (поповнено) резервний капітал за рахунок прибутку		
15.	Використано резервний капітал на покриття збитків		
16.	Погашено одержані збитки за рахунок іншого вкладеного капіталу		
17.	Зменшення розміру статутного капіталу і спрямування на покриття нерозподілених збитків		
18.	Відображено закриття капіталу в дооцінках необоротних активів до складу нерозподіленого прибутку: - у сумі, пропорційній сумі нарахованої амортизації таких активів: - у сумі залишку капіталу у дооцінках по кожному активу при його вибутті		
19.	Відображено закриття додаткового капіталу з безоплатно одержаних необоротних активів у разі списання, ліквідації, безоплатної передачі та іншому вибутті таких активів		
20.	Відображено закриття іншого додаткового капіталу у разі списання, ліквідації, безоплатної передачі та іншому вибутті необоротних активів		

Завдання 9.3

Вказати кореспонденцію рахунків з обліку формування додаткового капіталу (табл. 9.3).

У звітному періоді ТОВ отримало:

- 100 000 грн. від одного з учасників як додатковий внесок до статутного капіталу. Однак до моменту отримання даної суми не було зареєстроване відповідне збільшення СК. Тому зазначена сума була визнана безповоротною фінансовою допомогою від учасника та включена до складу додаткового капіталу;

- безплатно комп'ютерний монітор справедливою вартістю 7 000 грн.

Крім того, на дату балансу була визначена курсова різниця на суму дебіторської заборгованості дочірнього підприємства ТОВ, яке знаходиться та веде госпдіяльність за межами України. Курсова різниця – 12 567 грн.

Таблиця 9.3. Господарські операції з обліку формування додаткового капіталу

№ з/п	Зміст операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	Отримано від учасника додатковий внесок до СК, визнано БФД				
2	Оприбутковано безплатно отриманий монітор				
3	Нараховано курсову різницю на суму заборгованості закордонного дочірнього підприємства				

Завдання 9.4

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку додаткового капіталу (табл. 9.4).

Таблиця 9.4. Господарські операції з обліку додаткового капіталу

№ з/п	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1.	Визнано емісійний дохід у сумі перевищення ціни продажу власних акцій над їх номінальною вартістю		
2.	Зменшено емісійний дохід у результаті анулювання акцій на різницю між номінальною вартістю та ціною їх викупу		
3.	Відображено вкладений засновниками підприємства (крім акціонерного товариства) капітал, що перевищує статутний капітал		
4.	Відображено внески засновників до статутного капіталу без рішень про зміни розміру статутного капіталу		
5.	Погашено одержані збитки за рахунок іншого вкладеного капіталу		
6.	Відображено безоплатно одержані необоротні активи		
7.	Відображено дохід у сумі, пропорційній сумі нарахованої амортизації безоплатно одержаних необоротних активів		
8.	Відображено дохід від безоплатно одержаних необоротних активів при вибутті землі та фінансових інвестицій		
9.	Відображено закриття додаткового капіталу з безоплатно одержаних необоротних активів у разі списання, ліквідації, безоплатної передачі та іншому вибутті таких активів (крім землі та фінансових інвестицій)		

Завдання 9.5

Вказати кореспонденцію рахунків з обліку формування резервного капіталу (табл. 9.5).

Загальними зборами учасників товариства за підсумками року прийнято рішення про направлення прибутку на формування резервного

капіталу в сумі 100 000 грн.

Таблиця 9.5. Господарські операції з обліку формування резервного капіталу

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	Нараховано за рахунок прибутку резервний капітал	Статут, протокол зборів учасників, бухгалтерська довідка			

Завдання 9.6

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки з обліку використання резервного капіталу (табл. 9.6, 9.7, 9.8).

Дані ТОВ станом на 31.12.2022.р.:

- резервний капітал – 100 000 грн.;
- збитки за цей рік – 10 000 грн.

Загальними зборами учасників прийнято рішення про направлення резервного капіталу на покриття збитків підприємства за 2022 рік.

31.03.2023 р. один із учасників ТОВ подав заяву про вихід із товариства. Загальними зборами учасників прийнято рішення придбати частку учасника, який виходить, за рахунок резервного капіталу без зменшення СК. Сума виплати цьому учаснику дорівнює номінальній вартості його частки в СК – 50 000 грн.

Таблиця 9.6. Господарські операції з обліку обліку використання резервного капіталу

№ з/п	Зміст операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	31.12.2022 р. Використано резервний капітал на покриття збитків	Протокол Загальних зборів учасників			
2	31.03.2023 р. Відображено викуп товариством частки учасника, який виходить, за рахунок резервного капіталу				
3	Виплачено учаснику, який виходить, його частку	Платіжне доручення			

Загальними зборами учасників АТ прийнято рішення про виплату дивідендів за 2017 рік за привілейованими акціями. При цьому за минулий рік товариство отримало збиток – 15 000 грн. Сума дивідендів до виплати становить 100 000 грн., резервний капітал – 300 000 грн.

Таблиця 9.7. Господарські операції з обліку використання резервного капіталу

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	Нараховано дивіденди за привілейованими акціями за рахунок резервного капіталу	Протокол загальних зборів засновників			

На підставі рішення власників підприємства про його самоліквідацію списується резервний капітал.

Таблиця 9.8. Господарські операції з обліку списання резервного капіталу

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	Списано резервний капітал при ліквідації підприємства	Рішення власників про ліквідацію підприємства, бухгалтерська довідка			

Завдання 9.7

Вказати типову кореспонденцію рахунків з обліку резервного капіталу (табл. 9.9).

Таблиця 9.9. Господарські операції з обліку резервного капіталу

	Зміст господарської операції	Дебет	Кредит
1.	Сформовано (поповнено) резервний капітал за рахунок прибутку підприємства		
2.	Збільшено розмір резервного капіталу за рахунок додаткового капіталу		
3.	Використано резервний капітал на збільшення розміру статутного капіталу		
4.	Збільшено пайовий капітал за рахунок резервного капіталу		
5.	Використано резервний капітал на покриття збитків		
6.	Нараховано дивіденди за рахунок резервного капіталу		

Тестові завдання

1. Яке з наведених бухгалтерських проведень відображає списання прибутку, використаного у звітному періоді:

1) Д-т 441 — К-т 443

2) Д-т 442 — К-т 443

3) Д-т 443 — К-т 442
4) Д-т 441 — К-т 442

2. Яка проводка відповідає операції: «Сформовано резервний капітал»:
1) Д-т 443 К-т 43
2) Д-т 40 К-т 43
3) Д-т 31 К-т 43
4) Д-т 43 К-т 46

3. Яка проводка відповідає операції: «Відображено непокритий збиток звітного періоду»:
1) Д-т 442 К-т 791
2) Д-т 791 К-т 441
3) Д-т 791 К-т 98
4) Д-т 441 К-т 791

4. Розмір щорічних відрахувань до резервного капіталу повинен бути
1) не менше 5% чистого прибутку;
2) не більше 5% чистого прибутку;
3) не менше 2% чистого прибутку;
4) не більше 15% чистого прибутку.

5. Нарахування податку на доходи фізичних осіб на дивіденди, отримані акціонерами в обліку відображається записом:
1) Дт 671 Кт 641;
2) Дт 641 Кт 671;
3) Дт 443 Кт 671;
4) дивіденди ПДФО не оподатковуються;.

6. Запис Дт 10 Кт 42 має зміст:
1) безоплатно отримано основні засоби;
2) отримано внесок до статутного капіталу у вигляді основних засобів;
3) оприбутковано основні засоби від постачальника;
4) зменшено додатковий капітал на вартість ліквідованих основних засобів.

7. Різниця між продажною та номінальною вартістю первинно розміщених акцій акціонерних товариств обліковується у складі:
1) додаткового капіталу;
2) статутного капіталу;
3) резервного капіталу;
4) пайового капіталу.

8. Розмір резервного капіталу в акціонерних товариствах повинен бути:
1) не менше 25% статутного;

2) не більше 5% нерозподіленого прибутку звітного року;
3) не менше 5% нерозподіленого прибутку звітного року;
4) не більше 25% статутного.

9. Сума коштів резервного капіталу, спрямована на покриття збитків звітного періоду в обліку відображається записом:
1) Дт 43 Кт 442;
2) Дт 45 Кт 43;
3) Дт 442 Кт 43;
4) Дт 443 Кт 442.

10. Запис Дт 44 Кт 79 має зміст:
1) відображено фінансовий результат – збиток;
2) віднесено доходи на фінансові результати;
3) віднесено витрати на фінансові результати;
4) відображено фінансовий результат – прибуток;

11. Сума нерозподіленого прибутку відображається:
1) за Кт 44;
2) за Кт 46;
3) за Кт 79;
4) за Дт 44.

12. Збиток звітного року відображається:
1) за кредитом субрахунку 442;
2) за дебетом субрахунку 442;
3) за кредитом субрахунку 441.
4) за дебетом субрахунку 443.

13. Розрахунок чистого прибутку (збитку) проводяться у розділі Звіту про фінансові результати:
1) 1;
2) 2;
3) 3;
4) 4.

14. Вартість безоплатно одержаних необоротних активів є складовою:
1) додаткового капіталу;
2) пайового капіталу;
3) статутного капіталу;
4) нерозподіленого прибутку.

15. Для обліку розподілу прибутку між власниками (нарахування дивідендів), виплат за облігаціями, відрахувань до резервного капіталу та іншого використання прибутку в поточному періоді застосовується

субрахунок:

1) 443;
2) 441;
3) 442;
4) 431.

16. Яка з наведених кореспонденція рахунків відображає списання прибутку, використаного у звітному періоді:

1) Д-т 442 — К-т 443;
2) Д-т 441 — К-т 443;
3) Д-т 443 — К-т 442;
4) Д-т 441 — К-т 442.

ТЕМА 10. ОБЛІК ЦІЛЬОВОГО ФІНАНСУВАННЯ І ЦІЛЬОВИХ НАДХОДЖЕНЬ ТА ЗМІНИ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ

Законодавчо-нормативні акти:

1. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання», затверджене наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 (зі змінами і доповненнями)

Завдання 10.1

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 10.1).

Підприємство-видавець (платник ПДВ і податку на прибуток) отримало від резидента (Український інститут книги) грант у розмірі 5 млн грн на оплату прямих витрат, безпосередньо пов'язаних із виданням книжкової продукції державною мовою. До таких витрат відносяться: витрати на авторську винагороду та/або придбання прав на використання об'єкта права інтелектуальної власності, підготовку оригінал-макета, друк та витратні матеріали, пов'язані з друком, у тому числі витрати на виготовлення електронних та аудіокниг. За умовами договору із грантодавцем кошти гранту можуть бути використані на оплату витрат, які здійснені в період із 01.03.21 р. до 31.03.21 р. (витрати повинні підтверджуватися накладними або актами). Підприємство освоїло кошти в розмірі 5 млн грн у період, визначений у грантовій угоді, і на зазначені в ньому цілі.

Особливістю даного гранту є те, що він не спрямований на реалізацію конкретного замовлення (проєкту). Тому частина придбань за рахунок грантових коштів може враховуватися як актив (наприклад, закуплені витратні матеріали), а частина – брати участь у формуванні собівартості готової продукції, причому різних замовлень.

Таблиця 10.1. Господарські операції з обліку цільового фінансування

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	2	3	4	5	6
1	Надійшли кошти цільового фінансування (грант)	Виписка банку, грантова угода			
2	Відображено вартість придбаного паперу та інших витратних матеріалів, сума авторської винагороди, витрати на оплату праці та ін.*	Накладні, розрахунково-платіжна відомість, акти			
3	Оплачено за рахунок гранту вартість придбаних матеріалів, виплачено зарплату та авторську винагороду та ін.	Виписка банку			

Продовження табл. 10.1

1	2	3	4	5	6
4	Відображено використання коштів цільового фінансування (згідно з п. 17 НП(С)БО 15)	Накладні, розрахунково-платіжна відомість, акти., грантова угода			
5	Відображено готову продукцію 1 і 2, виготовлену за участю «грантових» витрат (суми умовні)	Бухгалтерська довідка, регістри обліку			
6	Реалізовано частину готової продукції 1 і 2	Накладні, Z-звіт РРО			
7	Списано собівартість готової продукції 1 і 2 (сума умовна)	Бухгалтерська довідка, розрахунок			

* Вхідний ПДВ включено до вартості придбань, оскільки вони беруть участь у звільнених від обкладення ПДВ операціях (пп. 197.1.25 ПК).

Завдання 10.2

Вказати кореспонденцію рахунків та провести необхідні розрахунки за наведеними нижче даними (табл. 10.2).

У квітні 2021 року сільгосппідприємство придбало трактор і в травні ввело його в експлуатацію. Первісна вартість трактора – 350 тис. грн, очікуваний строк експлуатації – 9 років (108 міс.), ліквідаційна вартість – 12 тис. грн. Амортизація нараховується щомісяця за прямолінійним методом. У вересні цього року сільгосппідприємство отримало часткову компенсацію вартості трактора в сумі 87 500 тис. грн (350 тис. грн х 25 %).

Таблиця 10.2. Господарські операції з обліку цільового фінансування

№ з/п	Зміст господарської операції	Первинні документи	Кореспонденція рахунків		Сума, грн
			Дт	Кт	
1	2	3	4	5	6
Придбання та введення в експлуатацію трактора (квітень 2021 року)					
1	Здійснено попередню оплату трактора				
2	Відображено податковий кредит із ПДВ				
3	Отримано трактор від постачальника				
4	Закрито розрахунки за податковим кредитом із ПДВ				
5	Закрито розрахунки із постачальником				
6	Нараховано та сплачено платежі за реєстрацію трактора				
7	Уведено трактор в експлуатацію				

Продовження табл. 10.2

1	2	3	4	5	6
Нарахування амортизації (щомісяця протягом строку експлуатації трактора, починаючи із травня 2021 року)					
8	Нараховано місячну суму амортизації				
Отримання часткової компенсації вартості придбаної техніки (вересень 2021 року)					
9	Отримано на поточний рахунок компенсацію за трактор				
10	Віднесено отриману суму на доходи майбутніх періодів				
Визнання доходу від компенсації (щомісяця, починаючи з місяця отримання компенсації – із вересня 2021 року)					
11	Одночасно з нарахуванням амортизації визнано дохід звітного періоду в сумі, пропорційній до нарахованої амортизації				

Примітка: Оскільки до місяця, в якому отримано компенсацію, трактор вже амортизувався 4 місяці, то дохід від цільового фінансування потрібно визнавати за період з місяця отримання компенсації, а не всього періоду корисного використання (тобто 104 місяці). Таке проведення треба робити щомісяця в міру нарахування амортизації.

Контрольні питання

1. Яке призначення цільового фінансування і цільових надходжень?
2. Охарактеризуйте особливості обліку цільового фінансування
3. Який порядок створення цільового фінансування і цільових надходжень?
4. Назвіть основні проводки з обліку цільового фінансування і цільових надходжень.

Навчально-методичне видання

ФІНАНСОВИЙ ОБЛІК - ІІ

Робочий зошит

Укладачі: **Дубініна** Марина Вікторівна
Потриваєва Наталя Володимирівна
Чебан Юлія Юріївна
Сирцева Світлана Володимирівна
Кучмійова Тетяна Сергіївна
Лугова Ольга Іванівна

Формат 60х84 1/16. Ум. друк. арк. 9,875.
Тираж 50 прим. Зам. № __

Надруковано у видавничому відділі
Миколаївського національного аграрного університету
54020, м. Миколаїв, вул. Георгія Гонгадзе, 9

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 4490 від 20.02.2013 р.